Soţul meu, Edgar Wallace

de d-na E. WALLACE

Pot spune că am trecut printr'o şcoală excelentă, înainte de a deveni o soţie utilă lui Edgar Wallace. Am fost, timp de patru ani, secretara lui, înainte de a-i fi soţie, şi am cunoscut incomparabila sa metodă de creaţie, precum şi personalitatea lui originală.

Edgar Wallace.

Nu-mi dădeam seama, la început pentru ce mă alesese Edgar dintre atâtea candidate cari concurau odată cu mine, pentru postul acesta de secretară.

El mi-a explicat mai târziu: fiindcă ştiam să socotesc. Multe fete râvneau postul de secretară la omul acesta, în care se ghicea deja viitorul autor de mare succes; ele aveau, probabil, ambiţii literare şi credeau că-l pot inspira pe scriitor.

Eu nu aveam idei atât de romantice. Ştiam că n'aşi putea să scriu niciodată o povestire, fie cât de simplă. La prezentare, i-am spus lui Wallace că sunt o bună stenodactilografă, care cunosc şi contabilitatea. Aceasta l-a determinat să mă angajeze.

Lucrul din prima săptămână a fost pentru mine o revelaţie. Am înţeles că mă aflu în faţa unui scriitor extraordinar. Lucrasem deja la mulţi romancieri, însă Wallace bătea toate recordurile de viteză, când dicta romanele şi articolele sale.

Incepea devreme, pela 8 şi jumătate dimineaţa şi dicta fără întrerupere, până la dejun, străbătând odaia, ca un tigru înfometat. Dicta romane, articole, planuri.

DICTARE RAPIDA, DE DIMINEAŢA PANA SEARA

Vorbea direct pentru maşina de scris, căci nu avea răbdare să aştepte transcrierea stenogramelor. După o scurtă întrerupere, Edgar — atunci nu era pentru mine decât d. Wallace — dicta din nou, adesea până târziu, noaptea. Inchideam sertarele pe la ora unu, două dimineaţa şi plecam. Lucrul cu Edgar Wallace era pentru mine o plăcere. Omul acesta mă învăţa să rămâi tot timpul calmă şi atentă. Nu obosea niciodată şi aştepta acelaş lucru şi dela mine.

Intr'o zi, Edgar Wallace mă întrebă ce părere am despre o temă de roman, pe care îşi propunea s'o desvolte. Intrebarea aceasta mă flată, ca un mare compliment. Mi-am dat, însă, imediat seama că trebue să răspund cât mai sobru, altfel, nu o să-mi mai ceară niciodată părerea. Ideea povestii îmi plăcu, însă nu şi planul ei de tratare. I-am spus, deschis, lucrul acesta: spre marea surpriză, fu şi Edgar de acord şi făcu schimbările pe cari i le recomandam. Romanul acesta «Bones» a fost una din primele lui cărţi, cari i-au câştigat popularitatea internaţională. De-atunci, îmi cerea totdeauna părerea, înainte de a scrie o piesă de teatru sau un roman. Imi aprecia opinia, spunând că emană dintr'un spirit practic.

Am lucrat pentru Edgar Wallace din 1917, până în 1921, apoi am devenit soţia lui. Multă lume a rămas desamăgită, văzând că, şi după căsătorie, continui să îndeplinesc funcţia de secretară. Opera lui Edgar creştea şi eu o cunoşteam în toate amănunţimile. E posibil ca Edgar Wallace să nu fi putut lucra fără mine; în ce mă priveşte, nu căutam să mă ocup numai de gospodărie. Continuam să colaborez cu soţul meu, scrind ce-mi dicta, îndepărtându-i pe musafirii inoportuni, ascultând şi criticând planurile sale. Mă ocupam şi de producţiunea lui dramatică, semnând contracte şi angajând actorii. Supraveghiam, deasemeni, costumele şi mobilele de scenă.

UN ŞEF INASCUT

Când Edgar se afla pe scenă, în timpul repetiţiilor, el remarca totul. Calmul său imperturbabil şi privirea lui de oţel trădau o voinţă şi o superioritate de şef. Când era vorba de subliniat efectul unei situaţii mâinile sale însoţeau jocul, ca şi braţele unui şef de orchestră.

Prima lui piesă, reprezentată pe scena engleză se numea «Denunţătorul». A fost un succes imens. Eu o alesesem între atâtea alte lucrări. Wallace mă răsplăti pentru această fericită alegere, oferindu-mi un Rolls-Royce.

Acum, energia aceasta formidabilă e sfărâmată pentru totdeauna...

Originea cărţii de vizită

Cartea de vizită e originară din China (nici nu v'ar veni a crede), dintr'o epocă foarte îndepărtată, când această ţară se afla în avantgarda civilizaţiei.

Cel care dorea să se însoare, trimitea o carte mare, roşie, pe care scria numele său, data naşterii şi numele strămoşilor săi.

Dacă cererea era primită, fata trimitea o carte asemănătoare aceluia care trebuia să-i devină soţ.

Apoi erau interogate oracolele. Dacă ele se arătau prielnice cele două cărţi erau legate cu o sforicică roşie.

Căsătoria se hotăra astfel, în mod definitiv.

Şi aşa, s'a generalizat uzul cărţii de vizită, redusă, treptat, la dimensiunile pe cari le cunoaştem astăzi.

Technica în mijlocul pitorescului istoric

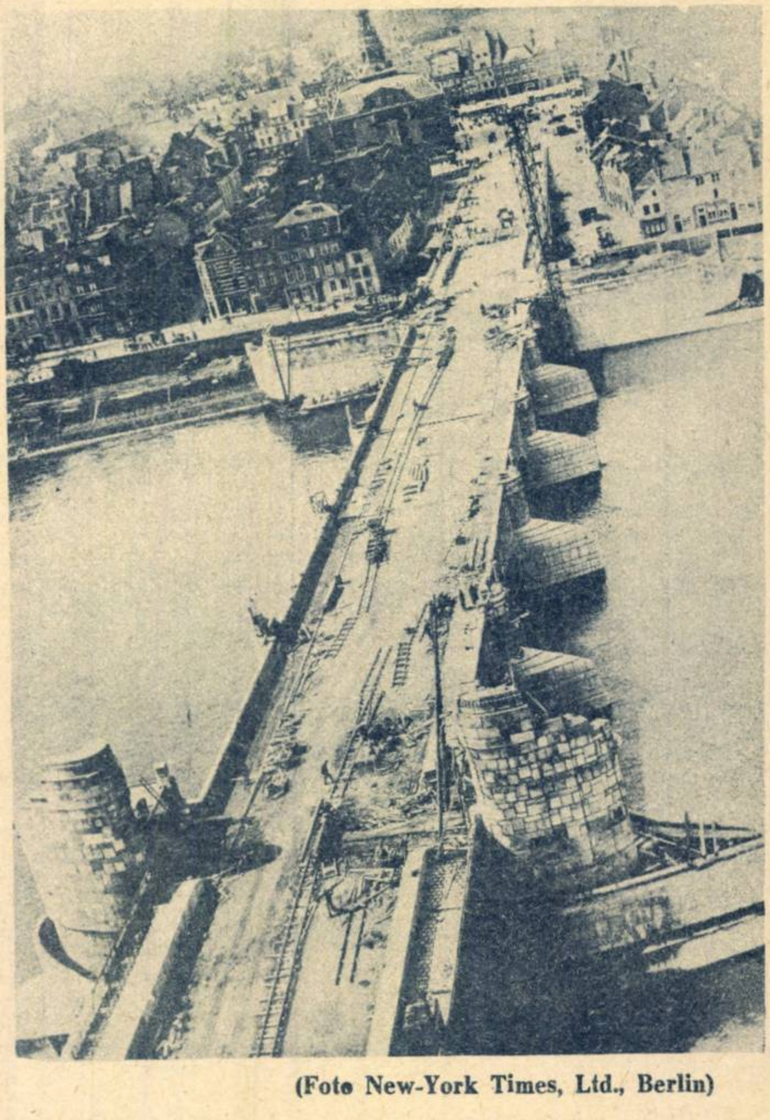

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Olanda este nu numai ţara farmecului natural, dar şi un centru de civilizaţie dusă la maxima expresie. Intre cartiere de o străveche savoare istorică, technica îşi înfige colţii solizi, pentru a impune realizări de proporţii apreciabile şi măreţe. Dovadă acest minunat pod în Maastricht, lucrat conform unei desăvârşite concepţii arhitectonice, care a fost inaugurat zilele trecute într'o atmosferă de mare însufleţire naţională.

Cinematograful, arta emotiva

de DOUGLAS FAIRBANKS

Frumosul și reputatul artist al ecranului este și un subtil intelectual. Dovadă sunt reflecțiunile originale de mai jos, apărute într'o revistă engleză, în cari seducătorul «Doug» se arată a fi un fin observator și analist:

Oricât de absurd vi s'ar părea, producătorul de filme nu e un om în permanență agitat; i se întâmplă și lui să cugete... Articolul acesta îl scriu, pentru a explica — presupunând că se va admite ceeace am spus mai sus — la ce cugetă producătorul de filme.

Douglas Fairbanks-junior alături de încântătoarea lui soție, vedeta celebră Joan Crawford își petrec vacanța la Paris, unde au descoperit, printr'o curioasă coincidență un cal de curse care se numește tot «Joan».

Nutresc speranța fermă că, cu timpul, cinematograful va întrece toate celelalte mijloace de expresie (vorbesc de mijloacele de exprimare ale artei emoționale). Insă a aștepta, din parte-i să atingă dintr'un singur salt înaltul grad de perfecțiune al celorlalte arte, cari se practică de mii de ani, cu ajutorul tradiției și experienței, aceasta este hotărît, o absurditate.

Până acum, cinematograful a fost întârziat, în evoluția lui, de serioase probleme de ordin material și mecanic — probleme a căror existență publicul nici n'a bănuit-o, măcar — precum și de greșeli profund înrădăcinate, privitoare la adevăratul domeniu al ecranului; arta lui e, aproape, pur emotivă — întocmai ca un tablou, o simfonie sau o slujbă religioasă. Fără a jertfi acest element esențial, ea nu poate instrui, analiza sau filosofa prea mult, într'un cuvânt: nu poate încerca să se adreseze domeniilor gândirii.

Cinematograful nu ar trebui să caute să stârnească cugetarea, după cum nici Michel Angelo nu sculpta pentru a-l face pe om să cugete. Cinematograful ar trebui să-și exercite atracția asupra ochiului și, cu ajutorul contactului ocular, să stârnească emoțiile. El trebuie să-l facă pe om *să simtă*.

Din clipa în care producătorul pășește pe tărâmul intelectual, vreau să spun: din momentul în care vede mai mult cu mintea decât cu emoția, și începe să se țină de metodele mai complexe ale anecdotelor scrise, el intră într'un domeniu primejdios. Romanul (și chiar piesa de teatru, uneori) poate cuprinde o teză, o doctrină, o idee filosofică; ecranul, însă, e un mediu prea ușor, pentru a putea suporta ceva atât de greoiu.

Cum se «turnează»: aparatul numit «generator transportabil» se plimbă în toate unghiurile studioului, surprinzând... interioarele cele mai variate și jocurile cele mai dificile. Din munca aceasta brută și mecanică iese depănarea minunatelor acțiuni depe ecran.

Dar, aveți puțină răbdare. Nu țin deloc, spre a creia contrastul, să fac să pară ecranul un vehicul mai slab decât este, în realitate. El poate suporta o morală, el poate jongla cu probleme sociale, el poate chiar propaga o religie sau o filosofie; toate acestea trebue să le facă însă, numai cu ajutorul acțiunii.

Nu poate fi vorba de oprirea pe loc, a acestei acțiuni, de stoparea acestei mașini în mers, spre a face considerațiuni nesfârșite asupra chestiunilor morale. Dacă purtarea sau caracterul personagiilor sunt de natură să sugereze o învățătură, apoi aceasta nu prin comentarii și nici prin analiză se va putea dovedi.

Asta nu insemnează că arta ecranului are o capacitate de expresie mai mică sau mai mare decât arta scriitorului. Ea este pur și simplu, *altfel*, ea exercită altfel de înrâurire.

Cinematograful nu are arte-surori. Dacă ași îndrăzni să fac o comparație, aș trebui să spun că metodele sale sunt similare acelora ale pictorului impresionist, care percepe o impresie și apoi pictează impresia aceasta.

Cinematograful trebuie să facă ceva mai mult decât să reflecte ceeace ochiul vede sub imperiul emoției. El trebuie să aleagă ceeace este dramatic și semnificativ și să rămână orb la tot restul.

Postsonorizarea filmelor

Criticul francez Emile Wuillermoz vorbește, cu entuziasm, în revista *Edition Musicale Vivante* de post-sonorizarea, adică de sonorizarea filmelor creiate pe timpul cinematografului mut și care a devenit o technică de o suplețe și de o eficacitate extraordinară.

Iată care este principiul aparatului ce permite această interesantă înregistrare.

Artistul sincronizator se instalează pe bancheta unei orgi, care oferă mâinii, un anumit număr de clape și butoni, permițând să acționeze, în mod electric, desfășurarea și înfășurarea unei pelicule mute.

In fața acestui organist tăcut se află un ecran pe care el proectează, în viteza alegerii sale, imaginile animate.

El poate, după voie, să încetinească mișcarea, să proiecteze filmul, celulă cu celulă, să imobilizeze imagina sau să acționeze bobina în mersul îndărăt.

In felul acesta operatorul poate studia cu de-amănuntul cele mai mici mișcări ale personagiilor.

In acelaș timp, când bobina peliculei îndeplinește rotația ei, înainte și înapoi, o axă demultiplicată cu o preciziune absolută face să alunece sub ochii observatorului, o altă peliculă de hârtie, care însoțește fidel pelicula luminoasă și reproduce toate mișcările sale. Pentru comoditatea observatorului s'a redus viteza la o zecime.

Banda aceasta de hârtie defilează prin fața unui index care înseamnă cu o exactitate riguroasă, locul corespunzător al temei vizuale, pe care trebuie să-l subliniem din punct de vedere muzical.

Să luăm un exemplu foarte simplu. Să ne închipuim căderea unui object care va fi nevoe să-l evidențiăm, în versiunea viitoare, printr'o lovitură de ladă prăbușită. Sincronizatorul pune pelicula în funcțiune și proiectează incidentul pe ecran. Obiectul părăsește etajera și începe mișcarea lui de cădere. Se frânează învârtirea bobinei și se oprește definitiv, în momentul când obiectul atinge solul și se sparge.

In acel moment, fâșia de hârtie, care s'a desfășurat, în mod sincronic, e imobilizată la rândul ei. Indexul ne arată, la o zecime de milimetru, punctul unde trebuie să înscriem lovitura căderii, pentru a fi siguri de o sincronizare perfectă, în momentul înregistrării muzicale.

In felul acesta fiecare mișcare, fiecare accent, fiecare ritm vizual se poate dubla, ca într'o oglindă, pe banda această de hârtie, pe care putem însemna fără greș, și fixa cele mai mărunte inflexiuni pentru compozitorul ori șeful de orchestră.

Aparatul acesta inventat de francezul Delacommune, operează un fel de radiografie a filmului.

El permite o sonorizare care, departe de a fi inferioară sonorizării directe, permite acea intervenție metodică a unui creiator, fără de care nu există nici stil, nici o operă de artă.

Compozitorii grație dispozitivului analitic, indicat mai sus, pot scrie, pentru orice film mut, o partițiune care să fie în strânsă legătură cu acțiunea. Post sonorizarea, astfel aplicată, este, într'adevăr, o creiațiune artistică. Ea nu mai este trucul disprețuit care servia, până mai deunăzi, la cârpirea filmelor învechite.

ULTIMELE EVENI

1.

2.

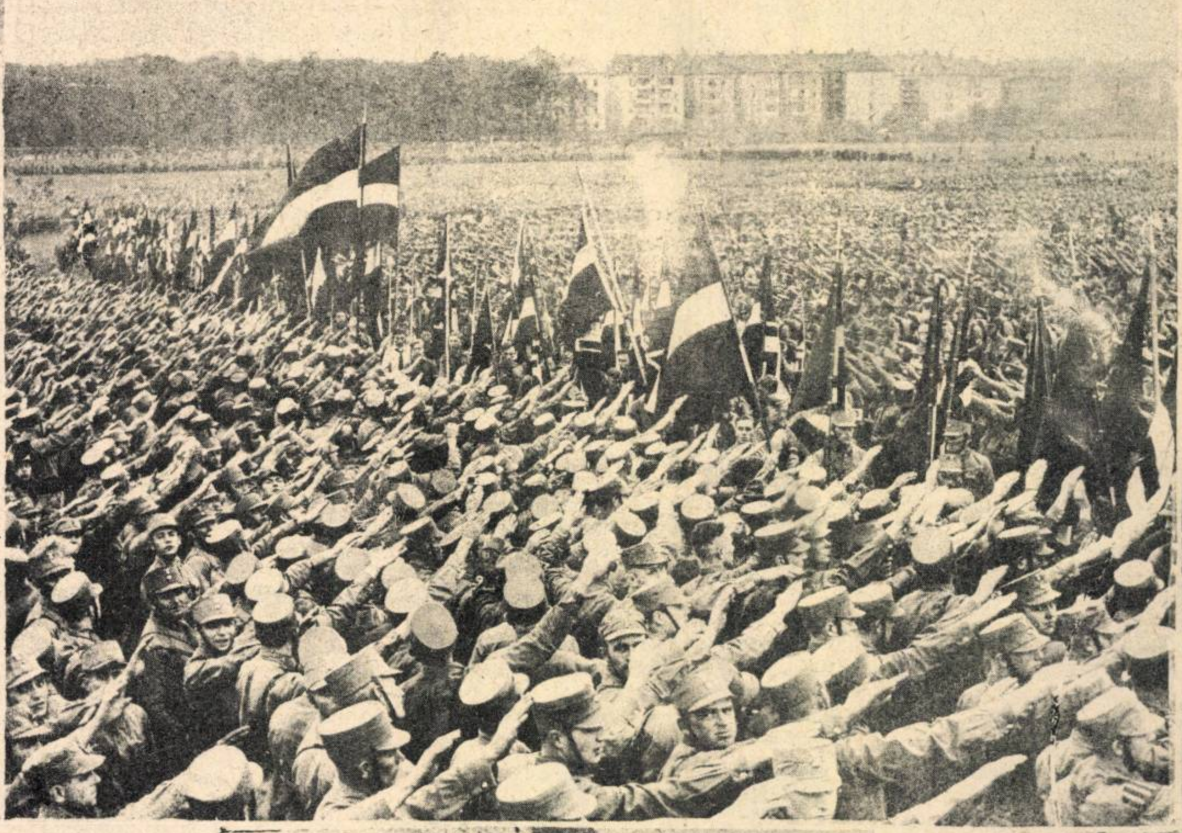

7.

1) Satul Rudeni, de lângă comuna Chiajna, după groaznica explozie care a spulberat 6 magazii de muniții. — 2) Marea întrunire, din sala Eforiei, a Ligii agrare și Frontului economic, cari au cerut menținerea conversiunii datoriilor. — 3) Prima oară, dela războiu încoace, Berlinul a cunoscut o reînviere militaristă, prin imensa defilare a celor 200.000 Căști de Oțel, cari au trecut prin fața ex-kronprințului și a veteranului mareșal Mackensen. — 4) Prințul de Galles și fratele său George (în dreapta) fotografiați la Biaritz, unde petrec o vacanță de trei săptămâni. — 5) Familia regală franceză în exil... : Ducele Jean de Guise, moștenitorul Bourbonilor la tronul Franței, duce o viață cât se poate de retrasă în refugiul său dela Manoir d'Anjou (Belgia). — 6) Plecarea Cursei Internaționale de motociclism dela Velodrom. — 7) Președintele Hoover, în așteptarea aprigei campanii electorale din toamnă, se odihnește, la țară, unde întreprinde dese plimbări călare. — 8) D-nii Justin Godart, ministrul francez al Sănătății Publice și profesorii Calmette și Roux, asistând la ceremonia pacifistă din fața mormântului lui Pasteur, organizată de ciclul «Zilele de speranță pentru pace». — 9) La Amsterdam s'a deschis un congres mondial contra războiului, la care participă zeci de mii de delegați. — 10) Edouard Herriot,

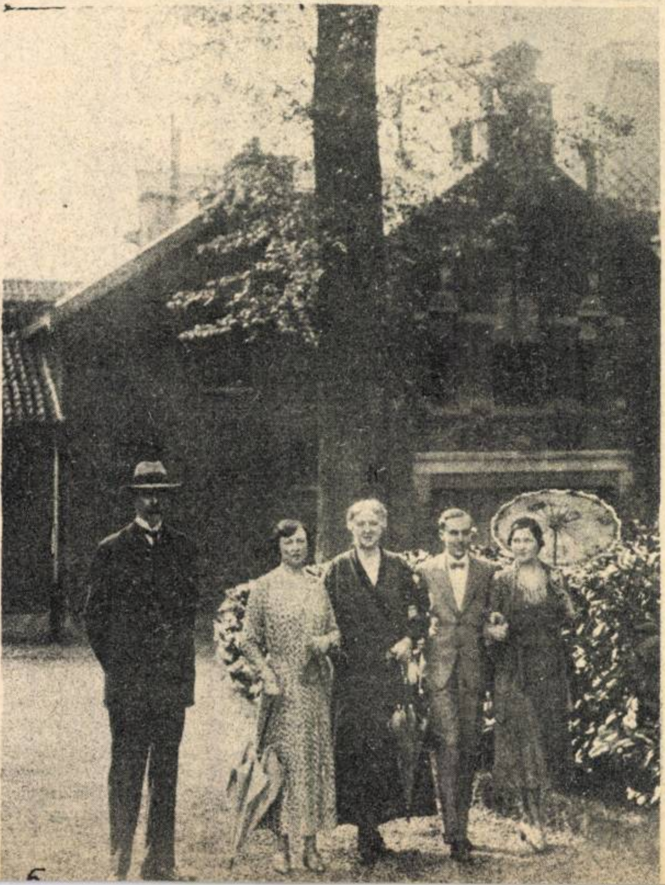

MENTE ALE SĂPTĂMÂNII

prim-ministrul Franței, într'o vizită pe insula Jersey (Anglia), pipăie o ghiulea descărcată, din timpul războiului. De față e sir Herbert Samuel, ministrul de Industrie și Comerț al Angliei. — 11) Aviatorul Mollison, eroicul sburător al Atlanticului, s'a reîntors, în perfectă stare, la Londra, după ce a făcut... dus și întors, drumul Europa-America de Nord.

Foto «Oglinda Lumii», Keystone
și New-York Times.

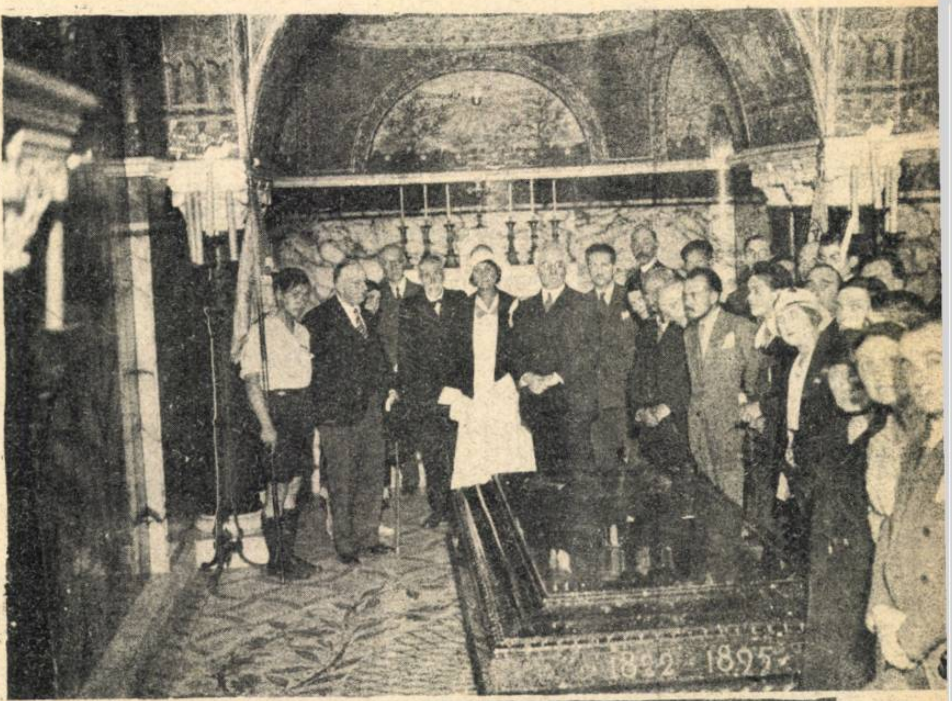

4.

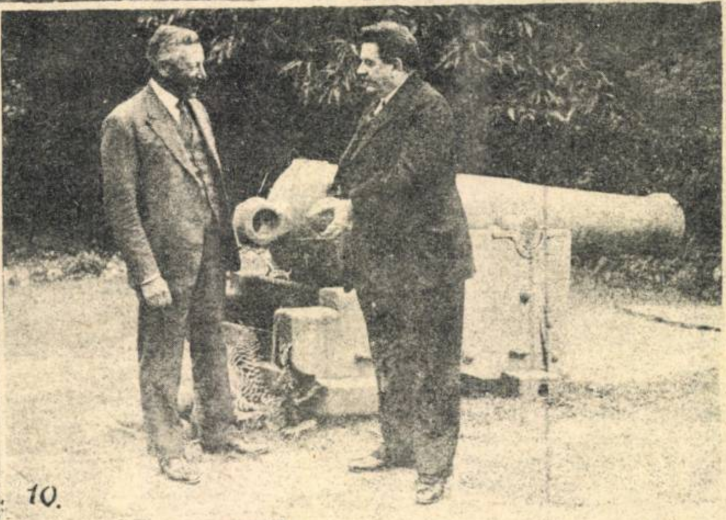

10.

11

FANTOMA DRAGOSTEI

nuvelă de NICOLAS SÉGUR

De multe ori în viaţă, unde avem o bună parte de suferinţe şi încercări dureroase, noi, muritorii, cunoaştem totuşi şi zile de fericire, minunate zile de desfătare, când cerul ne surâde iar inima se deschide dornică şi plină de avânt. Dar ceeace e mai rar şi pare să fie hărăzit numai puţinilor aleşi, este apariţia miracolului, — adică o sumă de plăceri şi bucurii neasemuite, întrevăzute numai în vis, cari înfăptuiesc pentru câteva clipe realitatea unui încântător paradis. Ele răscumpără neajunsurile existenţei pământeşti, ne îmbie să dispreţuim moartea şi obişnuesc omul, în treacăt, cu iluzia efemeră a supranaturalului.

*

Ajunsesem în amurgul vieţii... De câţiva ani, oglinda neîndurătoare îmi arăta multe şi dese fire de păr alb în jurul tâmplelor şi, cu toate că puterea de viaţă şi fiorul creator nu încetase să însufleţească pulsaţiile sângelui meu, vedeam totuşi înainte-mi, cum orizontul se curbează iar drumul se aşternea de aci încolo coborîtor şi deşert.. Pasul meu nu se mai avânta spre culmile ademenitoare şi vraja veşnică a soarelui, ci într'acolo unde lumina era tot mai rară, spre prăpăstii cu neputinţă de ocolit, spre bătrâneţe şi moarte...

In după amiaza aceia de primăvară, ducându-mă la d-na Martinet, făcusem tocmai o reîntoarcere, cu gândul, spre trecut, una din acele rememorări nostalgice ale timpului pierdut atât de obişnuite şi caracteristice oamenilor cari se apropie de declinul vieţei.

Şi-mi reaminteam că odinioară cunoscusem succese, că anii tinereţii mele se înfiorase de dragoste şi afecţiune şi că, la drept vorbind, nu eram tocmai de plâns.

Viaţa mea fusese legănată de o pasiune mare pe care soarta nu voise s'o încoroneze, dar care culminase cu momente sublime şi chinuri nespus de plăcute, apoi succese mondene şi câteva legături duioase pe cari mi le înlesnise o carieră triumfală de ziarist, aduseră oarecare variaţie în monotonia zilelor mele. Insfârşit, n'aveam familie şi bogăţia, consideraţia de care mă bucuram precum şi o sănătate pururea invidiată, cu toată vârsta mea, îmi îngăduia să trăesc după plac...

Cu toate acestea, ducându-mă la d-na Martinet, unde ştiam prea bine că mă voi plictisi, simţiam un fel de nelinişte, aproape o înfiorare rece, un fel de nemulţumire şi de sete. Oare era de vină primăvara, opera aceia mută pe care Aprilie o înfăptueşte în natură, slăvind reînvierea şi dragostea? Căci, fără urmă de îndoială, ajungea până la marginea Parisului chemarea frenetică a pădurilor şi câmpiilor, parfumul adormitor al florilor şi freamătul tineresc al copacilor ce se înălţau mândri, înfioraţi de belşugul sevei... Iar în carnea şi creerul meu, îndemnul nepotolit spre mai multă fericire, mai multă dragoste, se deslănţuia vijelios şi anevoie de înfrânat...

Când intrai în salonul din strada Hoche, conferenţiara, acea înaltă şi uscăţivă Miss Howell, care nu ştiu de ce simţia nevoia sa vorbească auditoriului de mormintele dela Tell-A-Marna, — pe cari le vizitase în timpul din urmă, — ocupa atenţia întregei adunări.

Mă strecurai aşa dar, fără sgomot, în salon şi m'aşezai într'un fotoliu, lângă uşă, în spatele conferenţiarei, schiţând un salut familiar adresat stăpânei casei care, nemişcată la capătul cellalt al încăperii, veghea cu privirea la intrarea întârziaţilor. Imi plimbai distrat privirile asupra acelei adunări elegante şi cosmopolite, unde erau câteva capete blonde şi roşcate de englezoaice şi unde distingeam de asemenea şi fizionomiile mai multor cunoştinţe. Şi tot timpul nu dădui decât o atenţie fugară evocărilor egiptene ale Miss-ei Howell, revoluţiei dinastice a lui Amenot al IV-lea, triumfului preoţilor soarelui şi comorilor fabuloase din mormântul lui Tut-Ank-Amon.

Trecură câteva minute de când mă lăsasem în prada unei desfătări dulci amestecată cu o fericire divină şi plictiseală nesuferită ce ţi-o naşte în suflet răceala sălilor de conferinţe, când deodată privirile mele se îndreptară spre fundul salonului, atrase parcă de o chemare tainică, unde întâlniră chipul unei femei şi doi ochi, vădit pironiţi asupra mea.

Eram cât pe ce să ţip...

Mă ridicai, dar căzui iarăşi în fotoliu, îngălbenind; închisei ochii şi-i redeschisei, neîmpăcându-mă cu gândul unei halucinaţii. Inebunisem? Vedeam o fantomă sau era Elisabeta Martenil, reînviată, reîncarnându-şi tinereţea, după ce altoise o nouă frăgezime şi o nouă strălucire a trecerii ei prin moarte? Căci, nu putea să fie decât ea, iubita, pururea regretată, aceia care, cel puţin aşa credeam, nu mai exista decât în amintirea mea, în capela secretă a iubirii mele moarte. Erau ochii ei întrebători, neprihăniţi şi voluptoşi, aceiaşi gură cu rotunzimi pronunţate, pe care parcă flutură sărutări nevăzute, aceiaşi piele netedă, strălucitoare şi imaculată, ţesută parcă din miezul unui soc... Da, era acelaş păr fin şi mătăsos, şi mai cu seamă aceiaşi expresie, aerul acela individual care, mai mult decât trăsăturile şi formele, deosibeşte şi distinge fiinţele una de alta...

O priviam fascinat, cu inima în flăcări, copleşit de uimire şi de teamă. Şi ceeace-mi adeverea mai mult identitatea ei, era faptul că şi dânsa părea să mă recunoască tot aşa precum şi eu o recunoşteam. Da, era Elisabeth, iubita mea, veşnica bucurie şi veşnicul regret al vieţii mele, era Elisabeth, pe care totuşi o ştiam de zece ani în mormânt...

Fără să mă pot dumiri dacă eram încă treaz sau deliram, revedeam în fugă, această pagină duioasă a vieţii mele, întâlnirea întâmplătoare, la un bal, cu Elisabeth Marteuil pe care o cunoscusem din copilărie şi pe care o regăseam căsătorită, apoi legătura noastră, cimentată de o simpatie fără margini şi de potrivirile multe ale gusturilor şi simţimintelor noastre. Soţul ei, care o neglija şi o înşela fără ruşine, era unul din prietenii mei. Putui, aşa dar, s'o văd în voe pe aceia, căreia îi fusese de-ajuns o clipă ca să vorbească inimei mele. Şi o dragoste fără multă speranţă, dar ţesută din nenumărate îndrăsneli şi delicii, începu pentru noi. Elisabeth voia, oricum, să rămâe credincioasă soţului ei şi, pe de-asupra, îşi iubea la nebunie singuru-i copil. Dar pasiunea era mai tare decât toate hotărîrile, toate barierele cari o despărţeau de mine. Puţin câte puţin, luptând cu remuşcările, şi pe când soţul începea să aibă bănueli, iar fiica ei mă privea duşmănoasă, ghicind că-i răpiam afecţiunea mamei sale, — Elisabeth îmi ceda. In cursul unor escapade făcute pe furiş, noi eternizarăm acele clipe născute din tăcere, din uşoare atingeri de mâini sau buze, cuvinte rare de iubire sau făgădueli, — clipele acelea plăcute în cari frumuseţea pătrunde simţurile în chip delicios, asemenea unui pumnal dulce, când rostirea numelui aceleia care-i lângă tine te copleşeşte de fericire, clipe premergătoare pasiunei şi cari sunt mai voluptoase decât pasiunea însăşi...

Elisabeth, îmi mărturisise că viaţa ei era de-acum strâns legată de a mea şi, în ciuda ori căror neajunsuri, îmi dăduse mâinile şi buzele sale. Intr'o fermecătoare seară, când o găsisem singură acasă, după ce-şi culcase copila, ea-mi făgădui să-mi aparţie. Da, mi se promisese şi, unul lângă altul, aproape simţind cum iubirea noastră se înfăptuia, cu toate piedicele ce stăteau în calea unirei noastre, gustarăm chinuitoare, aproape depline şi nebănuite voluptăţi...

Dar, vai!... a doua zi, în loc de-a o vedea venind la mine, primeam o scrisoare desnădăjduită de adio. Plecase subit în Elveţia împreună cu fiica ei, a cărei stare nervoasă o îngrijora — şi mă ruga să n'o urmez. Din scrisoarea ei transpira o durere de moarte:

«Reneg viaţa însăşi, renegând «iubirea noastră, — îmi scria «ea, — şi îndepărtându-mă a«cum de tine, simt că merg spre «uitare şi mormânt...».

Cu toate acestea, aş fi urmat-o în Elveţia şi chiar la capătul pământului, luptând împotriva voinţei ei şi a destinului. Dar acestea se petreceau în Iulie 1914. La câteva zile mai târziu se deslănţuia urgia războiului, iar eu plecai pe front şi, după un an, în Champagne, aflai vestea morţii Elisabethei Marteuil, care se stinsese de tifos..

Aşa dar, moartă şi totuşi neuitată, cu neputinţă de uitat, iată că ea se ridica acum tânără şi strălucitoare înaintea mea...

*

Nu ştiu, n'am ştiut niciodată ce s'a petrecut în salonul d-nei Martinet, în jumătatea de oră cât am stat acolo. Nici o vorbă a conferenţiarei, nici un fapt din afară, nu ajunsese până la conştiinţa mea, sdruncinată de înfăptuirea acelui miracol.

(Urmează în No. viitor)

A apărut:
LUDWIG LEWISOHN
ISRAELE INCOTRO?
ROMAN
TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU»
Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:
ADRIENNE THOMAS
Catrina-Soldat!...
ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

U. R. S. S. și egalitatea raselor

«Noi am suprimat opresiunea unei naționalități de către alta... Noi am stabilit egalitatea națională», zicea Stalin în Iulie 1923.

In Iulie 1931, cu ocazia celei de a opta aniversări a Constituției sovietice, presa bolșevică a proclamat din nou că Sovietele au suprimat sclavajul colonial, a creat «o înțelegere a națiunilor libere reunite sub un acoperiș comun», «o alianță frățească și voluntară de popoare, egale din punct de vedere al dreptului».

Acestea sunt părerile lor. Ei proclamă cu emfază, egalitatea raselor. Dar Sovietele le-au aplicat republicilor independente locuite de populațiile cari sunt de alt neam: Republica Transcaucazia, Republicele autonome ca Tarakistan, Bachkiristan, Kagakstan, Kirghestan, Daghestan, Ciuvacia, populate de Tătari, Bachkiri, Cerchezi și Ciuvaci?

Un foarte remarcabil articol semnat cu trei stele, apărut în «Revue des Deux Mondes» ne spune acelaș lucru, utilizând ca isvor de informație, ziarele rusești.

Mai întâiu măsurile speciale contra străinilor n'au dispărut cu totul.

In propriile lor republici, aceste populații sunt obișnuit numite de Ruși *natsmen* (minoritate națională). Epitete nepoliticoase, porecle injurioase le sunt foarte des atribuite. Armenii sunt calificați «*armiachka*»; Georgienii «*kintochka*», care înseamnă cârpaciu; Turcii din Azerbaidjan «*lopatka*» (omoplat de Tătar); locuitorii din Turkestan «*cap de fazan*» și «*ichak*» (măgari).

Lucrătorii ruși refuză să execute ordinele date de inginerii de rasă tătară.

Iată un mic tablou împrumutat din *Pravda Vostoka* din Tachkent.

O depănătoare turcomană; o ucenică rusă; aceasta lucrează încet și cu oarecare trândăvie. Turcomanca îi atrage atenția. Rusoaica se revoltă: «Uitați-vă puțin la această imbecilă de Turcomană, care îndrăznește să mă prostească».

Și atunci când depănătoarea repetă observația sa, figura indigenei (rusoaicei) se acoperă cu valuri de sânge.

Comisarii ruși trimiși în orașele indigene din Turkestan, în vederea stabilirei «unei legături între sate și orașe», petreceau pe socoteala țăranilor, prădau cămările lor, și când beția le ajungea la cap, (când deveneau complect beți), îi amenințau, ba chiar îi împușcau dintr'o descărcătură a revolverului.

Iată ce s'a petrecut într'un sovkhoz din Bairăm-Ali, unde lucrau cam vre-o 3000 de lucrători indigeni, toți aparținând acestor «popoare asuprite ale orientului» «desrobite» de Soviete.

Șefii ruși, trag pe roată pe lucrătorii indigeni, atunci când aceștia nu înțeleg ordinele date, în limba rusă; lucrătorii ruși «imitând gesturile șefilor» lovesc și ei cu aceiași violență pe lucrătorii indigeni; unul din aceștia din urmă, «trebue să fie ucis», de un Rus, pentru că ar fi ripostat la rândul său.

In muntele Outsch-Yatak, un lucrător indigen a fost spânzurat, timp de 30 de minute, de un otgon de oțel, întins deasupra unei prăpastii, pentrucă «Europenii» voiau să obțină o fotografie pitorească. Să vedeți acum ce respect au Rușii pentru dialectele locale: un comisar, refuză o jalbă scrisă de un georgian, «argumentând că nu poate descifra scrisul câinilor».

Autorul anonim al lui Revue des Deux Mondes, mai citează și cazul directorului din sovkhoz care, la școală, scoțând în evidență autoritatea sa, impunea predarea unui obiect în rusește, atunci când 80 dintr'o 100 de copii erau Turci, și când după regulament, fiecare naționalitate trebue să fie instruită în limba sa maternă.

S'ar putea zice că acestea sunt acolo cazuri individuale. Insă iată fapte care probează că instrucțiunile date cu deamănuntul de Soviete, nu pun pe nici un picior de egalitate pe Ruși cu indigeni, împotriva principiilor proclamate în discursurile oficiale.

Căci, în diferite republici independente sau autonome, străinii sunt defavorizați atât în ceea ce privește salariile cât și hrana și locuitul. Or, se știe că în paradisul sovietic, acestea sunt lucruri orânduite de autoritate.

Mai întâiu salariile. Să luăm ca exemplu trei sovkhoze: Komintern (din Tataria), Alazan (din Georgia) și Bairam-Ali (din Turkmemstan).

«In timp ce lucrătorii ruși primesc 70 sau 80 ruble pe lună, lucrătorii cazaci, pentru aceeași muncă nu primesc decât 20 până la 25 ruble.

In Georgia, pentru 134 de ore de lucru, o echipă rusă, primește 1334 de ruble, în timp ce o echipă georgiană pentru 206 ore, ocupată cu aceeași lucrare, primește 1020 ruble. In ce privește Turcomanii ei trebue să se mulțumească cu 62 de ruble, în timp ce Rușii primesc 80.

Cât despre alimente, ele sunt distribuite mai întâiu Europenilor (Ruși). Indigenii primesc restul. In Turkestan, cartierele europene, sunt împodobite cu străzi noi, și indigenii sunt izolați în locuințe vechi.

Și intelectualii și studenții din ținuturile străine nu sunt tratați mai bine.

Un profesor dela Universitatea din Bacu, nu ezită să declare studenților turci dornici de a se consacra carierii științifice: «Voi nu veți deveni niciodată savanți, nu sunteți capabili decât să fiți hamali». Se merge până acolo încât se propune să se limiteze numărul studenților indigeni, cum s'a întâmplat cu studenții evrei sub regimul țarist.

Principiile sovietice n'au distrus deci deloc bătrânul ferment al xenofobiei. Este pe de altă parte remarcabil, că tribunalele aplică pedepse derizorii la batjocurile și persecuțiile exercitate asupra locuitorilor străini.

Câți pori are pielea unui om

Pe vremurile acestea de căldură, oamenii beau foarte multe lichide, ca să se răcorească. Insă cea mai mare parte din aceste substanțe părăsesc corpul nostru, sub forma de sudoare.

Un savant din Padua, cu numele de Sanctorius, a avut răbdarea să-și petreacă treizeci de ani din viață într'o... balanță. El cântărea cu exactitate tot ce absorbia, ca și tot ce dădea afară, pe diferite căi.

Minuțioasele lui experiențe l-au făcut să ajungă la concluzia că, un om, pentru ca să fie sănătos, trebuie să elimine, prin pori, cinci optimi din ceeace absoarbe ca alimente, atât solide cât și lichide.

Pe de altă parte profesorul german Leussenboeck a avut răbdarea să socotească numărul porilor cari se deschid în pielea omului.

El a măsurat, mai întâi, un deget pătrat de piele și a găsit, pe el, 1440 pori. Leussenboeck a calculat apoi, suprafața totală a pielei, a unui om de mărime mijlocie și a a găsit pe ea 2 miliarde 016.000.000 pori.

Dacă vă îndoiți, cumva, de această cifră, nu aveți decât să refaceți în tihnă, calculul de mai sus...

Cultura ogoarelor sub... sticlă

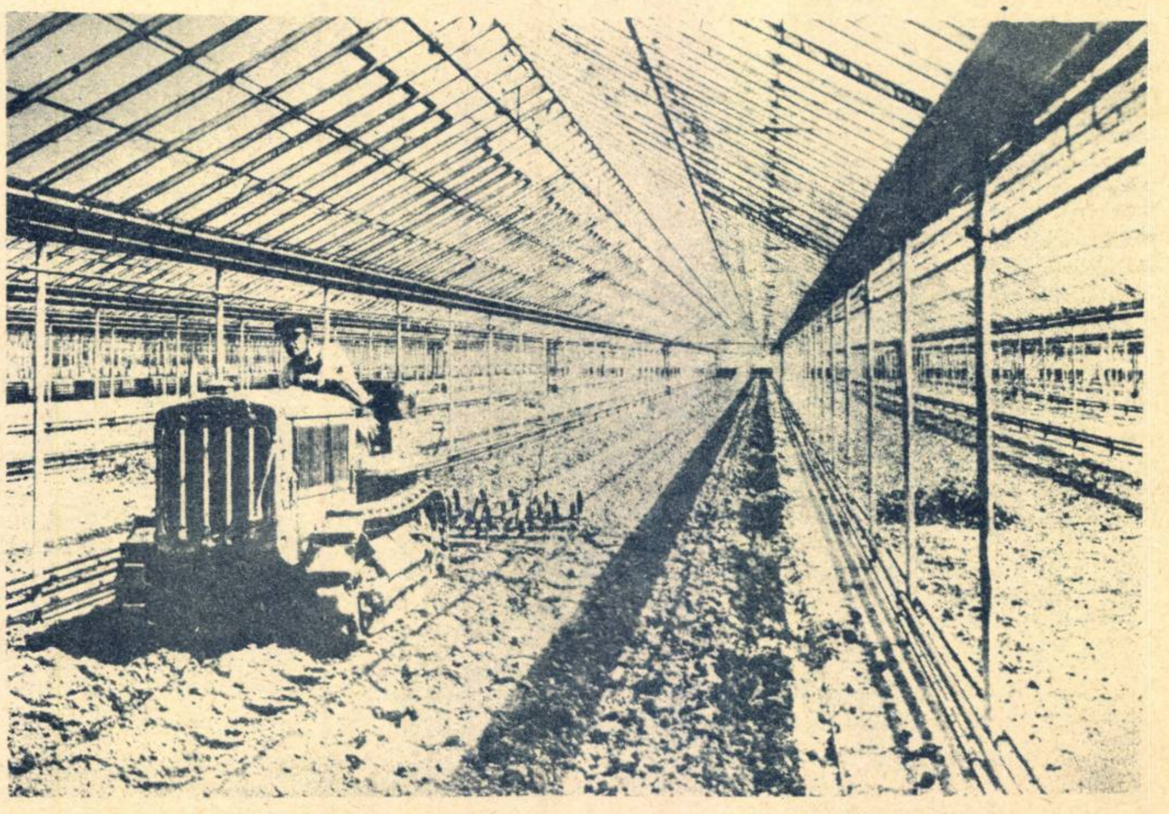

(Foto excl. Keystone)

In nordul Rusiei, există câteva ferme acoperite, în intregime, cu sticlă, ale căror câmpuri arate, încălzite și stropite, după un sistem foarte complicat, produc câteva recolte pe an.

Eclipsa de lună

din noaptea de Miercuri 14 Septembrie 1932

Fazele în România - Luna va apare roşie-incendiară (?) - Un miliard de oameni vor contempla eclipsa

Un fenomen ceresc de o rară frumuseţe va avea loc în noaptea de Miercuri 14 Septembrie. Va fi o eclipsă de lună care va fi vizibilă pe aproape o jumătate din suprafaţa globului.

MARIMEA ECLIPSEI

Eclipsa va fi, conform calculelor, ceva mai puţin ca totală, având mărimea **0,981.** Diametrul lunei e luat ca unitate.

In momentul întunecimei maxime va rămâne din satelitul nostru o secere foarte subţire pe bordul de NW. exact la miezul nopţii după orarul de vară.

Conul de umbră aruncat de Pământ va acoperi mai mult de 98 la sută din discul lunar, lăsând descoperită numai o mică parte din suprafaţa lunei, cam 1,9 la sută, care va fi însă în penumbră.

FAZELE INTUNECIMEI IN ROMANIA

In România fazele principale se vor observa între orele 10 şi 1 noaptea, după noul orar, întunecimea prezintând cel mai mare interes între orele 11 şi 12 noaptea.

Eclipsa începe la orele 21 şi 5 minute fix, când luna intră în penumbră. Timp de o oră satelitul înaintează în penumbră.

La 22 h. şi 18 m. e un moment interesant: luna intră în umbră. După câteva minute o parte din marginea ei de est e ştirbită de umbră. Poporul zice c'o muşcă vârcolacul întâi, se trag clopotele bisericilor şi chiar salve de puşti dar «vârcolacii» îşi continuă opera nestingheriţi, luna fiind la vreo 480.000 km. departe de pământ şi nici Piccard n'ar ajunge la vârcolaci, mi-te alicele unei puşti de vânătoare.

Iată fazele principale în ţara noastră, în timp oficial român (orarul de vară):

Răsăritul lunei	**18 h. 59 m.**
Intrarea în penumbră	**21 h. 5 m.**
Apusul soarelui	**19 h. 7 m.**
Sfârşitul crepus. civil	**19 h. 40 m.**
Intrarea în umbră	**22 h. 18 m.**
Sfârşitul crep. astron.	**21 h. 0 m.**
Mijlocul eclipsei	**24 h. 0 m.**
Luna plină	**22 h. 6 m.**
Eşirea din umbră	**1 h. 42 m.**
Trec. lunei la merid.	**0 '. 49 m.**
Eşirea din penumbră	**2 h. 55 m.**

Din datele de mai sus se vede că la miezul nopţii când luna va trece la meridian, va fi întunecimea maximă.

La Bucureşti eclipsa, dacă cerul va fi senin, vom avea un spectacol ce va fi urmărit de zeci de mii de oameni.

PENUMBRA

Cu ochi liberi se va distinge greu prima fază a eclipsei, intrarea în penumbră având loc într'un moment când satelitul e prea jos la orizont, în parte voalat de ceaţă sau de nori straţi.

Timp de o oră şi câteva minute luna va înainta în penumbră, întunecându-se treptat dela marginea de est spre vest.

UMBRA

La orele 22 şi 18 minute luna intrând în conul de umbră, începe adevărata eclipsă.

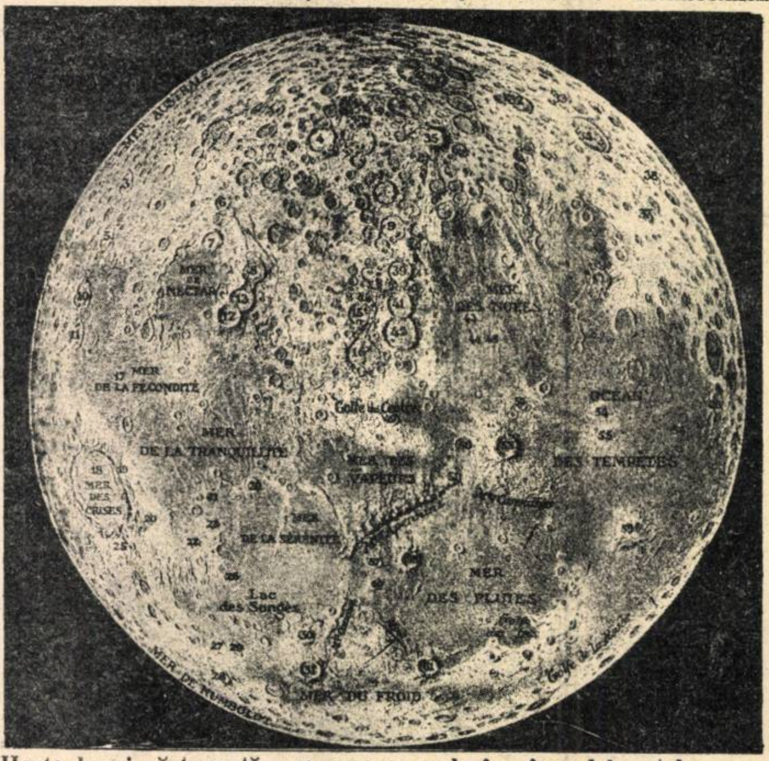

Harta lunei răsturnată, aşa cum se vede în câmpul lunetelor astronomice.

Partea lunei care intră în umbră se întunecă foarte mult şi această întunecime se va întinde tot mai mult, până spre miezul nopţii.

La orele 24 fix, sau ora zero cum spun astronomii, e faza maximă.

E interesant de observat cu o lunetă cât de mică şi chiar cu un binoclu, cum craterii, circurile şi toate configuraţiunile principale de pe suprafaţa globului selenit sunt învăluite treptat de conul de umbră.

CULOAREA ECLIPSEI

Culoarea eclipselor de lună e în funcţiune de condiţiunile locale atmosferice şi de felul razelor solare reflectate de lună.

Se ştie că satelitul nostru n'are lumină proprie şi e iluminat de soare. Această lumină variază după petele solare. Dacă la 14 Septembrie va apare o parte mai mare în soare, umbra lunei va fi roşie-incendiară.

UNDE SE VA VEDEA ECLIPSA?

Eclipsa va putea fi urmărită tru a putea porni — în fine — fiind vizibilă din Asia, Europa şi Africa.

Pentru chinezi luna va apune când abia va intra în umbră, în timp ce locuitorii din estul Braziliei vor vedea luna răsărind când e aproape gata să iasă din umbră.

Eclipsa se va observa cel mai bine în România, Polonia, Cehoslovacia, ţările balcanice, Asia Mică şi Egipt.

In ţara noastră întunecimea se va observa la Constanţa mai bine ca la Bucureşti, iar la Bucureşti în condiţiuni mai bune ca la Timişoara.

IPOTEZA LUI DANJON

Am arătat mai sus că această eclipsă, deşi aproape totală, va avea o oarecare luminositate.

Ipoteza aceasta e susţinută de astronomul francez **A. Danjon** din Strasbourg. Acest astronom a arătat, într'o comunicare făcută Academiei de Ştiinţe din Paris, că există o relaţie între luminositatea lunei eclipsate şi activitatea solară.

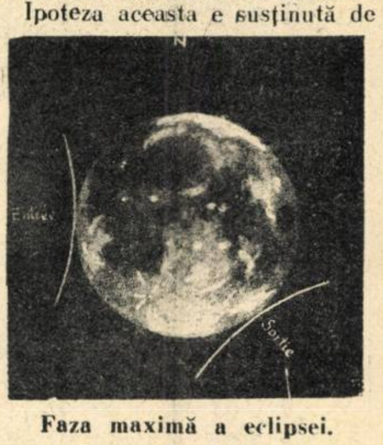

Faza maximă a eclipsei.

Cine şi-ar fi închipuit ca petele solare să influenţeze până şi culoarea eclipselor?

Danjon a formulat următoarele principii:

1) în cei doi ani care urmează unui minimum de activitate solară, umbra pământului e întunecată, cenuşie sau puţin colorată.

2) pe măsură ce ne depărtăm de minimum, luna rămâne în cursul eclipselor din ce în ce mai roşie, în cei 3 sau 4 ani precedând un minimum următor, luna eclipsată se arată foarte luminată, în roş-arămiu sau portocaliu.

Conform acestor criterii urmează ca eclipsa dela 14 Septembrie să aibă o oarecare coloraţie, ţinând seama că suntem cu doi ani înaintea minimului solar dela 1934.

CAUZA ECLIPSELOR DE LUNA

Eclipsele de lună au loc când pământul se află între lună şi soare, tustrele corpurile fiind în acelaş plan, sau cum se spune în cosmografie: luna e în planul **eclipticei.** Intunecimile de lună pot dar avea loc numai când luna e plină şi e în acelaş plan cu soarele şi pământul.

Inchipuiţi-vă pământul în spaţiu: un glob imens, întunecat, care pe jumătate din suprafaţa lui primeşte lumina soarelui, cealaltă jumătate fiind cufundată în umbră. Umbra aruncată de pământ are o lungime de sute de mii km.

Luna, învârtindu-se în jurul pământului în circa 29 de zile, se întâmplă de trece uneori prin acea umbră; atunci se întunecă, se eclipsează.

Astronomii pot prezice eclipsele cu sute şi mii de ani înainte. Astfel învăţatul german Oppolzer a calculat elementele a 13.000 de eclipse. De asemenea Leverrier, descoperitorul planetei Neptun prin calcul, a întocmit elementele celor mai de seamă fenomene cereşti care vor avea loc în 2 milioane de ani.

Eclipsele de lună se observă mai des ca cele de soare, deşi sunt mai rare. Explicaţia acestui paradox e următoare: o eclipsă de soare se observă numai pe o fâşie de câţiva kilometri, din contra o întunecime de lună se observă din toate localităţile de pe glob având luna deasupra orizontului, în timpul mersului ei prin penumbră şi umbră.

*

Să sperăm ca timpul să fie frumos pentru ca eclipsa să nu fie la rândul ei eclipsată de un nor cum s'a întâmplat anul trecut.

DE PRETUTINDENI

Tricentenarul şocoladei.

Intre numeroasele centenare ilustre cari se serbează, să ne fie îngăduit să spunem o vorbă şi despre tricentenarul şocoladei...

Ea e originară din Mexic, a fost adusă în Europa în secolul al 16-lea, mai întâiu în Spania şi cu mult mai târziu în Franţa.

Se pare că într'una din zilele lui Martie ale anului 1624, regina Maria Tereza a Austriei, i-a oferit şocoladă lui Ludovic XIV-lea, căruia i-a plăcut foarte mult.

Din acea zi, şocolada a ajuns la modă, în Franţa, şi a fost introdusă în alimentaţie; ea e delicioasă la gust, foarte hrănitoare, dar predispune, după cum se ş[illegible], la... trândăvie.

Un om viu care e declarat mort.

In mica comună Serbannes (Franţa) trăeşte o familie onorabilă de plugari, al cărui şef a făcut campania ca rezervist, în regimentul 3 de zuavi.

La încheierea păcii, el s'a întors acasă, reapucându-se, curajos, de muncă.

Ori autoritatea militară vrea, cu orice preţ, ca el să fie mort.

Intr'adevăr, ea a avizat, în chip oficial, familia, pentru a treia oară, că soldatul în chestiune a murit, pe front, la 17 Februarie 1915.

Bieţii plugari, neputând pricepe lucrul acesta, se întreabă dece oare administraţia militară e atât de încăpăţânată în cazul de faţă.

Un câine, virtuoz al cântului!

(Foto-excl. Keystone).

O celebră cântăreaţă din Milano, Maria Semano a reuşit să transforme... lătrăturile câinelui său în modulaţiuni armonioase şi să facă din irezistibilul ei «Pete» un cântăreţ aproape uman. Pete care este în acelaş timp «actor» de cinema, joacă, în fiecare seară, un rol în «Bărbierul din Sevilla».

Ultima modă a strandului

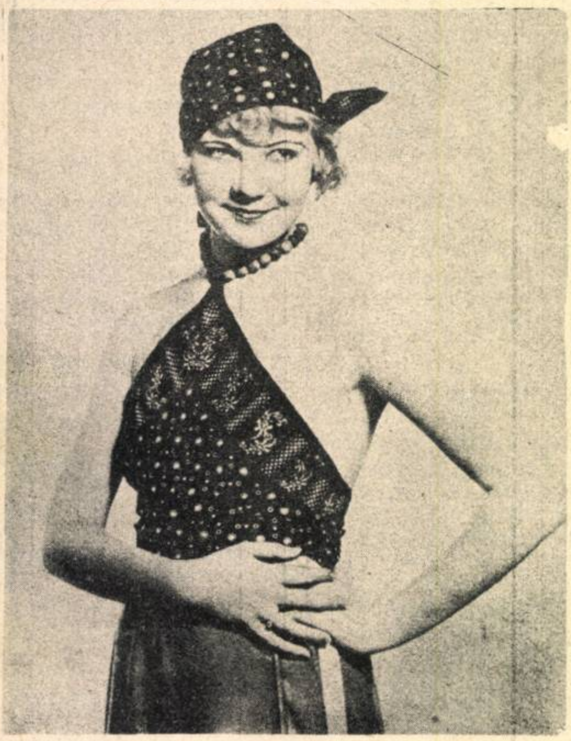

(Foto-exclusivitate Keystone)

Bine înţeles, din motive de economie, femeile au hotărît să apară, la stranduri sau pe plaje cu pieptul ocrotit numai de un şal spaniol. E şi practic şi apoi fereşte de deochiu.

Doliul unui oraş întreg pentru un... cotoiu.

In oraşul Lincoln, din Anglia s'au stins, deunăzi, toate luminile pentru o clipă, în semn de doliu.

Acesta era omagiul funebru adus unui cotoiu, mare vânător de şoareci, vânătorul... titular al mai tuturor cartierelor.

Şoarecii din Lincoln erau de o speţă cu adevărat insuportabilă. Bătându-şi joc de civilizaţie, ei năpădiseră în toate localurile publice, în uzina de gaz şi electricitate, jucându-se printre transformatori, făcând ghiduşi prin sârme, rozând învelişurile izolatoare şi făcând într'o zi, prea multe năzbâtii, au cufundat tot oraşul în beznă.

De aceea s'a cerut ajutorul suprem al cotoiului, şi munca lui neîntreruptă a triumfat asupra neamului roade-mult. Dar într'o seară, pe când nişte supravieţuitori obraznici încinseseră o horă sfidătoare, într'un loc primejdios, cotoiul luându-se după ei, a intrat în contact cu un curent de 6000 volţi şi şi-a dat, pe loc, sufletul său conştiincios şi zelos.

Fabrica de doctori.

La Kansas City s'a descoperit un «fel» de Facultate de medicină, care fabrica diplome de doctori.

După câteva zile de aşa zise studii şi, în schimbul unei sume frumuşele «studenţii» căpătau un pergament care le dădea toate titlurile ce voiau, pentru a-i căuta, cum îi taie capul, pe semenii lor.

Preşedintele «colegiului», doctorul Alexander a fost arestat.

Flori fardate şi parfumate

Adeseori se văd, la florării crizanteme şi garoafe de un roz aprins.

Chiar şi la marii horticultori se pot admira trandafiri de nuanţe ciudate, cari numai naturale nu pot fi.

De când poeţii, printr'o sforţare a imaginaţiei, au început să asemuiască femeile cu florile, industria a început şi ea să înţeleagă că ar putea asimila florile femeilor şi să le dea, şi lor, întocmai ca sexului slab, o mână de ajutor, pentru a le mări frumuseţea.

Şi, astfel, a început fardarea florilor. Acum ele sunt şi parfumate. Odinioară, se întâmpla exact contrariul şi se presupunea că florile furnizează mirosurile suave.

Am ajuns, astfel, să vedem, în marile restaurante, şi hoteluri, cum masa şi camerele sunt împodobite cu flori artificiale, colorate şi parfumate cu esenţe speciale, fabricate în Austria.

De unde vine numele de dolar.

Numele celei mai căutate monede, deoarece, în schimbul internaţional, dolarul hârtie e echivalent cu dolarul aur, e de origină germană. Intr'adevăr, el derivă din cuvântul thaler, veche monedă germană.

Thalerul s'a născut sub Carol Quintul, împărat al Austriei, rege al Spaniei, stăpânitorul Americei spaniole, pela anul 1518 şi a fost botezat după o mină de argint, situată în valea (pe nemţeşte «Thal») Ioachim, (Joachimsthal) lângă Karlsbad.

Paradisul păsărilor călătoare

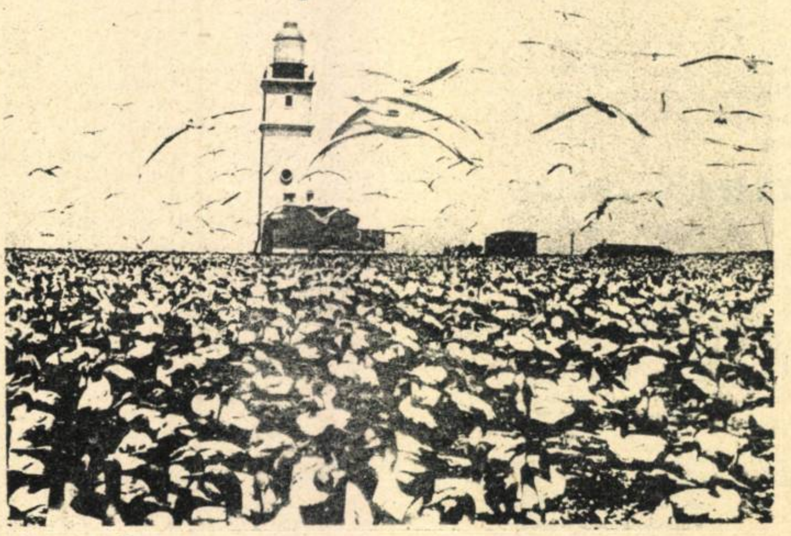

(Foto excl. Keystone)

La Port Elisabeth, în Africa de Sud, există câteva insule cari sunt un adevărat paradis pentru păsările călătoare, sosite aici, pentru a petrece iarna, din ţările reci. Guvernul sud-african face adevărate sacrificii pentru a hrăni aceste cârduri, cari se aşează, aci, cu sutele de mii.

J O C U R I

Cuvinte încrucişate

«RASCOLIND MITOLOGIA»

de *Ionel Constantin-Iocos*
(Craiova)

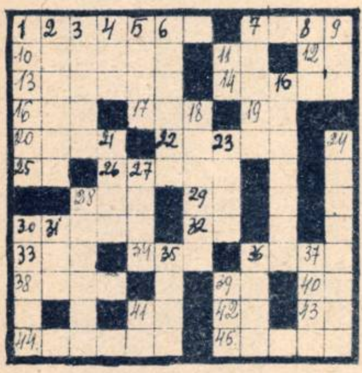

ORIZONTAL: 1. Zeu, stăpânul cerului; 7. Muza istoriei; 10. Soţul lui Tellus; 11. Notă muzicală; 12. La revedere (inv.); 13. Un fel de năvod de prins peşte la cei vechi; 14. Strâmtoare şi insulă la intrarea golfului Persic; 16. Jumătatea Latonei; 17. Monedă încasată de Carron; 19. Pronume; 20. Cuiu; 22. Piesă de teatru care ne face să petrecem prin critică exagerată şi ridiculă a viţiilor; 25. Fluviu în Franţa; 26. Zeiţa pădurilor şi a vânătorilor; 28. Fluviu în Elveţia; 29. Pronume; 30. Zeiţa focului; 32. Către (lat); 33. Graţiez; 34. Un soţ fără valoare; 36. Limbă de pământ între două golfuri; 38. Câteva din cataractele Niagarei; 39. Diviziune de timp; 40. Ca la 39 orizontal; 41. Poftim; 42. Animal; 43. Părţile laterale ale pântecului; 44. Zeu ia în căsătorie pe Cybela; 45. Sora lui Apolon, zeiţa lunii.

VERTICAL: 1. Soţia lui Jupiter, regina Cerului; 2. Muza astronomiei; 3. Pietruit; 4. Fiica lui Cadmus; 5. 4 litere din «Lotus»; 6. Făşie lată de stofă; 7. Zeiţa agriculturii; 8. N'o las! 9. Alt nume dat Cybelei; 11. Literă grecească; 15. Viteaz amiral grec (1772—1835) 18. Regele Frigiei, pedepsit de către Jupiter să aibă veşnic sete şi foame; 21. Stropit; 23. Oraş în Ungaria pe râul cu acelaşi nume; 24. Muza elocinţei; 27. Numele naţional al Persiei; 28. Zeiţa răsboiului şi a morţii la Fenicieni; 30. Zeiţa frumuseţei; 31. Nu azi, nici mâine...; 35. Una din marile planete descoperite în 1781 de Herschel; 36. Unul din Statele-Unite, continuare în 45 orizontal; 37. Porţie; 39. Cântăreţ antic; 41. Unguent.

Ziare şi reviste

de *Elena Gheorghiu*
(Ploeşti)

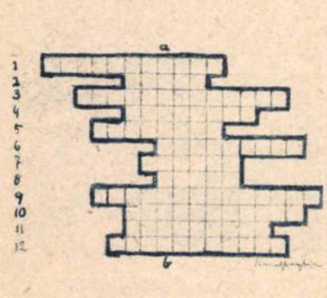

1. Revistă humoristică înteмeiată de I. L. Caragiale; 2. Ziar; 3. Ziar întemeiat în 1896 de I. L. Caragiale; 4. Ziar cotidian oficiosul partidului Naţ.-Liberal; 5. Ziar cotidian sub direcţia d-lui Pamfil Şeicaru; 6. Ziar cotidian politic independent; 7. Revistă literară; 8. Ziar cotidian organ al partidului Naţ.-Român; 9. Ziar politic organ al partidului Naţional (condus de d. Nicolae Iorga); 10. Revistă literară apare în 1901 sub conducerea lui George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă; 11. Cotidian bucureştean fondat în 1881; 12. Revistă scoasă în 1887 de Haşdeu.

Dela a—b. Revistă săptămânală una din cele mai bune publicaţiuni române.

Joc literar

de *Traian Mihăilescu*

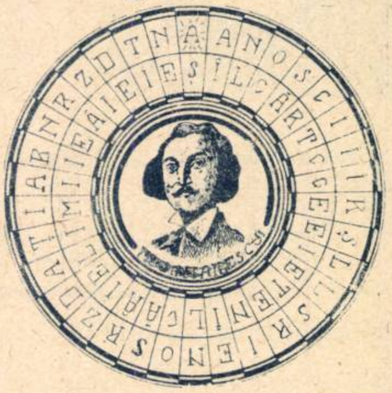

Găsiţi cheia, care vă va conduce la soluţionarea jocului de mai sus.

Soluţiile jocurilor din „O. L." No. 35

CUVINTE INCRUCIŞATE
«Mihaiu Viteazul»

ORIZONTAL: 1. Călugăreni; 2. Sigismund; 18. Aliteraţiune; 20. Isaia; 21. Nit; 22. Moca; 23. Toca; 25. Ciraci; 27. Teişani; 29. Sinan Paşa; 30. Ac; 31. Enea; 32. Sumă; 34. Ca; 36. Util; 38. Lia; 39. Ed; 41. Leri; 43. Foc; 44. Es; 48. Tr.; 49 Mais 51. Ecou; 53. Ilac; 54. Falk; 55. Ho; 56. As; 57. Ama; 59. 60. ifos; 62 Runc; 64. Vila; 65. Arte; 68. Teş; 69. Eşec; 71. Arab; 74. Acrim; 75. Maica Ştefana; 84. Zuav; 85. Ar; 86. Armoarii; 87. Cos; 89. Tiohăiră; 92. Beată; 94. lui; 95. Pătraşcu cel Bun.

VERTICAL: 1. Cântecul lui Mihai Viteazul; 2. Alienaţie; 3. Litic; 4. ut; 6. Aron; 5. Agat; 7. Răci; 8. Eta; 9. Ni; 10. iuţi; 11. Leca; 12. Oi; 13. Isca; 14. Sais;; 15. Mirăslău; 17. Dricari; 19. Non; 24. an; 26. Cameleon; 28. Saul; 37. Ieremia; 42. Ji; 43. Farcaş; 45. Ştefan Răşvan; 47. Calomfirescu 52. ols; 53. Bociserăţi; 59. untură; 61. Sas; 63. ura;; 72. Racan; 73. Basta; 75. Urat; 76. iară; 77. Cras; 80. Ta; 81. Erbe. 82. Fiel; 83. Aiab; 85. Aha; 90. Op; 91 ir; 93. Tu.

ARITMOGRIF

Dracos — Ovidenie — Nitrogen.
Inimoşie — Cinovnic — Iacată.
DONICI — SENECA

ANAGRAMA

Papir — Parip Pripa—Priap

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Fănică Nicolaescu-Balş (Predeal), Margareta şi Lucreţia Pallade (T.-Măgurele), Nellu Iordăchescu, student (Mizil-Buzău), Spiru Teodoreanu (Strihareţ-Olt), Ionel Constantin-Iocos (Craiova), I. Nicolaescu-Balş (Romanaţi), L. Corman şi Gruzman (Bălţi), Rică Timoftescu (T.-Severin), Ioan Aurel Gheorgghiu, Elena Gheorghiu, Avram I. Avram, Ana şi Teodor Stoicescu (Ploeşti), Romeo Cristian, Clemansa Ionescu, Ioan Vanjensky (Focşani), Florina şi Virginia Popescu (Cetatea Albă), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi), Ilie T. Lupiţa (Caracal), Al. Dobrinescu Aledo, Ovidius Idriceanu, Lilly Segall, Mircea Grossu-Migro (Bârlad), Ionel Ionescu (Băicoi), Virgiliu şi Mimy Constantinescu (Tg. Ocna), P. Coroiu (Oradia), Vlad şi Rodica Anghel (Iaşi), Marioara şi Ionel Triculescu (Craiova), Al. Botaş (Bohod-Bihor), N. Gh. Arsene (Buzău), Al. Haber (Iaşi), Maier Popovici, Pompiliu Anibal (Arad), Sârbu G. Ioan (Cernăuţi), Edelştein S. Emanoil (Galaţi), Gherşen Horovitz (Odobeşti-Putna), Valeriu şi Bică Pisoschi (Craiova), Nicolae Cimpoeş (Arad), Sorel Avramescu şi Petrică Samofina (Constanţa), Alexandru Buzescu, student (Cluj), Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad), Cartagina Constantinescu (Oradea), P. Grosescu (Băicoi), Petrescu A. Mihail (Sighetul Marmaţiei), Solomon şi Mauriciu Breiman (Drochia-Soroca), Nicolae Ştefănescu (Iaşi), Boris Zografov (Bazargic), Nicolina Popescu (Caracal), plut. majori N. Gurău şi V. Bucătaru.

DIN CAPITALA

Mişu C. Antonescu, elev, Stelian Constantinescu, Costy M. Tabacu, student, George Tabacu, Russu D. Nicolae, Vogely Anna, R. H. Simion, Maria Metaxa, Nellu Iorgulescu, Nelly Mălăeru, lt. Costel Nicorescu, Ortansa Nicolau, Gh. Em. Teodorescu, Eustaţiu Mărculescu, Renée Mălăeru, Simona Almosnino, Iosef Almosnino, Mircea I. Popescu-Remmy, student, Nae Iliescu, Gică Constantinescu-Grecu, Gigi Dumitrescu, Nicuşor Şonea, student, Alex. Stăncescu, Jean Adler, M. Zocu, Stelian Popovici, Nicolae L. Petrescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Coceaş Gr. Radu, Ionel Vrânceanu-Mârcă (Braşov), Manole Vasilescu (Tg. Ocna), Mişu Gheorghiu (Buzău), Tudorică Popescu, Alexandru Velică (Cahul), Mircea Dănilă (Botoşani), Iones Alterovici, Isidor Alterovici (Tg.-Suliţa Botoşani), Sandu Borcescu (Cluj), subl. Constantin Ionescu, Calman H. Iancovici, subl. Aurel Senan (Chişinău), M. Suditu, student (Mizil), Timişoreanu Vasile şi Nicolina Popovici (Oraviţa), Alexandru şi Nicolae Paraschivescu (Iaşi). Tudorică N. Popescu, student, (Cochileanca, R.-Sărat), Nerone Traicu-Vela (Craiova), Nellu Avram, Carola Avram, Chiril Săvulescu şi Olga Teraşcu (Ploeşti), Petrică Cristea (Dumitreşti, R.-Sărat), Al. Theodorescu-Thal (Craiova), Nina şi Anton Vrăjescu (Oradia), Valentina Rădulescu, studentă (Suceava-Bucovina), Aurora Apostoleanu (Belgrad), Ionel Marinescu Marion (Alexandria-Teleorman).

DIN CAPITALA

Nae Ştefănescu, Lică Draguleseu, student, Costică Brelea, Sylvan Grigorescu, Mimi Ionescu, Leonescu Aurel, Liviu Popp, Mişu Goldenberg, Leonică Klein, Petrică şi Sandy G. Vasilescu, Vladimir Constantin, Paul Rosenberg, Nicu şi Getta Chiriac, Solomon Şteinberg.

AU DESLEGAT UN JOC

Manole V. Mârză (Galaţi), Alexandru Weisberg (Cernăuţi), Al. Corneliu (Vaslui), Nestor Anton Iaşi, Aurel Ghiţescu (Satu Mare), Nae Zoiţescu (Călimăneşti)-Vâlcea), Lică Novaci (Tighina), Oscar Niculescu (Sibiu), Simionel Orenştein-Orşi, Ionel Dragu (Focşani), Herman L. Herşcovici (Roman), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia). Al. Ionescu (Alba Iulia), Ioan Vâlcu (Slănic-Moldova), Traian Porumboiu (Govora Vâlcea), Sabina Eschenazy (Ploeşti), Paraschiva Ionescu, Clemansa Anicescu (Tg. Ocna), Titty Bădescu (R.-Vâlcea).

DIN CAPITALA

Jean Manolescu, Stelian Rădoiu Toma Meşteru, Costică Băleanu, Alexandru Ştefănescu, Ticu Langa, Nanu Teodor, Nicolae Sterescu, Rozine Marcovici, Mişu Antonescu, Traian Petrescu, Duty şi Petre Duţescu, Niculescu Aurel şi Traian Sârbulescu.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII» No. 34

Nellu Iordănescu-student (Mizil-Buzău), Dimitrie Ardeleanu (Pecica-Arad), Sorel Avramescu şi Petrică Samofina (Constanţa), Clemansa Ionescu (Focşani), Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Nicolina Popescu (Caracal), Ionel Nicolaescu (Balş-Romanaţi), Mioara şi Ionel Triculescu (Craiova), Heussler Magda (Timişoara), Valentin Ponta (Pecica-Arad), Ionescu Gh. Constantin (Iaşi). Plut. majori N. Bucătaru şi V. Gurău (Roman), N. Cimpoieş (Arad).

DIN CAPITALA

Chiul Pârvulescu, Gică M. Tabacu, Alex. R. Ştefănescu, Gh. Calimachi, Sandu Teodoru şi Nicolae Chiriacescu, Tudorică Petrescu.

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT

1. Solomon Şternberg (Loco)
2. Valentina Rădulescu (Suceava)
3. Nestor Anton (Iaşi).

*

N. B. — *Expediţia premiilor se face odată pe lună. Premiaţii din provincie sunt rugaţi să-şi tr*

(Urmează în pag. următoare).

„Oglinda Lumii" No. 37
BONUL JOCURILOR

Stratosfera și razele cosmice

Emoționantele ascensiuni ale profesorului Piccard, aceea din Mai 1931 și aceea de acum trei săptămâni ne-au familiarizat cu două expresii al căror sens exact nu-l cunoaștem, de altfel, și mai puțin semnificația științifică: **stratosfera,** pe deoparte, **raze cosmice,** pe de altă parte.

Ceeace știm despre atmosferă, făcând parte din câmpul nostru apropiat de observațiune, este că ea reprezintă domeniul norilor, cirrus, cumulus, stratus, nimbus. Mai sus de 1000 metri altitudine se produc **stratus;** între 1000 și 2000 m. se află **strato-cumulus** sau **nimbus;** între 3000 și 7000 m. se întâlnesc **cirro-cumulus, alto-cumulus, alto-stratus.** De aci se deschide **stratosfera,** care a primit dela Teisserenc de Bort (1814—1891) această denumire.

Ea se situiază în regiunile atmosferice cele mai înalte dincolo de 12.000 m. altitudine.

Scopul precis al profesorului Piccard era să studieze fenomenul rămas încă misterios, care constitue **radiațiunea cosmică.**

Țâșnind din tot universul, radiațiunea aceasta nu se confundă nici cu radioactivitatea (razele **gamma** din radium) nici cu razele X.

Raza cosmică străbate o massă de plumb de peste 6 metri grosime. E evident că peretele subțire de aluminium al nacelei profesorului Piccard a fost ușor străbătut de aceste raze, cari au început să se manifeste dincolo de 12.000 metri și au luat, în curând un caracter pe care savantul a căutat să-l definească, încă din primele sale declarații.

— Fiecare rază care atingea nacela producea sgomotul unei picături de ploaie care cade pe un acoperiș de zinc, a spus el. Șocurile acestea mici se precizau, pe măsură ce atingeam o înălțime mai mare.

Și flegmaticul ascensionist, fără a-și ascunde emoțiunea, imita acest sgomot de mitralieră mică, bătând cu degetele lui uscate în masă. Ce sunt aceste raze și care este originea lor? In ce măsură influențează ele viața de pe pământ? Iată ce ne vor spune, poate, în curând savanții cari, prinși de această enigmă încearcă să-i pătrundă taina.

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI INVIZIBIL

de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI INVIZIBIL

Dactilografia în apă

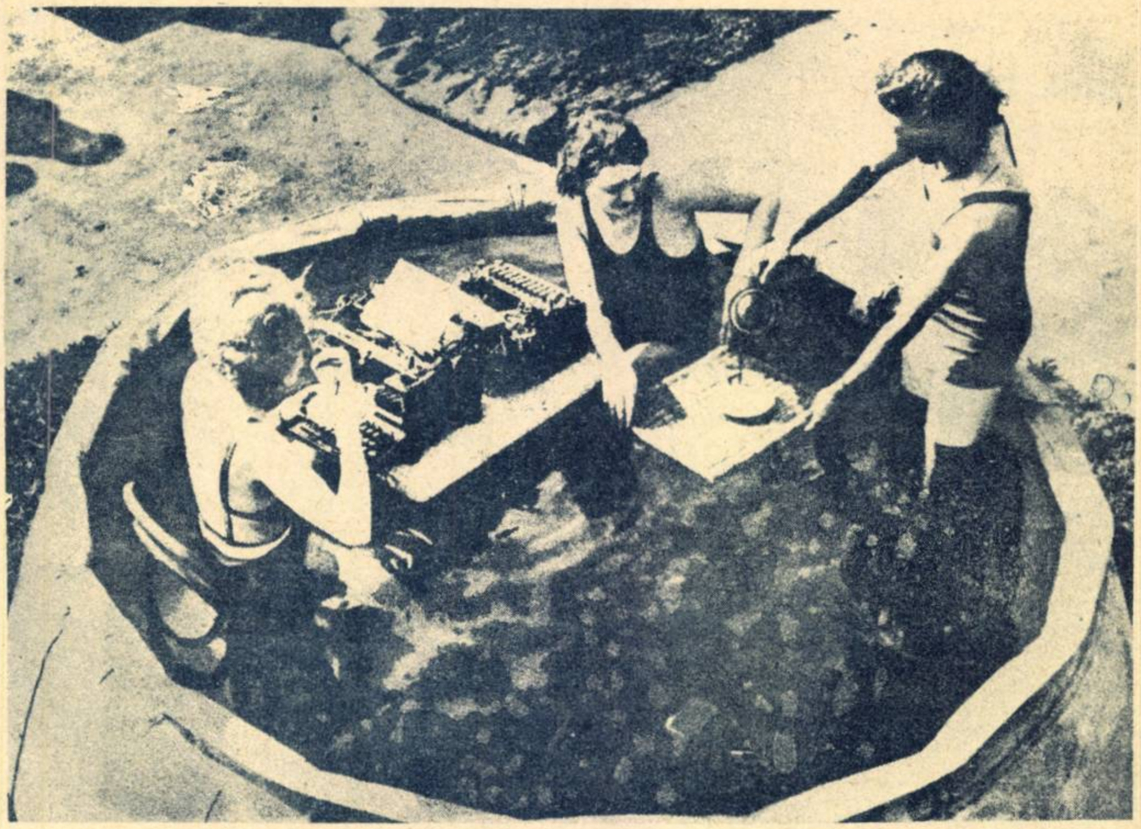

(Foto excl. Keystone)

Ce nu face omul pe căldură? Așa de pildă dactilografele din Londra au recurs la sistemul unor piscine portative înăuntrul cărora «tapează» la mașină, fără să transpire. Tot e bună la ceva căldura, când se urcă la cap...

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 736)

mită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.

Poșta jocurilor

NELLU IORDACHESCU (*student, Mizil*). — Jocurile de cuvinte încrucișate se lucrează complect în tuș, nicidecum numai marginile careului cum le-ați lucrat dv. Se va publica «Galeria celebrităților». Celelalte jocuri s'au mai publicat în revista noastră. Așteptăm ceva producții noi de-ale d-voastră.

MIȘU C. ANTONESCU (Loco).— Ne-ați trimis foarte multe jocuri. Vom alege din ele și publica.

SANDY CRISTICI (Craiova). — Bun. Publicabil într'unul din numerile viitoare.

GEORGE M. TABACU (Loco). — Jocul de cuvinte încrucișate «Egiptul» ar fi fost publicabil, dacă ar fi fost lucrat mai mare. Cifrele abia se recunosc și în revistă ar apare invizibile. Mărit, se va publica. Celelalte mai târziu.

COSTY M. TABACU (Loco). — Reconstituirea și Cryptograma sunt foarte bune. Publicabile într'unul din numerele viitoare.

PLUT MAJOR N. GURAU. — N'ați primit premiile, deoarece n'am avut până în prezent adresa dv.

M. NICOLAU (Onești-Bacău). — E nepublicabil. Orice joc trebue lucrat în tuș și cu îngrijire. Așteptăm ceva nou dela dv.

SOREL AVRAMESCU (Constanța). — Se va publica jocul împăraților. Jocul cu pătrat mai târziu.

CRISTIAN ROMEO (Focșani).— Publicabile, mai târziu.

P. A. P. (Arad). — N'am avut adresa dv. exactă. Il veți primi în cel mai scurt timp. Orice joc, în special cel de cuvinte încrucișate, se lucrează în tuș, altfel are soarta... coșului. Ale dv. sunt bune, se va publica într'unul din numerile viitoare după ce în prealabil va fi lucrat în tuș. Așteptăm ceva nou.

TH. STOICESCU (Ploești). — Mă luați la sigur!!...

Trec peste cele scrise în c. p. dv. In numărul viitor veți fi satisfăcut. Ar fi fost publicate mai de vreme, dar spre ghinionul dv. n'au fost lucrate în tuș. Așa că după ce vor fi retușate vor vedea lumina tiparului.

Deci... e datorie curată?!...

IOAN AUREL GHEORGHIU (Ploești). — 1. Intâiu de toate, nu persecutăm pe nimeni, așa că dv. sau n'ați trimis soluțiile jocurilor, sau nu le-am primit noi, sau însfârșit dacă le-am primit după termenul sortit, numele dv. a fost inserat la rubrica *«Au mai deslegat...»* Deci excluderea dv. e nejustificată. 2. Orice joc primit de la dv. și calificat ca publicabil, n'a avut soarta... coșului. Le păstrăm și astăzi, dar lăsând la o parte cantitatea lor, jocurile reținute ca publicabile ori nu sunt lucrate toate în tuș, ori au nenumărate erori, pe care ori care revistă de specialitate le-ar fi socotit deajuns de grave, ca jocul să aibă soarta marelui Coș. Totuși refăcute se vor publica. Ultimul joc al dv. «Oglinda Lumii» se va publica în numărul viitor. Celelalte la rând. 3. Il veți primi în cel mai scurt timp.

Satisfacția fiindu-vă acordată, sunt în așteptarea răspunsului dv.

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Ultima noapte de pasiune

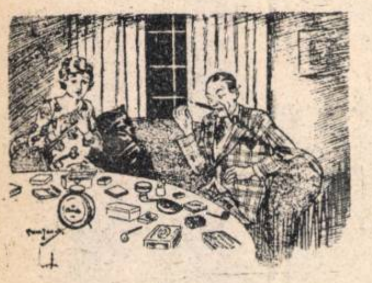

Domnul și doamna cari au hotărît să nu mai fumeze, cu începere de mâine.

SCUMP DAR FACE

Domnișoara (către librar): Cum, domnule, cincizeci de lei cartea asta cu modele de scrisori de dragoste ?

Librarul: Și nu face ? Fă și d-ta socoteala: 250 modele îți ajung să tot faci dragoste timp de cincizeci ani !

RASPUNS GREU

Poți să-mi spui câtă țuică ești în stare să bei la un aperitiv ?

— Nu pot să-ți răspund precis.

— Dece ?

— Pentrucă, întotdeauna beau mai mult decât pot.

FOTOGRAFIA

— Uite, bărbate, ce frumos arăt eu pe fotografie.

— E drept, bine ar fi să arăți întotdeauna așa !

CHESTIE DE MEMORIE

— Am să-ți dau o lecție ca s'o ții minte!

— Nu cred, am o memorie foarte slabă.

CONSULTAȚIA DE VILEGIATURA

Pacienta: Domnule doctor, vă implor, prescrieți-mi o cură într'o stațiune balneară... spuneți bărbatului meu că această cură mi-e indispensabilă.

Doctorul: Sunt gata să vă servesc, doamnă... Numai spuneți-mi dece anume suferiți, ca să știu unde să vă trimit.

CU TOTUL ALTCEVA...

— Numele meu e Schulze. Am venit să vă vorbesc despre câinele dv.

— Da, poftim.

— Domnule, câinele dv. a mușcat-o pe soacră mea de trei ori.

— A făcut el așa ceva? Vai, îmi pare grozav de rău. Vă cer mii de scuze. Dar nu mă puteți face responsabil.

— Responsabil? Dar cine se gândește la așa ceva? Am venit să cumpăr câinele.

INDEMANAREA NEVESTEI

— Ei, cum a gătit nevastă-ta pentru prima oară ?

— Nu mai întreba ! Până și cartea de bucate s'a ars.

DIALOG DE FLIRT

El. — Domnișoară, marea, unica mea aspirațiune în viață e să te pot numi a mea, — și asta cât mai curând.

Ea. - Atunci pot să-mi schimb inițiala numelui de familie depe geamantan?

El. — Nu înțeleg.

Ea. — In vederea apropiatului voiaj de nuntă.

OBRAZNICIE

«Plătesc prețurile cele mai mari. Vin la domiciliu, chemat printr'o cartă poștală».

Carta poștală își făcu efectul.

Telalul examinează hainele vechi.

— Șease sute de lei, oferă el.

— Șease sute trei costume întregi ? Mai bine le dăruiesc.

Telalul răspunde prompt :

— Mă rog ! Le primesc și în dar !

REMEDIUL UITAT

Doctorul. — Nu poți spune că nu am încercat toate remediile posibile, ca să te scap. Nu, zău, nu mai știu ce să încerc.

Păcală. — Ai uitat ceva.

Doctorul. — Nu se poate! Ce! Ai să mă înveți dumneata?

Păcală. — Ba, se poate! Dacă nu te-ai mai ocupa de mine, cu siguranță că m'aș face sănătos!

CAZ MAI GRAV

— Hu ! hu ! M'a bătut tata !

— Nu face nimic. Din când în când, părinții trebuie să dea câte o lecție copiilor.

— Da, însă tatăl meu vinde cozi de mături !

INTR'ADEVAR PACAT

— Conașule: a furat cineva covoarele ! Și ce păcat !... Tocmai le bătusem.

La matchul de football

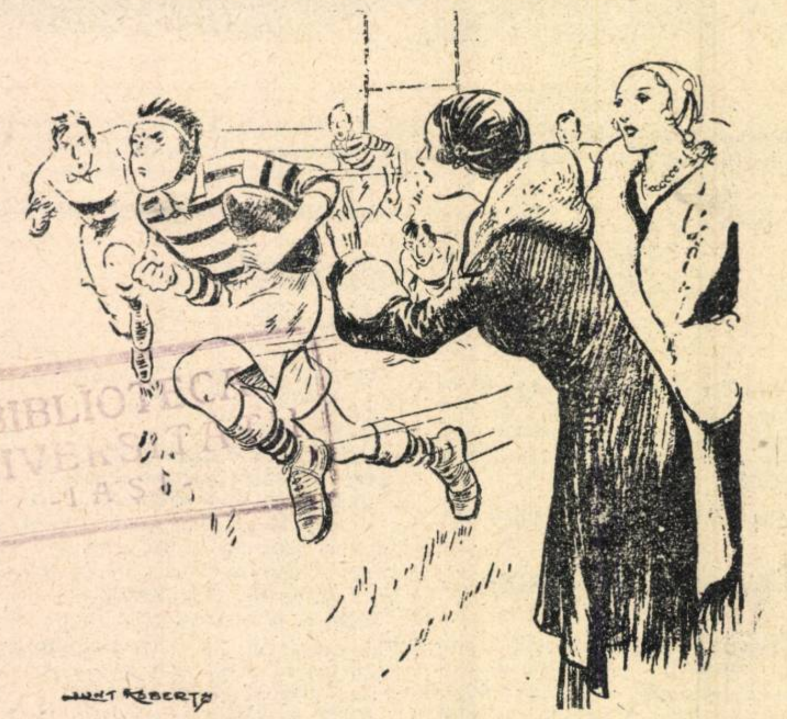

BIBLIOTECA UNIVERSITARĂ IAȘI

Tânăra fată (către logodnicul său). — Georges, stai o clipă, vreau să te prezint Ortansei.

UN INVENTATOR

— Cu ce se ocupă domnul care stă la voi în gazdă ?

— E unul din cei mai mari inventatori din zilele noastre.

— Ce spui ? Și ce a inventat ?

— In fiecare lună descoperă un nou pretext pentru neplata chiriei.

DEBIT ȘI CREDIT

— Regret că nu-ți pot împrumuta cinci sute de lei, toată averea mea e de patru sute așa că...

— Nu face nimic dă-mi cât ai și-mi mai rămâi dator cu o sută...

MOTIVUL

El: Nu înțeleg dece ții morțiș să mergem diseară la teatru, că doar am mai văzut piesa asta.

Ea: Dar lumea n'a văzut încă noua mea toaletă.

EXPLICABIL

— Pentru prima dată, de trei luni de zile, m'a trezit, azi dimineața, ceasornicul deșteptător.

— Cum ?

— Nevastă-mea mi-a dat cu el în cap.

ISPRAVA

Soțul: Nu știu ce o fi cu țigările mele ! Au un gust oribil.

Soția : Și trebue să știi că le-am stropit, pe toate, cu apă de colonie, ca să miroase mai bine.

SCHIMB DE COMPLIMENTE

După un tur de rumba: Domnișoară, vă găsesc adorabilă !

— Regret că nu vă pot face același compliment.

— De vină e imaginația dv. care nu e atât de vie ca a mea.

Calambur

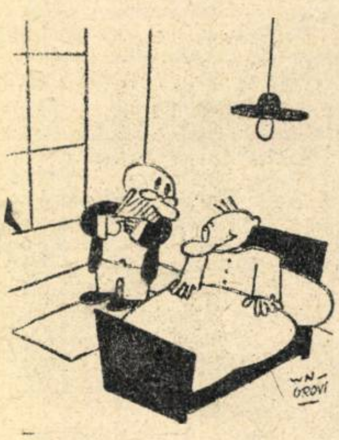

— Ai 40 grade căldură.
— La umbră?

LITERATURA DOAMNEI DE SOCIETATE

— Spune-mi, dragă, ce voia Eminescu să spună, când a scris : «A fi, nebunie și tristă și goală»?.. Eu una nu-l înțeleg de loc: eu știu că nu e de loc trist să fii nevastă de om cu milioane.

SPIRITISM

Spiritistul: Doamnelor și domnilor: ca să vă convingeți de realitatea fenomenelor spirituale, n'aveți decât să-mi indicați, cu cine anume voiți să comunicați și masa vorbitoare vă va satisface.

O doamnă din public: Pune-mă, te rog, în legătură cu croitoreasa mea, căci au trecut opt zile și tot nu mi-a adus rochia.

DE ACORD

— Pentru ultima oară te mai întreb, dacă ai de gând, ori ba, să-mi plătești datoria.

— Mă bucură că e pentru cea din urmă oară ; de acum nu voiu mai trebui să mă fac că nu te văd.

IN SECOLUL ELECTRICITĂȚII

— Allo! dumneata ești, domnișoară Trotescu?

— Da!...

— Am să-ți fac o comunicare urgentă...

— Ascult.

— Vrei să mă iei de bărbat?

— Firește că vreau... Dar, apropos, cine e la aparat?

Misoginul

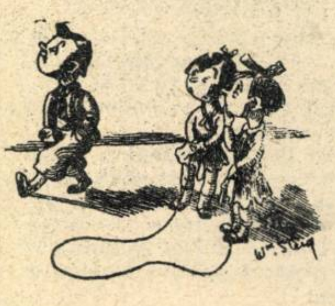

Una din fetițe: **Uite cine își permite să disprețuiască femeile.**

Voevodul Mihaiu arbitrând manifestaţiunile sportive

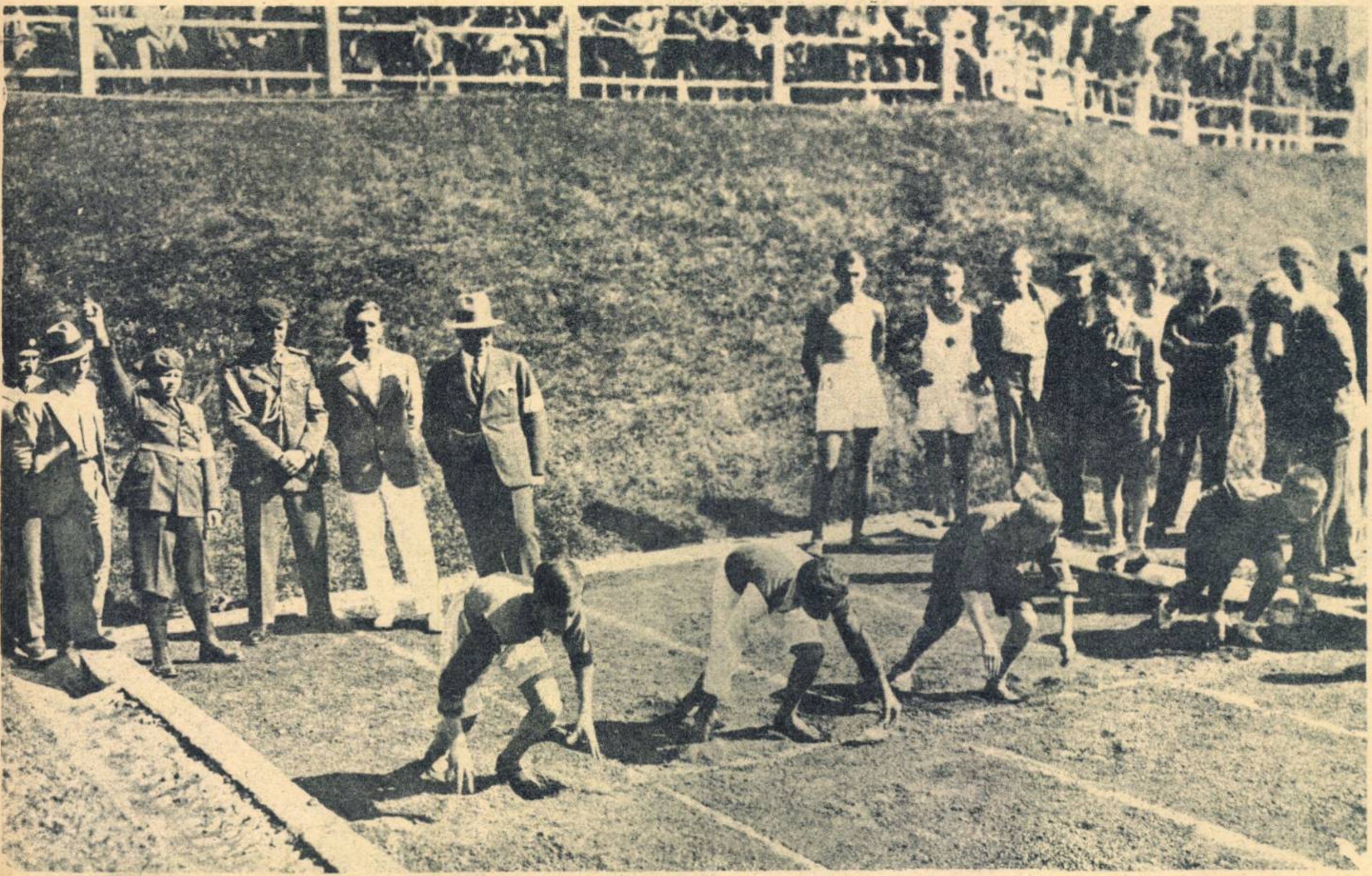

(Foto «Oglinda Lumii»)

Sunt îndeajuns de cunoscute meritele şi cunoştinţele sportive ale bravului nostru Voevod Mihai. In dragostea lui pentru aceste manifestări, moştenitorul Tronului a arbitrat o parte din concursurile atletice dela Predeal, dând semnalul de pornire echipei de juniori pentru fuga de 200 metri plat.

Nouile Preţuri Reduse
ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare . . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . .
Lia Hârsu: Impărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat !... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum LEI 5

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . Lei 5

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes . . . . „ 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 . . . . . „ 20
Cele trei crime . . . . . „ 20
Dopul de cristal . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . „ 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colţii Tigrului . . . . . . „ 20
Secretul omului invizibil . . . „ 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

10 SEPTEMBR. 1932
ANUL XI
No. 37

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

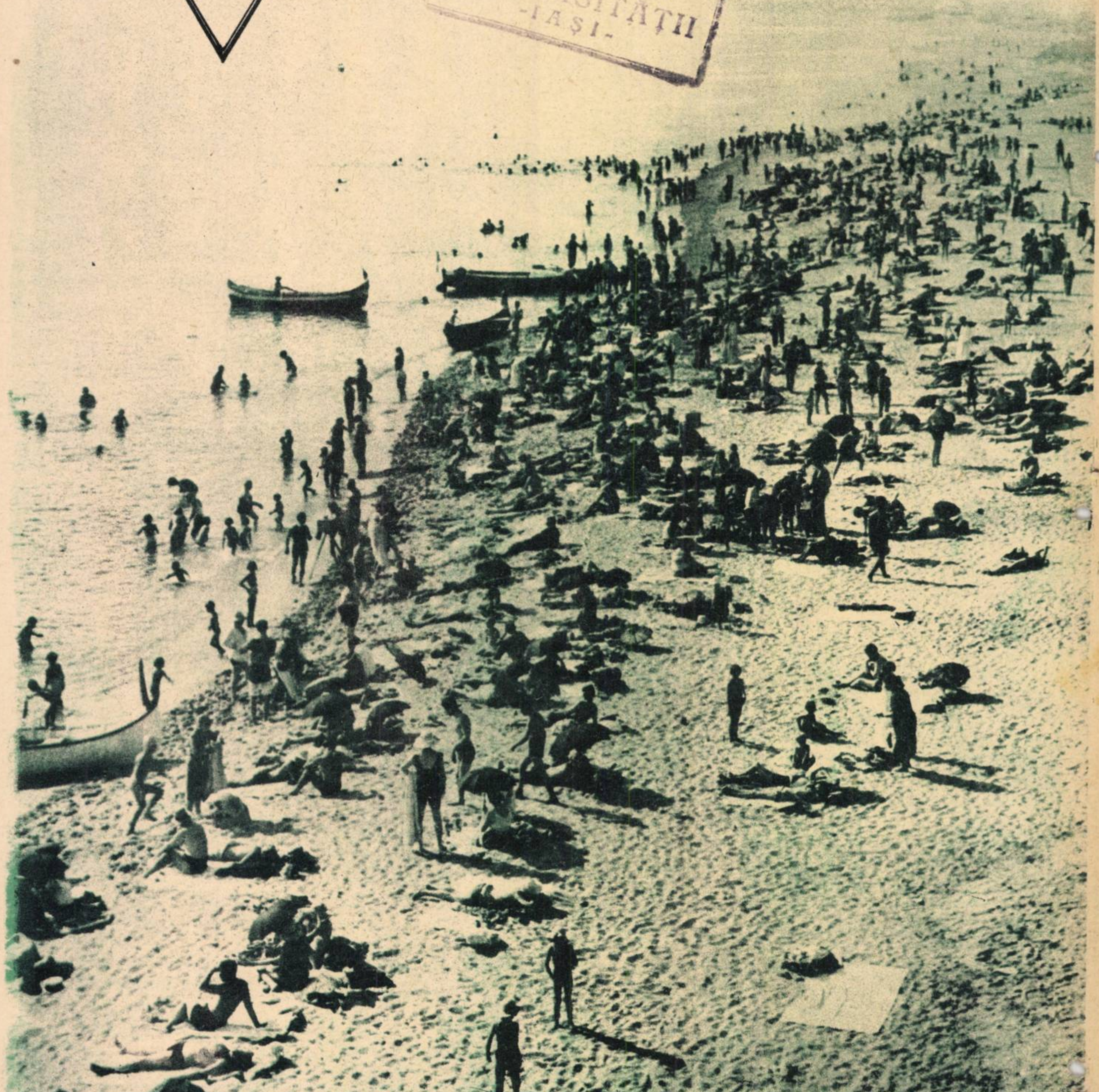

Sfârşit de sezon, la Mamaia: vilegiaturiştii nu se îndură să părăsească plaja generoasă şi vastă...

(Foto «Oglinda Lumii»)

20 PAGINI
LEI 5

OGLINDA LUMII
17 SEPTEMBR 1932
ANUL XI
No. 38

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII
-IAŞI-

In pragul porţii, Elisa Landi adaogă splendorii decorative a vilei sale, o graţie fizică ce depăşeşte farmecul naturii

20 PAGINI
LEI 5

CE POPULAŢIE ARE GLOBUL

Planeta noastră adăposteşte peste 2 miliarde de fiinţe umane

Pentru prima oară, într'o statistică serioasă, populaţiunea globului este cifrată la peste două miliarde locuitori — exact 2.012.800.000 — în măsura în care se pot aduce precizări într'un recensământ atât de general.

«Anuarul statistic» al Societăţii Naţiunilor, pe 1931—32, a ajuns la acest calcul, după aplicarea unui foarte sistematic program de lucru.

Dacă se compară rezultatul acesta, care nu e, la urma urmei, decât o evaluare până la 1 Ianuarie 1932, cu rezultatul precedent, creşterea ce reiese — vre-o douăzeci de milioane — nu e considerabilă.

Insă, cu siguranţă că sporirea populaţiei este mult mai mare.

O perindare prin toate continentele ne arată că Asia revendică mai mult decât jumătate din populaţia mondială — 1.103.000.000 — în aparentă creştere faţă de 1930 (1.092.000.000).

Urmează Europa, care depăşeşte, *pentru prima oară*, cifra de o jumătate miliard (506 milioane, faţă de 498). Vin apoi Americile, cu un total de 252 milioane (înainte 288), împărţite în modul următor: America de Nord, 134 (133), America meridională 83 (faţă de 81, înainte), America centrală, 34, fără nici o creştere apreciabilă.

Africa numără 142 milioane locuitori. Dacă statisticile sunt corecte, înseamnă că ea a pierdut 2 milioane locuitori, în cursul unui an. Australia (şi Oceania) încheie seria cu 10 milioane locuitori: câştigul ei numeric ar fi, efectiv, de 180.000 locuitori.

In amănunte, marile sporiri, în cifre absolute, privesc, în Europa, Rusia (127 milioane faţă de 124), Polonia (peste 32, faţă de mai puţin de 31), Spania (24, 23). Populaţia e staţionară în Germania (64 milioane) şi Marea Britanie (46).

In Franţa (42 milioane) se observă o uşoară creştere (610.000), în timp ce, în Italia, populaţia ar fi scăzut, după indicaţiunile statisticei, cu 406.000 locuitori (41 milioane). Se observă, de-asemeni, o scădere reală a locuitorilor Scoţiei, ai întregii Irlande, ai insulelor Man şi Paşul Calais, precum şi ai arhipelagurilor semi-polare, Feroe şi Spitzberg.

In America, se remarcă sporiri mai importante în Statele-Unite (124 milioane — cu 1½ milion mai mult ca anul precedent) în Brazilia (41 milioane, faţă de 40) şi în Canada.

Argentina nu progresează decât în mod foarte lent (11 milioane).

Se observă o scădere evidentă în trei ţări din America de Sud (Peru, Paraguay, Guyana franceză) în trei ţări ale Americei centrale (Panama, Salvador, Guatemala) şi o creştere mai importantă în câteva din Antilele britanice (Bahama, Saint-Vincent).

In Asia, toate Statele mari se consolidează:

India britanică, crescută dela 348 la 352 milioane locuitori, India olandeză, dela 61 la 62. Indochina dela 22 la 23. Japonia dela 64 la 65.

In ce priveşte China, crescută dela 444 la 453 milioane, sporirea aceasta nu se datoreşte teritoriului propriu zis, care scade, dimpotrivă, dela 415 la 412 milioane, nici Manciuriei (dela 29 la 26), ci faptului unei rectificări a cifrei Mongoliei, (peste 8 milioane, în loc de 2).

Se remarcă o scădere reală în micile unităţi din Oden, Hong-Kong, India franceză şi portugheză, Detroit şi Ceylon.

In Africa, scăderea nu e reală decât în insula Mauriciu. Ea e aparentă în coloniile italieneşti, afară de Erythrea, coasta Somalis, Swaziland, Gambia, Togo şi alte câteva teritorii de mai mică importanţă.

O creştere aparentă se observă în Marocul spaniol şi una reală în zonele de mare densitate, în Egipt (15 milioane, în loc de 14), în Nigeria (20 milioane) şi în Uniunea sud-africană.

In Oceania, progresul e lent pe marile suprafeţe, în schimb foarte rapid în câtiva arhipelaguri.

Dar n'aveţi nici o grijă: mai e destul loc pe pământ!

CONGRESUL INTERNAŢIONAL PENTRU REFORMA SEXUALA

La 20 Septembrie se va deschide, la Brno, în Cehoslovacia, al V-lea congres al **Ligii mondiale pentru reforma sexuală**. Cercetători adunaţi din toată lumea, scriitori, artişti, dar mai presus de toate, personalităţi hrănite de mari idealuri şi idei, conştiinţe clare şi robuste discută, în vederea unei lupte eficace pe tărâmul nevoilor practice, problemele în legătură cu acest covârşitor deziderat care este **selecţionarea rasei.**

Cu greu s'ar putea imagina, într'adevăr, o tragedie mai complectă şi mai sfâşietoare decât descendenţa funestă a atâtor părinţi atinşi de iremediabile tare fizice şi morale, persoane sifilitice, rachitice, tuberculoase. Actul orb al unor oameni mai mult sau mai puţin scrupuloşi şi conştienţi aduce pe lume nişte exemplare cari nu cinstesc cu nimic speţa umană şi, mai ales, nu sunt de nici un folos omenirii.

Pentru ce să nu se stăvilească şi să se înlăture această criminală faptă, însoţită de dramatice urmări, când societatea ar avea numai de câştigat depe urma anihilării actului fizic?

In America se urmăreşte, de câtiva ani sterilizarea bărbaţilor sau a femeilor anormale. **Eugenismul,** studiul perfecţionării rasei, cunoaşte o egală recunoaştere în Anglia, patria lui Malthus, examinându-se, atât din punct de vedere fiziologic, cât şi sociologic, chestiunea de a reglementa mişcarea procreerii populaţiei, care nu trebuia să mai fie decât voluntară.

Birth control (controlul naşterilor) câştigă tot mai mulţi partizani, în toate păturile societăţii, cucerind foarte numeroşi episcopi cari duc o propagandă necontenită, pentru trezirea unui suprem simţimânt de judecată şi de afecţiune, inainte de a da viaţa unor fiinţe cari nu o cer şi cari vin pe lume cu blestemul neîndurător al unei complecte inaptitudini vitale.

Germania, Olanda, Suedia, Austria, Rusia sovietică asigură mişcării eugeniste un progres din ce în ce mai trainic, încredinţate că populaţiunile respective nu vor avea decât de câştigat depe urma acestei filiere procreative.

In România mor, anual, **20.000 copii**, născuţi din părinţi sifilitici. Nu mai vorbim de miile de victime provenite din părinţi tuberculoşi ori atinşi de alte boli microbiene. Se fac selecţiuni la diferite specii animale şi vegetale, pentru o mai bună... prăsilă, dar pentru îmbunătăţirea speţei umane nimeni n'are vreme să se gândească. Intre ameliorarea unei varietăţi de claponi şi purificarea a ceeace, ruşinos sau nu, se numeşte neam omenesc, oamenii de «ştiinţă» par încă să ezite ce trebue să aleagă.

G.

După cum e şi clima...

Santa Monica, plaja miraculoasă a coastei californiene într'un climat cu totul tropical, nu mai cunoaşte decât maillot-urile de frunze exotice cari au avantajul că nu sunt nici aşa calde ca cele de lână şi permit apoi, tot felul de combinaţiuni... florale.

No. 38
Anul XI
„OGLINDA LUMII"
17 Septembrie
1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

Scotland Yard

Technica poliției secrete engleze.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

Ce este **Scotland Yard**? Cea mai desăvârșită organizație europeană de poliție criminală. In inima Londrei, nu departe de Parlament, o clădire uriașă se profilează pe cerul pururea cenușiu. Tăcută și posomorîtă, cu porțile ruginite și ferestrele mereu închise, **Scotland Yard** — Prefectura Poliției — atrage atenția călătorului prin majestatea rece și misterele ce-o înconjoară. E foarte ușor să pătrunzi înăuntru, dar e mult mai anevoe să ieși de-acolo. Când intri sub bolțile lui Scotland Yard, e o condiție esențială să declari scopul vizitei sentinelei de serviciu care, fără nici o dificultate, îți va elibera un bilet de liberă trecere. Aibi grijă să nu pierzi documentul acesta prețios, deoarece, în lipsa lui, vei rămâne prizonierul domnilor dela Prefectură până la identificarea persoanei d-tale...

Poliția dela Scotland Yard, e datoare să constate că nu ești un musafir periculos. Procedeele ei de investigație sunt, deobiceiu, cam lipsite de eleganță, dar duplicitatea celor cari sunt aduși acolo, îi justifică și-i scuză felul de-a se purta. Scotland Yard a fost de multe ori «trasă pe sfoară» de răufăcătorii cei mai iscusiți, astfel că e drept ca astăzi să nu mai aprecieze cu prea cunoscutu-i umor britanic asemenea soi de glume.

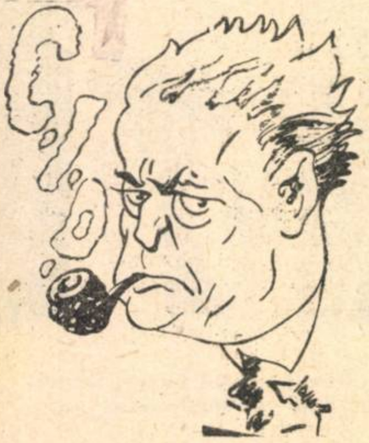

Sir Basil Thomson.

Intr'adevăr, prima impresiune ce ți-o dă Scotland Yard, e foarte neplăcută: desigur că nu drumul paradisului este acela pe care te duci să-l cauți prin labirintele coridoarelor și ale serviciilor bătrânului edificiu! Bătrân? Nu prea. Constrncțiunea datează din 1888 și adevărata-i activitate începu cu două «cazuri» senzaționale cari ocupară, luni, de-arândul, cronica acelor timpuri.

Primul «caz» privea pe colonelul Mapleson. Acesta era un personaj foarte ciudat: mare pasionat de muzică, fondase către anul 1886 o societate uriașă cu denumirea «London Opera House»; din nefericire, însușirile lui de om de afaceri erau mai prejos decât cele muzicale și în curând vasta întreprindere artistică dădu faliment cu un pasiv de 90.000 lire sterline... In asemenea condițiuni, el fu nevoit să vândă Statului toate terenurile ce le avea, cu un preț derizoriu: 3000 de lire sterline!... Pe unul din aceste locuri se începu construirea edificiului lui Scotland Yard. Și iată că după «cazul», independent de cel dintâi pe când armata de lucrători săpa fundațiile, se descoperii la oarecare adâncime în pământ, scheletul unui bărbat pe care cercetări și observațiuni îndelungate îl stabiliră ca fiind acela al unui om asasinat. Scotland Yard începu investigațiile, dar totul fu în zadar. Identitatea victimei nu fu stabilită pe deplin, niciodată și, faptul acesta fu de-ajuns, firește, să dea naștere aserțiunei că «la baza lui Scotland Yard e o problemă încă nedeslegată».

Studiind organizarea și modul de funcționare a lui Scotland Yard, constatăm cu surprindere că institutul acesta de poliție supraveghiază siguranța uneia din cele mai mari capitale ale lumii, neavând, totuși, la dispoziție decât douăzeci de mii de oameni cari formează cadrele sale. Nu sunt mulți, dacă ne gândim că cea mai mare parte sunt întrebuințați în servicii biurocratice de cercetări administrative. Dar nici numărul lor nu poate fi sporit pentru aceleași veșnice și inevitabile motive de ordin economic; totuși, poliția londoneză are un budget de numai șase milioane lire sterline, anual; apoi, ne vom face o idee de aportul fiecărui slujbaș când vom afla că la **Londra**, un singur **policeman** sau «Bobby» — cum le zic Englezii — are puterea de inițiativă și spiritul autoritar de a pune capăt, de a înnăbuși chiar și neorânduelile cu oarecare gravitate ce se întâmplă, uneori, în public.

Lumea engleză însă, e disciplinată și calmă; spre a ne lămuri mai bine, vom spune că are înăscut simțul ordinei și de aceia vedem foarte puțini agenți însărcinați cu reglementarea circulației. Se zice, totuși, că poliția londoneză nu prea întrebuințează, în slujbele sale, englezi băștinași. La drept vorbind, tinerii născuți în Londra și locuind acolo, înainte de a se înrola în rândurile poliției, au deja, din lecturile criminale și din filmele cinematografice foarte răspândite, oarecare idee precisă despre metodele și activitatea dela Scotland Yard. E de prisos să adăogăm că lecțiunile acestea de criminologie, născute din fantezia amatorilor de romane și puse la îndemâna mulțimii, sunt cu desăvârșire false, dat fiind că la Scotland Yard nu se lucrează niciodată în felul lui Sherlock Holmes, după cum, deasemenea, nu se procedează în maniera polițiștilor din Hollywood. Tineretul, însă, nu se poate descotorosi de influența nefastă creată de fantezie, astfel că activitatea lor eventuală nu s'ar resimți în cazul când ar fi chemați s'o desfășoare în mod serios. Intr'un cuvânt, viața unui polițist nu-i deloc aceia a unui Don Juan din romane, sau a unui erou de cinematograf cum visează londonezii. Și pentru motivul acesta, ei sunt excluși sistematic..

Aspirantul polițist, trebue să treacă un examen foarte sever. E introdus, la început, într'o cameră oarecare, unde e lăsat singur, vreo 40 sau 50 de secunde; după care, el trebue să facă o dare de seamă exactă de tot ceeace a observat în camera aceia. Trebue să adăugăm că ori cât de banală s'ar întâmpla să fie încăperea, se va găsi totdeauna un detaliu particular care nu va scăpa unui spirit atent și bun observator, o pereche de ghete pe un dulap, o lampă fără sticlă, o scândură rău încheiată în dușumea, etc., etc.

Dacă candidatul observă aceste neregularități, înseamnă că posedă instinctul de observație indispensabil unui polițist. La o a doua experiență, se prezintă o tabelă pe care sunt scrise numere și grupe de numere. E lăsat să examineze tabela vreo douăzeci de secunde după care trebue să repete exact sau cât mai exact cu putință toate numerile. Dacă reușește, intră să facă parte din brigada însărcinată cu circulația, fiindcă numerile de pe tabelă nu erau altceva decât reproducerea unor tăblițe de automobile și motociclete.

Școala polițiștilor durează la Scotland Yard între șase și șapte săptămâni. Bigamia, jocurile de noroc, falșificarea monedelor, traficul de stupefiante, sunt firește printre materiile programei de învățământ. Sunt și avocați cari învață pe candidați baza fundamentală a procedurei criminale, atât de importantă în Anglia, unde preocuparea de le-

Scotland Yard, cartierul general al poliției engleze.

([illegible]ă în pag. următoare)

galitate e foarte straşnică şi unde nu-i îngăduită «Third degree» adică o a treia «cercetare» în interogatoriul inculpatului. Procedeul acesta neomenos e foarte mult întrebuinţat în America spre a se obţine dela criminali mărturisiri complecte.

Anglia se depărtează cu dispreţ de asemenea mijloace barbare de investigaţie şi Scotland Yard este modelul celor mai civilizate metode poliţieneşti. Intâlnim în lumea întreagă perfecta ei organizare, multiplele şi importantele-i servicii...

Câinii poliţişti sunt cei mai buni colaboratori ai detectivilor.

O lecţie de interpretare a ordinelor cifrate.

Edwin T. Woodhall, un faimos inspector dela Scotland Yard.

Despre poliţiştii faimoşi cari fac parte dintr'însa, şi pe cari îi vom ilustra în paginile acestea, am omis într'adins să vorbim, deoarece cariera şi gloria fiecăruia vor fi pe larg istorisite într'o cronică senzaţională pe care o vom publica în numerile viitoare ale acestei reviste; cronica e datorită cunoscutului detectiv-ziarist Edwin T. Woodhall, fost ataşat pe lângă serviciul secret al departamentului cercetărilor de la Scotland Yard.

Cititorii vor avea aşa dar prilejul rar de a cunoaşte în toate amănuntele ceeace este sufletul adevărat al lui Scotland Yard: oamenii ei, trecuţi şi prezenţi.

*

In cele de mai sus am prezentat publicului, sau mai bine zis am explicat scopurile acestei formidabile organizaţiuni ale poliţiei engleze, cunoscută în lumea întreagă. Dibăcia vrednică de laudă cu care lucrează inspectorii însărcinaţi să facă lumină în «afacerile» cele mai senzaţionale, intuiţia lor rară, sunt lucruri puţin cunoscute despre Scotland Yard, fiindcă un spirit superior de modestie, a propriei datorii, însufleţeşte activitatea fiecăruia.

D. Edwin T. Woodhall, însă, a căutat să amintească în aceste portrete pe cari le publicăm cu începere de astăzi, cine au fost şi cine sunt acei cari conduc angrenajul uriaş al serviciului secret din acea organizaţie temută de criminalii din lumea întreagă.

SIR BASIL THOMSON

Cine citeşte ziarele, ştie ce anume este **Scotland Yard** din Londra, dar ceeace se petrece între zidurile acestui faimos cartier poliţienesc e învăluit într'un mister de nepătruns.

Cum îşi desfăşoară minunata activitate, acei artişti de acolo, printre apărătorii înverşunaţi ai legilor? Mai mult încă, cine sunt minţile diriguitoare dela Scotland Yard?

Iată dece aceste biografii «romanţate» au drept scop să permită cititorului o trecere în revistă, cât mai clară, a vietii inedite a marilor şefi din faimosul cartier general poliţienesc şi să demonstreze tot odată ce fel de oameni sunt şi motivul pentru care numele lor e sinonim cu groaza pentru delicvenţii din lumea întreagă.

Să pornim în primul rând de la Sir Basil Thomson care, fără îndoială, e unul din cei mai iscusiţi comisari de investigaţie criminală cu care s'a mândrit vreodată serviciile dela Scotland Yard.

Spre deosebire de mulţi alţi ajunşi la un grad superior după ce venind de jos au urcat toate treptele carierii, Sir Basil Thomson n'a fost niciodată simplu agent. Intră la Scotland Yard pe uşa cea mare după ce trăise o viaţă mai mult decât aventuroasă. Foarte cult, diplomat în ştiinţele juridice, preferi vieţii liniştite şi sedentare pe aceea frământată a coloniilor. Fiind mai mulţi ani administratorul unei mine aurifere, învăţă să cunoască oamenii de aproape şi să-i preţuiască. Inzestrat cu un spirit admirabil de intuiţie, el ştia să ghicească totdeauna şi să descopere răbdător, însuşirile de valoare ale oamenilor săi. Se trezi aşa dar în el o adevărată pasiune pentru cazurile cele mai complicate şi pline de mister, cazuri şi pasiune de cari se îndrăgi până când izbucni războiul. Atunci el luă parte activă ca ofiţer şi într'una din importantele-i misiuni, îl găsim în Bulgaria. Acolo el trăi una din cele mai extraordinare aventuri ale vieţii sale, despre care vorbeşte şi în vestita-i carte de memorii, o adevărată spovedanie pentru dramatismul ei înalt şi fiindcă ne demonstrează în chip tragic cum poate fi pusă la încercare viaţa unui om.

*

In localitatea unde mă aflam, cunoscusem o femee frumoasă, elegantă şi fină, cu numele de Marika, pe care eu o ştiam că are purtări uşuratice şi duce o viaţă tainică pentru toată lumea. Dar ofiţerii nu erau atraşi decât de corpul ei şi mulţi au fost aceia cari trecuseră prin patul Marikăi. Era deci, aproape natural, ca să-mi vie şi mie rândul cu toate că din parte-mi. Marika nu avusese în cursul scurtelor noastre întâlniri, nici o încurajare. Socotii aşa dar, că numai capriciul soartei îmi călăuzi paşii într'o seară, spre locuinţa ei. Era un fel de salon pentru serviciul căruia ea angajase o cameristă albaneză, cu nasul ascuţit şi chipul galben. Unul din saloanele acelea atât de dragi femeilor din Monastir, cu pereţii tapetaţi în culori violete şi negre, zugrăviţi cu flori de argint şi păsări de aur. Intr'un colţ, trona o oglindă mare cu două etajere în părţi, o măsuţă orientală cu două scăunaşe şi un divan înalt încărcat cu perine, ce în timpul nopţii servea de pat şi pe care mă aşezai fără să rostesc un cuvânt. Nu ştiu de ce, dar aveam impresiunea că nu mă aflam chiar în casa gazdei, ci dimpotrivă într'o încăpere secretă care trebuia să facă parte din aceia de alături, o cameră mare şi întunecoasă locuită parcă de doi evrei bătrâni. Aproape un mormânt. Nici o fereastră. Nu era altă lumină decât aceia a unei candeli care ardea sub o icoană, într'un tremur de adorare. După ce camerista puse pe masă serviciul de argint cu cafea neagră, un pahar mare cu apă limpede, rachiul şi marmelada, se retrase iar Marika începu să râdă pe când mă servea.

— De ce râzi? o întrebai eu.

— Fiindcă sunt **nebună**..

Făcuse o pauză ca să răspundă, clătinând din cap.

— Unde sunt aci? întrebai eu ca un om care nu se simte de loc în siguranţă. Şi bătând cu piciorul în duşumea:

— La ce-ţi foloseşte ţie, Marika, această cameră secretă?

Apoi, mă lungii iarăşi pe divan, lăsându-mă în paza lui D-zeu. Ea îşi schimbă râsul de adineauri într'un zâmbet ademenitor şi aşezându-mi-se alături într'o atitudine destul de supusă, se întoarse spre mine care tolănit pe perine, mă întrebam dacă aveam să primesc o lovitură de cuţit sau un sărut.

— De câtva timp, mă bate gândul că am să fiu împuşcată... Basil, tu ai vrea să mă vezi străpunsă de câteva gloanţe, colo sus, într'o dimineaţă, lipită de zidul fostului cerc al ofiţerilor turci?

Sta dreaptă cu capul dat pe spate, şi gura puţin întredeschisă, pe când o flacără rece îi licăria în priviri. Cât despre mine, stam la pândă: spionam tăcerea şi umbra. In jurul nostru, se pregătea drama, încet-încet; dar e ceva plăcut atunci când se urzeşte o dramă şi eu nu eram atât de prost să mă mişc. Schiţai numai un zâmbet dulceag, o atrăsei pe Marika lângă mine şi mă uitai cu dragoste în ochii ei.

— Tu n'ai intrat niciodată aci, zise ea cu o voce gravă. Cine ştie dacă nu suntem spionaţi. Ai dreptate să vorbeşti în şoaptă... ai putea chiar să şi mori... Şi nimeni n'ar şti nimic despre tine...

Şi sculându-se în picioare, trase o perdea în jos:

— Priveşte...

Cobora una câte una perdelele cari astupau pereţii şi în locul lor, înrămate, se iviră grupuri de fotografii. Portrete venite din toate colţurile Europei, uniforme de toate serviciile, fizionomii felurite, pe cari războiul le-a împestriţat şi mai mult pe câmpurile de luptă, desbrăcându-le de hainele civile...

— Francezi — zise ea: englezi, **sârbi**... după cum vezi... dar mai **cu seamă englezi**..

(Urmează în pag. 754)

O dansatoare la analiza chimică

Care este veloarea unei «girl»? Nu e nevoe să adresăm întrebarea aceasta unui impresar oarecare ce preţueşte pe «frumoasele balerine»» cu sunetul dolarilor sau al lirei sterline şi le apreciază după fineţea formelor ori dacă au urmat şcoala vreunei Zigfield, Dolly, Josephine, etc. Şi nici nu trebue să adresezi aceiaşi întrebare blondei fiinţe făurită din armonie şi farmec, ce, poate, îşi preţueşte mai mult decât trebue puţinele-i mişcări graţioase, în fiecare seară, în faţa publicului. Intrebarea a fost adresată ştiinţei şi ştiinţa a răspuns cu sinceritatea ei rece îndeajuns de cunoscută.

Doctorul T. E. Lawson a căutat să dovedească în mod ştiinţific valoarea unei prea frumoase creaturi femenine, având o greutate de 64 kgr. Vorbind în termeni clinici, o dansatoare («girl») poate să valoreze cel mult o sută de lei! Şi doctorul Lawson, se explică: o femee normală supusă analizei chimice poate să ne dea atâta apă încât să umplem un butoi cu o capacitate de patruzeci de litri; atât de grasă că ne dă şapte bucăţi de săpun; cărbune suficient pentru 9000 de creioane, fosfor pentru confecţionarea a 2200 de chibrituri; destul magneziu pentru o bună doză de purgativ; atâta fier ca să facem o frigare pentru copt, de grosime potrivită; şi var, o cantitate cu care să curăţim un coteţ de mărime normală. Toată marfa aceasta după calculul aproximativ al prea puţin galantului doctor Lawson, n'ar valora decât cel mult una sută lei!

Un chimist german a voit să repete experienţa şi a obţinut acelaş rezultat cu variante prea puţin simţitoare... o găleată cu var; 36,5 litri de apă; o linguriţă de cafea cu magneziu; 6 bucăţi şi jumătate de săpun; 7200 mine de creion; un cui simplu de tapiţerie; un pacheţel cu bicarbonat de sodă şi 1760 gămălii de chibrituri.

Dar analiza chimică a omului nu s'a oprit aci. Doctoriţa Tulley Youngs, a vrut să meargă mai departe şi plecând dela principiul că compoziţiile chimice ale diverşilor indivizi nu sunt deopotrivă între ele, a dedus şi pricina multor influenţe asupra genului omenesc.

Un soţ îşi urăşte soţia — a declarat doctoriţa — şi femeii îi e nesuferit bărbatul numai din motive chimice, din cauza substanţelor cari se găsesc în corpurile lor. Şi urăm să vie ziua în care candidaţii la căsătorie vor trebui să fie supuşi în prealabil unei analize chimice, pentru garantarea fericirei conjugale!

Doctoriţa Youngs a şi făcut asemenea experienţe şi declară că toate căsătoriile cari au urmat sfaturile şi încuviinţarea ei au avut existenţa cea mai fericită. Principiul pe care se bazează este următorul: ţesuturile şi fibrele corpului omenesc sunt compuse din 16 elemente principale, elemente chimice, cari determină caracterul şi personalitatea individului; astfel, miss Tulley a clasificat 22 de tipuri afară de alţi câţiva pe cari îi avea în câmpul experimental. Tipul numărul unu e omul «cu var» care de cele mai multe ori e un tip german sau suedez şi are ochii albaştri, pielea lucioasă, e gras, lipsit de spirit şi duce o viaţă retrasă şi tăcută; îi place să se culce de vreme şi se şcoală dis de dimineaţă; îşi află fericirea mai mult în muncă de cât în distracţii; dispreţueşte balul, nu-i place teatrul şi consideră râvna de a descoperi lucruri noui ca o pierdere zadarnică de timp. Femeia «grasă» dimpotrivă, se culcă târziu şi preţueşte ca pe o adevărată nenorocire faptul de a se da jos din pat înainte de ora zece dimineaţa. Ii plac călătoriile, adică noutăţile şi se duce nebuneşte la bal. Dacă din copilărie n'a avut o educaţie frumoasă, cade lesne în dramatic şi viaţa ei e plină de romanticism. Căsătoria între un bărbat «cu var» şi o femee «grasă» e cea mai mare nenorocire ce se poate dori unor fiinţe; nici un om de ştiinţă nu va da consimţământul său la o asemenea unire. Bărbatul «cu var» trebue să fie prudent: pentru el e hărăzită femeia «cu carne», o femee sănătoasă, cu formele rotunde, robustă şi nu grasă; se adaptează oricărui mediu fiindcă e o fire uşoară şi are o constituţie slabă.

Fiinţele «cu oxigen», fie bărbat sau femee, sunt interesante în gradul cel mai înalt: sunt pline de voioşie, ne visători şi iubesc distracţiile; bărbatul e sociabil şi se simte nefericit când e singur. Bărbaţii «cu oxigen» sunt totdeauna în goană după cunoştinţe cari pot în orice împrejurare să le fie folositoare. Sunt «cu oxigen», oamenii politici, voiajorii de comerţ, umoriştii, etc.

In general ei au o ţinută elegantă, pieptul lat şi spetele de asemenea şi sunt înconjuraţi de o întreagă legiune de prieteni. Prin urmare, omul cu «oxigen» trebue să ocolească femeia «grasă».

Bărbaţii graşi sunt, după doctoreasa Youngs clasificaţi în şase categorii cari au comun bunătatea de caracter. Urmează după aceia toate celelalte categorii. Bărbaţii, când sunt lipsiţi de «fer» şi de oxigen, au înclinări criminale; când au abundenţă de fier şi oxigen sunt mari organizatori, conducători de popoare, dar puţin cam agresivi. Un bărbat care are în sine trei elemente chimice predominante, e foarte anevoe de împrietenit, fiindcă în cele mai multe cazuri e un om lipsit de inimă.

Şi astfel dansatoarea «girl» — valoare comercială una sută lei! — adunându-se cantitatea de chibrituri şi cue de tapiţerie ce este în stare să producă, va putea să descopere care este sufletul geamăn hărăzit s'o însoţească în călătoria spre utopica ţară a fericirei.

Dar femeile, întrucât priveşte valoarea lor materială, nu sunt de aceiaşi părere: de pildă aceia al cărui picior preţueşte sute de bilete a câte o mie de lei, o alta care cu zâmbetul ei cucereşte armate de bărbaţi şi alta pe care greutatea ideală a corpului zglobiu o face căutată de marii impresari. Nasul, încă din vremea Cleopatrei, a avut în lume o parte destul de importantă.

Inalta Curte din Oklohama, de pildă, a preţuit la 13.000 de dolari nasul unei fermecătoare miss, care i-a fost grav... deteriorat într'un accident de automobil. Pe de altă parte, o bucătăreasă pariziană, şi-a văzut pe al său cotat numai 5000 de franci. Stăpânul ei, un epicurean fin, după un prânz ales se simţi dator să îmbrăţişeze femeia care-i preparase atâtea mâncări gustoase. Dar se vede că bucătăreasa nu era de aceiaşi părere: fugi şi în graba ei se lovi cu nasul de cuptor, rănindu-şi-l în chip foarte dureros. «Bucătăresele trebue să aibă un nas bun şi sănătos» — a glăsuit sentinţa tribunalului Senei, astfel că accesul acela de entuziasm l-a costat pe bietul epicurean cinci bilete a câte o mie de franci.

Un prânz cam scump, nu-i aşa?

Un nas, la urma urmei, poate să coste şi mai mult: o englezoaică, pe care natura o înzestrase cu un nas respingător, a furat, spre a-şi procura banii necesari cu cari să treacă pragul institutului de frumuseţe. Tribunalul n'a voit să ţie seamă şi acum sărmana miss Cyrano. va trebui, afară de cele şasezeci de zile de închisoare cu care s'a ales, să cugete că nu e bine şi nici legal să mergi împotriva naturii!

Cu toate acestea, un deget poate să valoreze şi mai mult. O actriţă franceză a pretins 80.000 de franci, drept despăgubire pentru degetul mijlociu al mânei drepte pierdut într'un accident de automobil. D-şoara Dazelle, la drept vorbind, mergea pe jos şi un automobil o atinse cu prea puţină delicateţă, în spate, trântind-o la pământ. Diva îşi susţine afirmaţiile că o artistă de scenă e foarte grav prejudiciată de orice mutilare şi că lipsa unui deget îi aduce pagube mari impedicând-o să fie «pe primul plan».

Picioarele Mistinguett-ei sunt asigurate pentru o sumă impresionantă; greutatea Gretei Garbo valorează... un ocean de dolari. Dacă femeia în general, după cum arată ştiinţa, n'ar valora decât... o sută de lei, socotind însă diferitele podoabe ale frumuseţei sale, ajungem la ciiperbolice!

O vedetă a vrut să slăbească...

(Foto excl. Keystone)

...şi a murit. Celebra cântăreaţă de operă Jucy Labass, o frumuseţe foarte mult sărbătorită, a încetat, brusc, din viaţă, săptămâna trecută, la Budapesta. S'a crezut, mai întâi, că e vorba de o sinucidere; totuşi, deslegarea enigmei este mult mai senzaţională: apreciata artistă a sucombat în urma unei curi de slăbire exagerate, care a determinat un atac de inimă. Jucy Labass, în vârstă abia de 34 ani, se afla în culmea gloriei sale.

GERMANIA SE PREGATEŞTE

Impresii dela formidabila manifestaţie a celor 200.000 „Căşti de Oţel“

Nimeni nu s'a îndoit, o clipă, că în sânul masselor populaţiunii germane, colcăie, cu înverşunare, virusul revanşei militare şi că Reichul nu visează decât un nou războiu, mai mare poate decât cel din 1914, care să arate lumii întregi că este adevărat dictonul: «Deutschland über alles»... Dovada cea mai puternică, însă, a acestei stări de spirit, ne-o oferă parada «Căştilor de oţel» pe care ziaristul francez, Jean Botrot a notat-o în aceste scânteietoare însemnări asupra manifestaţiei de Duminecă, dela Berlin, când 200.000 «Stahlhelm»-işti au defilat prin faţa exkronprinţului şi a 20 foşti principi domnitori:

«Marea massă a trupelor «Căştii de Oţel» soseşte în capitală. Pentru a-i aduce din provinciile îndepărtate, s'au mobilizat 110 trenuri speciale, fără a vorbi de cele 600 camioane, înţesate de congresiştii domiciliaţi în centre mai apropiate. Pe străzile Berlinului se scurge, fără contenire, sub ploaia fină şi într'o lumină cenuşie, care anunţă deja toamna, valul verde al uniformelor.

(Foto Wide World)

O imagină clară a vechei discipline militariste germane, ne-o oferă trecerea în revistă a trupei de gardă de către preşedintele von Hindenburg, îmbrăcat în uniforma de mareşal şi care evoacă, prin ţinuta lui dârză, întreaga prestanţă războinică dinainte de 1914, care a dus la deslănţuirea mondialei catastrofe sângeroase.

Dela orele 6 dimineaţa asist la debarcarea coloanelor. Cu raniţa în spinare, cu uniforma pusă la punct, oamenii ieşiţi din gări holbează asupra capitalei ochii lor, obosiţi încă de somn.

Sunt, printre dânşii, mulţi ţărani pomeranieni, mulţi mineri silezieni, mulţi munteni bavarezi, cari n'au mai venit niciodată la Berlin. Ii vezi, imediat, uluiţi şi înminunaţi. Sub-ofiţerii Stahlhelmului sunt însărcinaţi să-i primească pe cheiurile gării, apoi să-i adune şi să-i repartizeze. La fiecare moment vezi trecând plutoane de 40 sau 50 oameni, cari devorează, cu privirea tot ce-i înconjoară. Mulţi din ei rămân în urmă şi se rătăcesc... Am trebuit să depun sforţări extraordinare, ca să pun pe calea cea dreaptă pe trei würtemburghezi, îmbrăcaţi încă în uniforma lor de tranşee, cari îşi pierduse tovarăşii şi nu cunoşteau nici măcar adresa cantonamentului lor.

CANTONAMENTELE

Fie în centrul Berlinului, fie la periferie, am vizitat, dimineaţa, câte-va cantonamente. Primul unde m'am aventurat a fost acela din Luna Park. Vastul stand de atracţii berlineze, actualmente închis pentru public, a fost desemnat ca să adăpostească, în clădirile sale, o parte din trupele sileziene.

Foştii combatanţi au pătruns în clădirile în cari trebuiau să-şi petreacă noaptea. Mirosul paielor întinse pe podea se amesteca cu acela de aer închis. Cu toţii, după ce şi-au asvârlit raniţele şi scos centironul, au comandat câte o halbă cu bere, pe care o sorb avizi şi grăbiţi, unii să viziteze, mai repede, capitala, alţii să doarmă.

LUGUBRĂ EVOCARE

O oră mai târziu, vizitam în est un alt cantonament amenajat într'o berărie. Aici, oamenii dormeau într'o imensă pivniţă, unde atârnau placarde cu următoarea inscripţie: «Exercită-ţi ochiul şi braţul pentru patrie!». O gheretă neagră şi albă, asemenea gheretelor din cazărmile imperiale, se înalţă la intrarea subteranelor, aşteptându-şi, doar, santinela...

Cazanele bucătăriilor rulante lasă, în urma lor, lacuri de zeamă brumărie. Berea, în grădinile înconjurătoare, curge fără contenire. Din stradă în stradă, din cantonament în cantonament, îmi continuam perindarea. Aveam impresia că sunt transportat, de vre-un spirit răufăcător, stăpân al timpului şi al spaţiului, îndărătul fronturilor germane, în ceasurile cele mai înfrigurate ale războiului.

Vai! Dece nu au simţit oamenii aceştia că, fără să vrea, personal, ei evocau, în ziua aceasta, cele mai tragice amintiri pe cari le-a păstrat memoria noastră? Dece tocmai dânşii, foştii combatanţi au evocat această atmosferă de ajun de atac?

DEMONSTRAŢIILE

Seara. La Palatul Sporturilor. Mii de manifestanţi, în uniformă, acoperă pista de beton armat.

Doamnele aristocrate din asociaţiunea «Koenigin-Luise» umplu lojile. In albastrul melancolic al serii ceţoase, albastrul strălucitor al rochiilor lor era nota dominantă a tabloului.

In vreme ce noaptea distruge, încetul cu încetul, formele şi culorile, cei mai buni atleţi ai Stahlhelmului, unii în uniforme, alţii în costume sumare de sport, efectuiază exerciţii pe cari le-am văzut, de nenumărate ori executate, fie de hitlerişti, fie de membrii Reichsbannerului: mişcări de ansamblu, curse, salturi.

Deodată, în lumina orbitoare a douăzeci de proiectoare, nou aprinse, ei se dedau la o nouă serie de exerciţii — pur militare, însă.

Manifestanţii s'au transformat în tiraliori, se culcă şi se ridică după comandă, iau poziţia de tragere. Se cuvin toate felicitările ofiţerilor instructori ai Stahlhelmului, cari nu i-au lăsat să uite, pe soldaţii armatei imperiale, ceeace au fost învăţaţi la cazarmă.

ŞEFII

Mă apropii să iau loc lângă tribuna de onoare — altădată tribuna împăratului. E complect înecată în negru şi cu greu recunosc pe cei cari se află într'însa. Reuşesc, în cele din urmă să disting silueta subţire şi băţoasă a Kronprinţului, înconjurat de fraţii şi numeroasele lui rude ex-imperiale; apoi uniformele **feldgrau** ale d-lor Duesterberg, Seldte şi von Stephany şi, însfârşit, unica uniformă cu brandeburguri de argint a mareşalului von Mackensen.

Mai recunosc pe d-nii von Gayl, dr. Bracht, «unul din oamenii viitorului», după câte se afirmă şi, mereu elegantul şi surâzătorul cancelar, von Papen, în haină neagră. E un fapt care trebuie notat: până acum nici un şef de guvern nu a onorat cu prezenţa lui manifestaţiile Căştilor de Oţel.

VALURI DE ARMONIE

Nouă sute de muzicanţi apar pe stadion, cu trâmbiţe lucitoare de paradă. Trecând prin faţa tribunei de onoare, ei pornesc, fără a înceta să cânte, într'un magnific pas de paradă, apoi formează un bloc compact. In această poziţie dârză ei execută, vreme de o oră, nu numai marşuri militare, cari aduc, cu fiecare notă, un răsunet în inima mulţimii dar şi câte-va opere ale maeştrilor. Mare Beethoven, al cărui delir divin ar trebui să dea oamenilor lecţii neuitate de bunătate! Şi tu, blând Rossini, care ai cântat, atât de frumos, bucuria de a trăi, aţi fost amândoi de faţă, aseară, la serbarea Căştilor de Oţel.

Cinci mii de drapele aşteptau, în intervalul acesta, momentul de a apărea, pe stadion. Când au năvălit, în fine, aveai impresia că o flotă gigantică îşi agită pânzele în tăria nopţii: pânze albe, împodobite cu vulturul şi crucea de fier, pânze negre, ornate cu un cap de mort, ca acelea ale unui vas de piraţi, pânze pe cari suflul enorm al mulţimii entuziasmate părea să-l împingă spre nu ştiu ce destine!

Plantă care prevesteşte cutremurul

In India trăeşte o plantă, care prevesteşte cutremurul de pământ. Ea seamănă cu mazărea noastră şi poartă numele de Abrus. Câteva ceasuri înaintea cutremurului planta aceasta îşi închide floarea, iar frunzele ei se ridică drept în sus

Paradisul alpiniştilor

Aşa a fost botezat vârful principal al masivului Mont Blanc, unul din principalele grupuri ale Alpilor occidentali. Masivul, alcătuit din roci cristaline, are forma unui paralelogram, lung de 40—45 km. lat de 8—12 km. cu o suprafaţă de vre-o 400 km. pătraţi.

Creştetul Mont-Blanc, — cel mai înalt din întregul lanţ alpestru care străbate Europa — se află la 4810 metri deasupra nivelului mării ridicându-se, astfel, cu aproape 700 metri peste Piscul Verde din acelaş masiv (4127 m.) şi cu aproape 800 metri peste Piscul Uriaş (4014 m.).

Punctul culminant are înfăţişarea unei creste de zăpadă întărită, lungă de 100 m. şi largă la bază, de 4—5 metri. Ascensiunea, relativ uşoară, se face, în general, pe versantul nordic, cu povârnişurile mai înclinate, decât cele ale versantului meridional.

Prima ascensiune a făcut-o călăuza Jacques Balmat (în ziua de 8 August 1786). In anul următor (în ziua de 3 August 1787) el a condus, acolo, pe naturalistul elveţian Horace de Saussure, care a făcut cea dintâiu ascensiune ştiinţifică a lui Mont-Blanc, în cursul căreia a dobândit interesante observaţiuni asupra formaţiunii geologice a Alpilor.

Balmat, care dobândise o celebritate mondială, ca fiind una din cele mai întrepride călăuze alpiniste, şi-a găsit moartea, în cursul ultimei sale ascensiuni (1834), când plecase să caute o mină de aur într'unul din gheţarii Sixt.

Dela 1787, ascensiunile s'au înteţit şi, cu timpul urcarea până în vârful Mont-Blanc a ajuns să fie una din ţintele de predilecţie ale turiştilor. An cu an, caravanele de alpinişti deveniră tot mai numeroase, pentrucă priveliştea din vârful cel mai ridicat al Continentului, este, într'adevăr, unică.

Ascensiunea, precum am spus, relativ uşoară, e legată, însă, de mari primejdii, atunci când furtuna te surprinde în timpul urcării.

Calea cea mai frecventată e aceea care duce prin gheţarul Bossons. Dela Chamonix, o potecă pentru cătări duce la pavilionul depe Pierre-Pointine (2057 m.), de unde, pe o potecă, anume pentru pietoni, ajungi, lesne, la Pierre à l'Echelle (2500 m.).

De aci nu mai e nici un drum bătut şi înaintezi, după propria-ţi orientare până la stânca contrafortului Grands-Mulets (3050 m.), unde se află un adăpost mai încăpător (hotel şi restaurant) şi unde petreci noaptea.

Dimineaţa, porneşti pe lungi pante de zăpadă întărită — picioarele gheţarilor — cari te duc la baza calotei lui Mont-Blanc, pe care te sui, urmând creasta Bosses (4372 m.) unde fizicianul Vollot a instalat un observator meteorologic.

De-aci căţărându-te pe o creastă de zăpadă, mărginită de prăpăstii, ajungi până în vârful unde e situat observatorul lui Iansen.

Drumul la întoarcere se face pe aceiaşi cale. Se poate, însă, lua şi un itinerar mai anevoios, dar cu atât mai variat şi deci, mai interesant: dela Saint-Gervais la creştetul Goûter (3816 m.) unde se află un adăpost, mergi până la domul cu acelaş nume şi până la creasta Bosses, de unde apuci pe itinerarul precedent.

Graţie posturilor de salvare, instalate în drumul ce duce până în vârf, se poate da, la timp, ajutor victimelor accidentate.

Asemeni expediţiilor de explorare din Alaska, stârnite de nerăcorita goană după aur, se organizează şi pe Mont-Blanc curse de sănii, trase de câini eroici şi devotaţi, cari străbat zeci de kilometri şi urcă până la înălţimi ameţitoare, pentru ca stăpânii lor (şi poate chiar ei înşişi?) săse bucure de perspectivele naturii.

Pelerinajul skiorilor spre Mont-Blanc. Tovarăş unic le este imensitatea zăpezii, care numai prietenoasă nu se arată.

Doamne din lumea mare, chelneriţe de hotel

E vorba, fireşte, de America, pentrucă tot ce s'ar face în ţara aceasta poartă încă pecetea unei originalităţi, mai mult ori mai puţin discutabilă. Dar extravaganţa aceasta are şi o latură bună atunci când rostul ei este de a fi utilă societăţii.

Sub acest raport, doamnele din aristocraţia new-yorkeză au dat dovadă de o ingeniozitate cu adevărat americană, în realizarea unei frumoase opere de solidaritate socială.

Pentru ca să procure fondurile necesare clădirii şi instalării unui nou cămin, menit izolării copiilor născuţi din părinţi tuberculoşi, un mare număr din tinerele soţii şi fiice ale regilor finanţei, industriei şi comerţului (mai există şi dintr'aceştia!) din marea metropolă a Statelor Unite, s'au substituit, numai pentru o zi, personalului marilor hoteluri din New-York.

In schimbul unei... filodorme, oberchelnerii, chelnerii, portarii, chelneriţele, curierii, etc. şi-au cedat locurile ilustrelor bogătaşe şi regine ale frumuseţii.

Bineînţeles, evenimentul a fost dinainte trâmbiţat printr'o reclamă, aşa cum numai Jankeii ştiu să organizeze.

In ziua hotărîtă a fost, în toate marile hoteluri o extraordinar de mare afluenţă de pasageri: Nici unul din «cei zece mii» ai elitei banului n'a vrut să piardă ocazia de a-şi preda geamantanul unor Mrs Marjorie sau Demorest, sau de a suna să i se aducă dejunul şi să fie servit de una din stelele marei societăţi americane.

Atât de mare a fost îmbulzeala, încât dreptul de a descinde într'unul din hotelurile în chestiune a fost pus la licitaţie.

Beneficiul realizat din «bacşişurile» căpătate de originalul personal de serviciu s'a ridicat cu toată criza la vreo 400.000 dolari (80 milioane lei) — sumă mai mult decât suficientă pentru clădirea căminului.

CU TOTUL ALTCEVA

— Domnule Timpănescu, te roagă tata să ne împrumuţi gramofonul d-tale...

— Ah, cu plăcere! Vreţi să dansaţi, nu-i aşa?

— Nu, vrem să dormim!

Secretul logodnicei

Jacques Lewerson crezuse în iubirea Mary-ei Prater, cu ardoare, cu avântul aceluia care iubește pentru întâia oară și are sufletul plin de visuri, inima aprinsă de dorințele cele mai dulci.,. La douăzeci și cinci de ani, înzestrat cu o sănătate de fer, un spirit limpede și lipsit de prejudecăți, precum și o avere care-i îngăduia să trăiască fără nici o grijă, în așteptarea unui eveniment neprevăzut care să-i mai îndulcească monotonia apăsătoare a zilelor, Jacques Lewerson se simția, totuși, fericit ca un rege...

*

Nu era un Adonis, dar plăcea nespus de mult femeilor pentru înfățișarea lui pururea sărbătorească și copilăroasă, ceia ce-i aducea multe prietenii. Mici aventuri de dragoste îl împiedicase până atunci să cadă în plasa pasiunei celei mari, lăsându-i totuși, fiecare din ele, în suflet, parfumul dulce al unei amintiri, până când într'o zi, o cunoscu pe Mary Prater, la o serbare, și văzând-o, simți o licărire de fulger care, în viața fiecărui om aprinde — mai curând sau mai târziu — o scântee anevoe de stins...

Blondă, tânără, răpitor de frumoasă, fata primi numai decât curtea ce-i făcu tânărul dela început și când, la sfârșitul serbării, acesta-i mărturisi dorința de a o revedea, Mary zâmbi, păru că stă un moment în cumpănă, apoi îi dădu adresa locuinței sale.

— Veți avea prilejul s'o cunoașteți pe mama care n'a putut să mă însoțească astă seară... E o femee foarte bună și plăcută... veți vedea..

Jacques Lewerson luptă trei zile de-arândul cu sine însuși, aproape presimțind o fatalitate tristă în sentimentul care-l hărțuia; apoi, nemai putându-se împotrivi dorului, se duse acasă la ființa care-l vrăjise; se duse cât mai des, fiind primit întotdeauna cu multă însuflețire și când i se păru că sentimentul care-i umpluse inima de bucurie și chin se potrivește dorințelor lui, îi mărturisi d-nei Prater intențiunile lui.

— Vă stimez și vă doresc tot binele — zise buna femee —... trebue să știți însă că fiica mea e mai... prostuță decât un copil... Totuși, dacă dv. sunteți mulțumit, vă puteți închipui că și eu...

Mary primi râzând și bătând voioasă din palme, cererea adoratorului ei.

— Sunt încântată și mândră să devin doamna Lewerson, declară ea, astfel că cei doi tineri se logodiră și fixară pe curând data căsătoriei lor. Jacques nu se mai simțise niciodată atât de fericit: dacă era cu putință ca paradisul să fie pe pământ, negreșit că ar fi fost al lui, pe deplin !...

Dar într'o zi, frumosul edificiu al fericirei sale se nărui asemenea unui castel de nisip, în fața unei realități neașteptate. Se dusese într'unul din cartierele mărginașe ale Londrei spre a vedea niște mobile de preț ce i se oferiau spre vânzare, de ocazie, când iată că o zări pe Mary Prater intrând într'o casă ce-i era necunoscută.

Primul lui gând fu s'o urmărească, iar o bănuială cumplită îl pironi locului: ce căuta în casa acea logodnica lui? Gelozia îi insuflă presupunerile cele mai josnice. Se ascunse într'o cafenea vecină și așteptă, ros de ghimpele dureros al bănuelii. Poate că acolo locuia croitoreasa... sau dentistul... Dar dacă, dimpotrivă, era vorba de-o întâlnire secretă, ce nu putea fi mărturisită ?

Trecu o oră; apoi fata reapăru, însoțită de un domn elegant și se urcară împreună într'un automobil care se îndepărtă numai decât...

Jacques Lewerson primi parcă o lovitură de măciucă în cap, care îl înțepeni locului, năucit. Nu putea să se fi înșelat: Mary avea un amant. Incercă să-și recapete sângele rece, și când se simți stăpân pe nervii lui se duse s'o întrebe pe portăreasa casei fatale. Astfel, află că logodnica lui se ducea la întâlnirea aceia în fiecare Marți și Vineri după amiază și că bărbatul, pe care-l văzuse însoțind-o, se numea Georges Stern, care trebuia să fie un om foarte bogat. Nu locuia în imobilul acela, dar ținea, fără îndoială, un apartament mobilat pentru întâlnirile sale. Portăreasa avea însărcinarea de a face ordine și curățenie: părea un cuib nespus de plăcut, dar mai era o încăpere, închisă totdeauna cu cheia și de care d-l Stern părea să fie foarte gelos.

Situația era, așa dar, limpede: Mary Prater întreținea legături cu un bărbat care, desigur, îi procura și mijloace ca să ducă o viață comodă. Iar lui, prostului, orbului, îi dăduse să înțeleagă, mama și fiica împreună, că trăiau dintr'o mică rentă și din lucrări de broderie artistică, pe cari le făceau în casă, amândouă.

Un gând chinuitor de răzbunare puse atunci stăpânire pe Jacques. Totuși el își impuse liniște și chiar prefăcătorie, rumegându-și în taină planul.

Era Marți. Joi seara, o anunță pe logodnica lui că era nevoit să plece din Londra, de unde avea să lipsească două sau trei zile. Și Vineri dimineața, câțiva hamali se prezintară la proprietara casei în care Mary se ducea atât de misterios.

— Aci locuește d-l Georges Stern ? întrebară ei.

— Da... însă...

— Foarte bine... Trebue să urcăm în apartamentul său un șifonier pe care ne-a însărcinat să-l aducem aci... Arătați-ne locuința d-sale...

Portăreasa nu se împotrivi; luă cheile și se duse să deschidă apartamentul d-lui Stern, unde hamalii transportară uriașa mobilă care era destul de frumoasă și grea...

— In care cameră trebue să-l lăsăm? întrebară oamenii.

— De unde să știu eu? răspunse portăreasa. Puneți-l în odaia aceasta... și stăpânul va vedea pe urmă...

Hamalii plecară, portăreasa închise ușa dela intrare și se întoarse la treburile ei.

După amiază, iată că sosi cel dintâi d-l Stern... apoi Mary Prater.

Intrând, fata observă șifonierul :

— O mobilă nouă? întrebă ea.

— Aș !... răspunse Stern, trebue să fie o greșală de adresă. Sunt destui Stern-i în Londra și apoi, eu n'am cumpărat nici un șifonier. Am aci adresa firmei care l-a vândut, astfel că-i voi cere să-l ridice...

— E închis ?

— Da, cu cheia... Haidem, dragă...

Cei doi se retraseră într'o cameră secretă.

Puțin după aceia, încet-încet, dulapul se deschise și un bărbat palid ca un cadavru, cu ochii holbați de o lumină sinistră și înarmat cu un revolver, eși din strâmta închisoare de până atunci, în vârful pașilor, și se ascunse după ușa camerei unde cei doi îndrăgostiți se retrăsese, încercând să vadă ce se petrece înăuntru...

*

Ochii lui lacomi și iscoditori văzură cum tânăra-i logodnică, pe jumătate goală, frumoasă ca o zeiță, se lungise pe un divan, iar bărbatul apropiindu-se de ea, cu gesturi pasionate, o întrebă:

— Mary, știi că te iubesc ca un nebun ?

— Domnule Stern, ți-am mai spus că e în zadar... Am consimțit să pozez și pentru d-ta, cu toate că nu ești decât un pictor diletant, pentru că cerințele vieții de astăzi sunt numeroase. In curând, însă, mă voi căsători cu un tânăr care mă iubește mai presus de orice pe lume și atunci voi înceta să mai fac pe modelul. Sunt o fată cinstită : d-ta trebue să mă respecți, cum au făcut toți până acum, așa cum ai făcut și d-ta. Nimeni nu m'a trădat: toți au păstrat acest secret !...

-- Dar și eu te iubesc și nu pot să trăesc fără d-ta...; sunt bogat, îți ofer o situație vrednică de invidiat... trebue să fii a mea !... Destul!... nu-mi mai pot prelungi acest chin al lui Tantal, chiar dacă va trebui să recurg la violență !...

— Am să fiu nevoită să cer ajutor ! zise fata, sărind în picioare, mai frumoasă ca niciodată în mândria ei...

— Nu te va auzi nimeni...

— Din fericire, sunt eu aci !... tună o voce aspră și amenințătoare, în spatele lui Stern. Era Jacques Lewerson.

— Mary, mica și neprețuita mea iubită, îmbracă-te și vino cu mine. Am auzit totul și te iert. Cu toate acestea, cred că puteai și meritam să-mi mărturisești și mie ceia ce făceai !...

După câteva minute, cei doi logodnici eșiau la braț din apartamentul d-lui Stern spre a nu mai pune niciodată piciorul acolo...

Intre apă și cer...

(Foto excl. Keystone)

La marginea unui pârâu limpede, «între apă și cer», femeile găsesc o plăcere pasionantă de a-și petrece după amiezile la pescuit, unde, natural, nu prind atâta pești, cât se amuză chinuind și... tachinând nevinovatele vietăți.

Uriaşul oceanelor: „T. 6“

Dimensiunile celui mai mare vapor din lume construit la St. Nazaire

Cu prilejul centenarului lui Sauvage, şantierele navale Penhoet din St. Nazaire au început construirea celei mai uriaşe nave ce s'a cunoscut vreodată, pentru «Compania generală transatlantică».

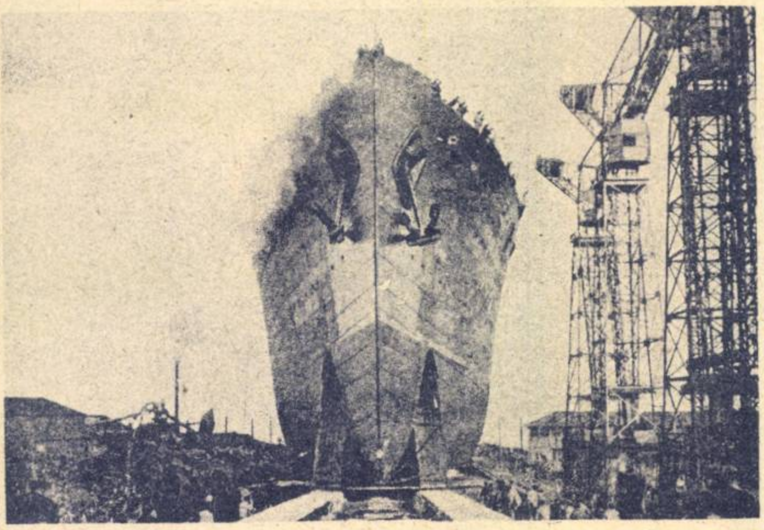

Lansarea vaporului T. 6.

Două mii de lucrători şi ingineri lucrează de trei ani la acest colos, numit **«T. 6»**. Asupra dimensiunilor sale reţinem deocamdată următoarele cifre:

Deplasamentul 68.000 tone.
Lungimea 305 metri.
Lărgimea 35 metri.
Greutatea proprie 20.000 tone.
Puterea motoarelor 158.000 HP.
Numărul punţilor 12.
Viteza de regim 1300 km. pe zi.

«T. 6» va fi cel mai iute vapor din lume, putând parcurge distanţa Hâvre-New York de circa 6000 km. în patru zile şi câteva ore, chiar pe furtună, bătând astfel toate recordurile cunoscute până în prezent în navigaţie, fiind întrecut numai de avioane, care au nevoe de aproape două zile pentru a trece oceanul şi de Zeppelin care l-a traversat în trei zile.

ZECI DE MII DE PASAGERI

«T. 6» e amenajat pentru a putea adăposti în condiţiuni normale 3—4000 pasageri, plus echipajul.

La caz de nevoie, acest oraş plutitor ar putea lua pe cele douăsprezece punţi ale sale zeci de mii de oameni.

Conform calculelor inginerilor constructori, deplasamentul total fiind de 68.000 tone şi scăzând greutatea oţelului întrebuinţat de circa 18.000 tone, ar rămâne încă 50.000 tone disponibile pentru greutatea cabinelor, interioarelor, combustibilului, pasagerilor, proviziilor, bagajelor şi coletelor poştale. Cum îmbarcarea unui om de 70 kg. plus 30 kg. bagaj, scufundă vaporul abia cu două sutimi dintr'un milimetru peste linia de plutire la gol, rezultă că greutatea a 50 de oameni îl scufundă abia la 1 milimetru, 500 de oameni la 1 cm. şi 50.000 la 1 metru. Vasul putând fi lăsat la 4.85 metri peste linia de plutire la gol, calculele arată că în ipoteza renunţării la greutatea cabinelor, saloanelor, combustibilului şi coletelor poştale, vaporul ar putea suporta fără pericol de scufundare greutatea unui sfert de milion de oameni, fiecare cântărind în medie o sută de kilograme împreună cu bagajul.

O ELICE DE 120.000 KGR.

Elicea vaporului cântăreşte 120.000 kgr. şi o bucată de pupă 300.000 kgr. Pentru transportul acestor piese a fost nevoie de vagoane speciale de cale ferată.

Tehnica franceză a făcut un efort turnând astfel de stânci de oţel necesare tonajului şi vitezei.

Inainte de război numai două ţări se întreceau în fabricarea vapoarelor mari, anume Anglia şi Germania. Inginerii navali britanici reuşiră să lanseze tipurile cele mai iuţi de pacheboturi, în timp ce germanii realizau marii coloşi transatlantici. **Titanicul** s'a scufundat la prima cursă, din încăpăţânarea neroadă a unui director comercial de a bate recordul vitezei, vasul fiind târît spre un gheţar fără a se ţine seama de scăderea temperaturei apei ce anunţa şi unui profan apropierea icebergului. După dezastrul lui Titanic al cărui deplasament era mai mic de 50.000 tone, tehnica navală engleză fu învinsă de cea germană. Inainte de război şantierele din Hamburg lansară vasul Vaterland de 59.000 tone, luat mai târziu de americani în trofeul despăgubirilor de război, schimbându-i-se doar numele în **Leviathan** spre a aminti legendarul peşte biblic mai mare ca balena.

Mai târziu italienii construiră pe **Rex** de 42.000 tone, francezii pe **Ile de France** de 43.000 tone, germanii pe **Bremen** de 52.000 tone şi englezii pe **Oceanic** de 60.000 tone.

Vaporul Ile de France are pe puntea superioară un hidro-avion. Pasagerii grăbiţi îşi pot lua zborul la jumătatea drumului şi să ajungă cu 24 ore înainte.

Compania Cunard construeşte două transatlantice de 73.000 tone care vor întrece toţi coloşii menţionaţi mai sus.

30 NODURI PE ORA

Viteza vapoarelor e ca a trenurilor de marfă. Trenul are de învins rezistenţa de frecare a şinelor şi a aerului. Vaporul trebuie să-şi deschidă drum prin apă, care opune o rezistenţă mult mai mare.

Transatlanticele moderne au ajuns totuşi la iuţeala de 30 noduri pe oră. Un nod are 1852 metri, deci 30 noduri înseamnă circa **56 km. pe oră.**

SCURT ISTORIC AL NAVIGAŢIEI

Prima navă plutitoare a fost **trunchiul unui arbore.** Cum un singur buştean nu putea să susţină o greutate prea mare, s'au legat mai târziu o mulţime de trunchiuri formând o **plută.** Pluta fu acoperită de o podea de bârne şi scânduri, legate solid. Un trib întreg, bărbaţi, femei şi copii, cu arme şi provizii putea fi transportat pe marile fluvii şi chiar pe mare de un asemenea pachebot primitiv.

Trecură veacuri şi milenii chiar fără a se aduce vre-o perfecţiune plutelor. Nevoile economice au crescut cu timpul, unele triburi începând să facă schimburi în natură cu altele, mai târziu negoţ prin bani. Plutele deveniră prea mici pentru transportul greutăţilor mari, animale, pietre de construcţie, mărfuri. Apoi nu se putea urca în susul fluviilor şi nici pe mare nu se putea naviga.

Se construiră atunci *piroge*, luntre mari scobite în trunchiul arborilor. Mai târziu s'au tăiat arborii şi din scândurile lor se construiră *galere* şi mai târziu *triere*. Primul inginer constructor naval ar fi Noe, după legenda biblică. Dela corabia lui Noe până la transatlanticele moderne trecură alte mii de ani.

Primele corăbii erau mişcate cu vâslele, apoi se întrebuinţă forţa vântului. Dela **1748** marina cu galere e definitiv **suprimată** şi în locul ei apar **numai corăbii** cu pânze.

La 1829 Franţa lansează primul vapor cu roţi, deşi încă din sec. XVII fizicianul Denis Papin arătase posibilitatea aplicării forţei aburului în navigaţie.

La 1841 pleacă din Hâvre primul vapor cu elicea inventată de Frédéric Sauvage. La 1850 se lansează la Toulon vaporul «Napoleon» de 5000 tone, cu viteza de 11 noduri pe oră.

Incepe întrecerea naţiunilor maritime în tonaj şi viteză.

*

La 29 Octombrie 1932 şantierele navale Penhoet vor lansa la Saint-Nazaire pachebotul «Super-Ile-de-France» sau «T. 6», ale cărei dimensiuni le-am publicat mai sus.

L. F.

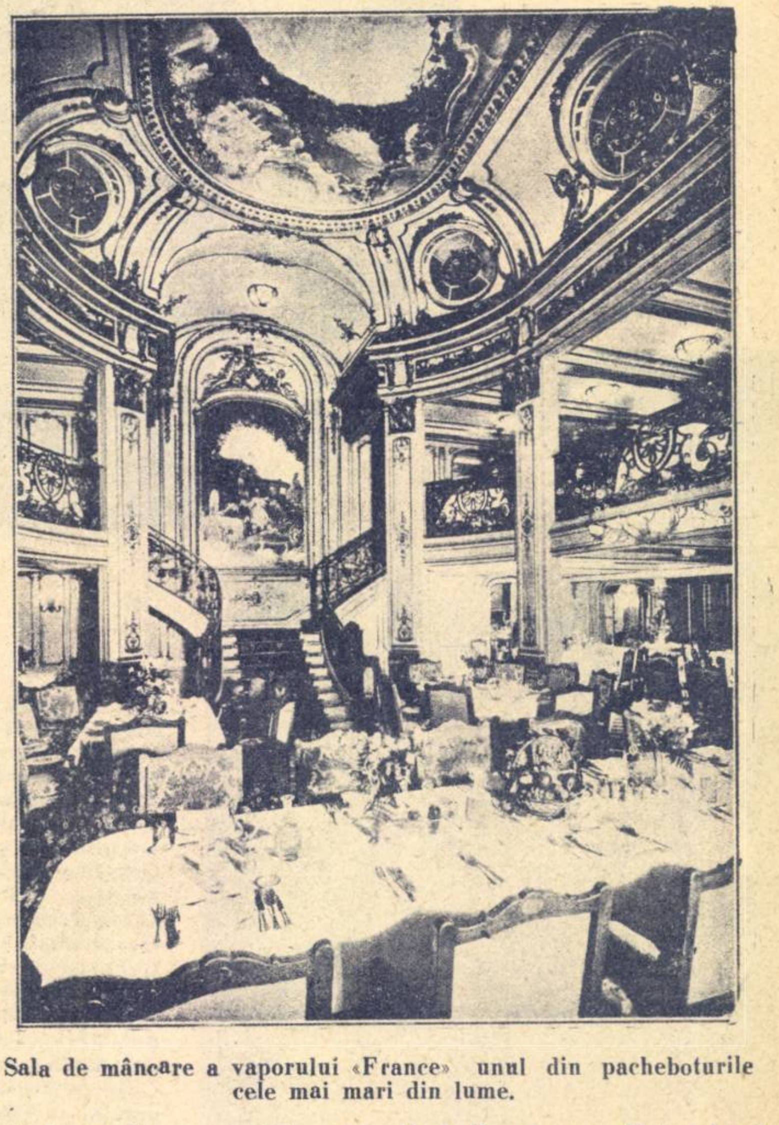

Sala de mâncare a vaporului «France» unul din pacheboturile cele mai mari din lume.

FANTOMA DRAGOSTEI

nuvelă de NICOLAS SÉGUR

2)

Elisabeth se sculase la rându-i, venind spre mine, din capătul cellalt al salonului, pe când eu de asemenea înaintam spre ea. Cuiva care ne-ar fi privit, de bună seamă că vom fi părut doi somnambuli, împlinind un act dictat de o voinţă streină nouă.

— Domnul Lesnier!... Ce emoţie să vă văd aci!... Mă recunoaşteţi, cel puţin?... Sunt Grâce Marteuil...

Era fiica Elisabethei şi avea aceiaşi voce, aceleaşi înmlădieri, după cum avea aceleaşi buze şi aceleaşi priviri.

De bună seamă că păream pe altă lume căci nu eram în stare să articulez un singur cuvânt.

— ...da, Grâce Marteuil, pe care odinioară o legănaţi pe genunchi... De altminteri, fără prea multă plăcere... căci dv. nu mă iubeaţi, iar eu vă răsplăteam, la rându-mi, cu aceiaşi monedă... Niciodată, doi duşmani nu s'au dispreţuit cu atâtea zâmbete silite şi o antipatie mai înverşunată în suflete... Nu-i aşa?...

Astfel grăind, mă luă de amândouă mâinile, strângându-le cu duioşie pe când o roşaţă subită îi îmbujora chipul, iar un val de lacrimi îi împânzea vederea (vederea ei sau a mea?...) şi adause cu oarecare melancolie în glas:

— Mama nu mai e printre noi. Aşa dar, de-azi înainte o vom iubi amândoi. Să ne împăcăm, domnule Lesnier !...

Unde zac, în ce misterioasă cută a conştiinţei noastre se ascund amintirile? In orice caz, ele nu se deapănă cu o anumită ordine în memoria noastră, ci par mai curând că ies la iveală treptat capricioase şi adeseori îşi schimbă rostul şi însemnătatea după voia clipei şi a împrejurărilor.

Cu un sfert de oră mai înainte, mă stăpânia gândul Elisabethei pe când fetiţa palidă, îndărătnică şi ciudată, care mă necăjise de atâtea ori, nutrind o duşmănie ascunsă faţă de mine, era o umbră ştearsă în amintirea mea... Dar acum, Grâce era aceia care-mi revenia şi, odată cu ea, mii de amintiri din vremile trecute se grăbeau să ocupe planul întâiu, punând stăpânire pe mine.

Grâce... La urma urmei, n'o luasem niciodată în seamă pe fetiţa aceasta decât ca s'o duşmănesc, atât de mult simţeam că-mi dispută inima iubită. In ciuda tuturor jurămintelor şi credinţei, copilul acesta precoce şi gelos îngrădea orizontul iubirei Elisabethei. Şi cu toate că nepreţuita femee nu-mi vorbise niciodată, ea mai avea de luptat şi cu antipatia ce copila-i o nutrea faţă de mine... Uimit îmi aduceam acum aminte că, dacă pe vremea aceia, Grâce semăna mult mamei sale prin sensibilitate şi vioiciunea pornirilor, ea nu avea nici una din trăsăturile acesteia. Slabă, cu părul pururea zburlit, obrajii trecând neîncetat dela roşaţă la paloare, ea tocmai se lupta cu vârsta anevoioasă când nimic nu-i atrăgător la o fată. Nimeni n'ar fi bănuit cuceritoarea robie ce-avea să renască într'însa farmecele de femee...

Şi totuşi, această mică vrăjmaşă mă făcuse să cunosc şi să trăesc dulcea vâltoare a senzaţiilor, lumea nepătrunsă a instinctelor ce se numeşte copilărie, despre care noi nu prea ne dăm seama atunci când o trăim. Căci fiinţa aceasta firavă şi lipsită de experienţă, ghicea parcă totul, presimţea totul. Flerul ei mă uimea, mă nedumirea. Dădea de bănuit că ştia ce se petrece între mama ei şi mine, ştia că furam inima care, până atunci, revărsa dragoste numai pentru ea. Câte priviri cu înţeles dar cu neputinţă de exprimat, îmi trădase rana adâncă, cea dintâi rană pe care, fără voia mea, o deschisesem în sensibilitatea ei !... Incolo, dacă mi-era nesuferită, nu însemna numai că o ştiam rivală şi duşmănoasă, dar şi fiindcă măsuram în clipele de chibzuială cât de mult zdruncinasem, fără voia mea, mica ei existenţă, universul ei !...

Şi iată că astăzi, ivindu-se în faţa mea şi încarnând pe aceia ce-o pierdusem, mi se părea că moştenise nu numai frumuseţea mamei sale, ci şi simţimintele cari o însufleţise pe cea dispărută. Căci, o minune !.., nu mai era nici ura, nici duşmănia, ci o prietenie aproape dulce, reflexul drag al sentimentelor Elisabethei faţă de mine, luceau în privirile odinioară nesuferite!...

Astfel că, iluzia devenind halucinantă, şi un nu ştiu ce farmec, ce tainică bucurie amestecându-se turburării mele, rămăsesem încremenit de uimire, pe când Grâce, care nu părea să fi observat starea mea, îmi istorisea viaţa ei în Anglia, după moartea tatălui său, prilejuită de rănile căpătate pe frontul italian, apoi căsătoria ei cu un american care conducea o vastă întreprindere de electricitate în Illinois...

— N'am venit decât pentru scurtă vreme la Paris, încheiă ea, în clipa când trebuia să mă părăsească. Am primit invitaţia d-nei Martinet numai fiindcă mi-a spus că vei veni şi d-ta... Mă simt înstreinată în Franţa, fără părinţi, fără prieteni, — şi ţineam aşa dar să te văd. Nu iubim, sau cel puţin eu n'am iubit decât o singură fiinţă pe lume: mama mea. Unde aş mai regăsi-o, dacă nu lângă d-ta ?... Iată de ce am nevoe să te văd cât mai mult cu putinţă. Vino să mă iei, mâine dimineaţă, dela hotel, — şi să vorbim de ea !

*

O văzui în fiecare zi şi vorbirăm aproape neîncetat de aceia care fusese ţinta noastră şi mai ales, mărul discordiei noastre, pricina duşmăniei noastre de odinioară... Ea fusese aceia care iubindu-ne pe amândoi, insuflase antipatie în sufletele noastre şi tot ea aceia care, iubindu-ne, ne fereca acum într'o înlănţuire trainică şi fără sfârşit...

Ce sentimente nutrea Grâce faţă de mine ?

Nu ştiu... Desigur că nu iubirea. Vârsta mea, chipul meu, nu îngăduiau un asemenea sentiment şi apoi, eu nu mă puteam înşela constatând limpezimea privirilor ei, onestitatea purtării ei şi chiar încrederea cu care mă făcuse să pătrund deodată în intimitatea ei. Nu, era prietenul era cela pe care mama ei îi plăcea să-l primească şi, dacă acum dorinţa ei de-a mă vedea, de-a fi în apropierea mea, era foarte mare, nimic turburător nu-i înfiora gândul sau fiinţa...

Eu, dimpotrivă, o iubeam.

Cred că am iubit-o dela apariţia ei la d-na Martinet şi dacă sentimentul acesta, tainic şi lipsit de orice speranţă, se ascunsese sub alte înfăţişări, în primele noastre întâlniri, în curând adevărul îmi apăru limpede şi de neînlăturat.

O iubeam pe Grâce, cum o iubisem pe mama ei. Inima mea se deschidea încă odată dând, asemenea unei fântâni multă vreme închisă şi ţâşnind din nou, un val irezistibil de duioşie pe care odinioară îl stârnise iubita mea. Dar trecuseră cincisprezece ani de atunci şi, vârsta mă făcuse conştient. Şi o iubeam pe Grâce cu desnădejdea ultimei pasiuni în care-ţi dai toată fiinţa şi în care, ceiace n'ai dat ca adolescent, ca bărbat ori ca părinte, se uneşte într'o supremă jerbă strângând laolaltă toată iubirea...

O iubeam, mă lăsam purtat, aşa cum dorea ea, de dorul de a trăi, aproape zile întregi nedespărţit de făptura-i dragă, uitând, cu bună ştiinţă, că pasiunea mea era fără speranţă, că în curând Grâce avea să plece, că viaţa nu va mai avea, atunci, nic un rost, nici un farmec şi mă voiu regăsi iarăşi în întunericul din care mă trezisem...

Ea nu mă iubea. Nimic din fiinţa mea nu-i înfiora privirea. Dar ce nepotolită flacără o lumina atunci când se oglindea în ochii mei şi câtă dulceaţă era în vocea ei când îmi zicea în chip familiar «Jacques» !... chemându-mă dela început cu numele ce-i era drag de rostit mamei sale, cu aceleaşi intonaţii, acelaş sunet argintiu şi aceiaşi umbră în vocea ei...

In plimbările noastre, ea alegea într'adins locurile pe care ştia că le bătătorisem altă dată împreună cu Elisabeth şi de cari îşi aducea aminte într'un chip surprinzător. Asemenea unor vrăjitori iscusiţi, noi descântasem, răsturnasem mersul timpului şi zilele se întorceau din întunericul uitării şi al trecutului. Niciodată nu constatasem mai bine că nimic nu se pierde din ceiace a fost şi că iubirea e reînvietoare. Mii de nimicuri, mii de cuvinte cari păreau pierdute pe veci în neantul de unde nimic nu se mai întoarce, veneau totuşi, ca şi atâtea dragi fantome, să mă frământe, să mă hârţuiască şi sunt sigur că prin puterea halucinantă a evocării, Elisabeth însăşi ar fi apărut, dacă n'ar fi fost vie pentru mine — în fiica ei !...

— Nu-i aşa că o vezi ? mă întreba uneori Grâce, străpungându-mă cu dulcea şi liniştita flacără a privirei sale...

Şi eu nu-i răspundeam niciodată. Dar era ceva în mine care întrecea orice răspuns şi care, fără îndoială era o mută mărturisire de dragoste. Căci totdeauna, după această întrebare şi privirea pătimaşă ce-i aruncam drept răspuns, ea apleca ochii în jos.

Atunci murmura :

— Cât despre mine, iubirea d-tale pentru dânsa, sentimentul care trăeşte pururea în inima d-tale, — mi-o reînviază !...

(Urmează în No. viitor)

A apărut:
LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE
EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU»
Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

ENTE ALE SAPTAMANII

10

9.

8

de cinema, intențiune la care Charlot s'a opus cu înverşunare. Lita Grey, ascultând sentința, care a dat câştig de cauză fostului său soț. — 8. Somptuosul hotel Regina Palazzo, în care au loc lucrările conferinței dela Stresa, sub cerul mângâietor al Italiei. — 9. Deschiderea conferinței internaționale dela Stresa, pentru restaurarea economică şi financiară a Europei balcanice şi răsăritene: d-l Georges Bonnet, ministrul de Industrie şi Comerț al Franței şi preşedintele conferinței, rostind discursul inaugural. — 10. Delegații-experți ai Societății Națiunilor, fotografiați la Ministerul de Externe, în grup cu membrii guvernului şi d-nii Maniu, Duca, etc. — 11. — Pu-Ji, fostul împărat al Chinei şi actual preşedinte al republicei manciuriene, pe care Japonezii au de gând să-l proclame din nou împărat al «Chinei de Nord» cu capitala la Peking. (In dreapta, soția lui).

Foto «Oglinda Lumii», Keystone şi Wide World.

11

ULTIMELE EVENIMI

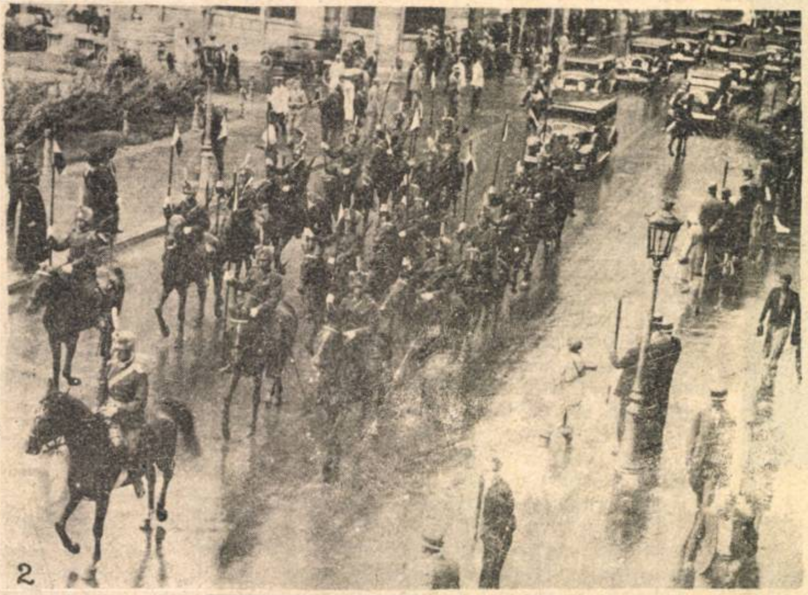
2

5

3

6

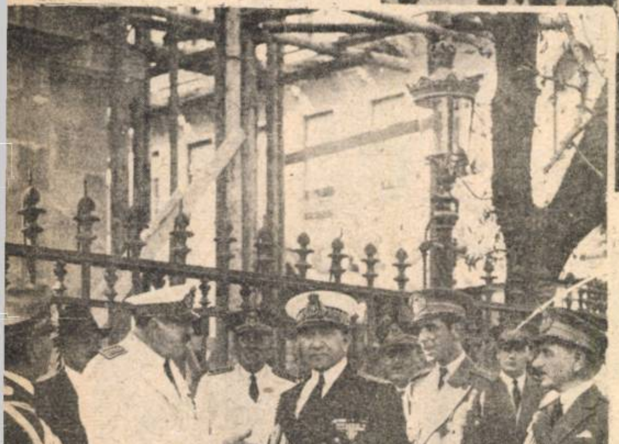

1. Comisiunea Camerei de răspuns la Mesaj părăsind Dealul Mitropoliei, pentru a se prezenta Suveranului. — 2. Cortegiul care a condus membrii Comisiunii de răspuns la Mesaj a Camerei, după ceremonialul obişnuit. — 3. Zidul de rezistenţă al poliţiei, opus, Duminecă, în faţa Ateneului Român, manifestanţilor «Federaţiei Economice», în rândurile cărora au fost numeroşi răniţi. — 4. Prefectul poliţiei, d-l colonel Marinescu, deliberând, în stradă, Duminecă dimineaţă, cu «statul său major», asupra măsurilor ce trebuiesc luate împotriva manifestanţilor «Federaţiei Economice». — 5. D-l prim-ministru Vaida Voevod, citindu-şi discursul la şedinţa de deschidere a Congresului internaţional al istoriei medicinei, prezidată de M. S. Regele. — 6. Congresiştii în faţa mormântului Eroului Necunoscut. — 7. Actorul Charlie Chaplin asistând la procesul intentat de dânsul fostei sale soţii, Lita Grey, fiindcă aceasta voia să facă din cei doi băieţi, rămaşi din căsătorie, viitoare «stele»

7

VIAȚA DE NOAPTE IN CHICAGO

Albert Londres, ziaristul dispărut în catastrofa vasului *Georges Philippar,* era unul dintre puținii inși cari cunosc sufletul de nepătruns al Chicago-ului și obișnua, adeseori, să spuie că dacă un ziarist ar avea curajul să scrie ce anume este într'adevăr această metropolă americană, reportagiul lui ar fi considerat de către «bunii europeni» nici mai mult nici mai puțin decât un basm frumos, bun de adormit copiii... mari!...

Și totuși, astăzi, după procesul și condamnarea «Regelui banditilor din Chicago», scandalurile cari — drept urmare la aceasta — au eșit la lumină, ne-au dat un exemplu strălucit al gradului de pervertire morală la care a ajuns cetatea yankee. In Chicago, trăesc cei mai mari financiari ai lumii și, în umbra lor, mișună neîntrerupt o adevărată armată de răifăcători, canalia caracteristică a metropolelor internaționale. Dar scandalul cel mare al orașului e prilejuit de poliția, și ea conruptă, care nu poate și nu vrea să stârpească banditismul stăpânitor, care și-a înfipt ghiarele pretutindeni, până în cele mai înalte trepte ale vieții publice, făcând legi și însușindu-și bunul altuia.

Nu e comerț, industrie sau forță oarecare capabilă să propășească fără să nu se supue obișnuitelor pretențiuni ale bandiților. Scandalurile izbucnite aproape fără întrerupere, ne pot da un exemplu, oarecum palid, de neasemuita putere a delicvenței americane care se slujește pentru... demonstrațiile publice de automobile blindate, gaze lacrimogene, mitraliere și de cele mai proaspete descoperiri technice!...

Dar aspectul acesta nocturn al Chicago-ului, e prea cunoscut europenilor. Mai este însă un alt Chicago: Chicago pervertit, metropola pe care prohibiția a cufundat-o în orgia barurilor clandestine și a cabaretelor imorale. Acum câteva săptămâni, poliția a făcut o descindere într'un music-hall clandestin în care se reprezenta un spectacol «nudist pentru nudiști». Spectatori și personal (girls nespus de frumoase și tinere) roiau prin toate părțile, lipsite chiar și de obișnuita foaie de viță. Localul mai era înzestrat și cu un bazin în care, bărbați și femei înnotau laolaltă. Când scabroasa tavernă fu închisă, faptul dădu naștere unui proces dintre cele mai scandaloase.

Mai înainte cu câteva zile, fusese închis un teatru, tot pentru motive de moralitate. Acolo se reprezenta una din obișnuitele reviste și agenții, trimiși tocmai la timp, la fața locului, au constatat că pe scenă se ajunsese la o anumită ușurință de costume și limbaj, pe care, noi europenii, nici nu izbutim să le concepem.

Intr'un alt varieteu, în mijlocul scenei, se construise un bazin de cristal, străveziu, în care o pereche de *girls,* în costumul Evei, făceau bae, dând spectacol de înnot publicului depravat care umplea acest elegant local din Palm Island. De asemenea și varieteul acesta trebui să-și închidă porțile, din ordinul poliției.

Cluburile de noapte (night clubs) se înmulțesc pe zi ce trece în cartierele lumei elegante. Din barul clandestin în care singura plăcere este să sorbi băuturile prohibite, cu ajutorul unor ascensoare ultra-moderne, te urci în niște saloane nu de toată lumea știute. *Girls*-ele cari servesc la fiecare etaj sunt o «instituție națională». Toate sunt deopotrivă de înalte, au aceleași mișcări, precum și costume identice, ca și cum ar recita mereu pe o scenă de revistă. Fetele acestea, par totdeauna gata să intre în scenă cu minunatul lor costum albastru-străveziu. Prin contract, sunt obligate să meargă la coafor de trei ori pe săptămână, de două ori la «masseur», de patru ori la manicure și odată la profesorul de gimnastică. Numărul lor de program, nu trebue să depășească cele trei ore reglementare, pentru ca să poată prezinta clientului, în totdeauna, un chip proaspăt și nesurmenat.

Nu mai vorbim de faimosul «Childs», localul care are drept deviză *from coast to coast* (lipiți unul de altul) și în care, seara, servesc numai băeți cu uimitoare gesturi și purtări feminine, cari se și alintă între ei cu nume de femei.

Americanii au nevoe să trăiască într'o continuă stare de excitație: au nevoe de senzațional, de extraordinar, de excentric.

Intr'un oficiu telegrafic de noapte din Chicago (în America se dau întâlniri prin telegramă), un scriitor eruropean care nu cunoștea limba engleză, fu servit de o prea frumoasă funcționară care-i spuse formula obișnuită în asemenea ocazii: *I want to see you this evening after the show. I wait you, etc. etc.* (Vreau să vă văd astăseară după spectacol. Vă aștept, etc. etc.) cu un zâmbet seducător și un malițios: «Pot să-mi adresez mie această telegramă?» Și aventura se sfârși chiar așa.

In Chicago-ul nocturn există și o sucursală a celebrei Earl Caroll, prezentarea celor mai rafinate frumuseți de peste Atlantic, frumuseți cari apar numai în localurile sale, acoperite abia cu un voal transparent. Earl, e femeia-patroană care se laudă că primește corespondență din toate colțurile lumii cu această simplă adresă: «Apostolatul Frumuseței, U. S. A.».

Dar alături de acest Chicago, aproape în umbră, mai e și un altul: Chicago, orașul care muncește, luptă, progresează. Chicago cu instituțiile lui pedagogice-model, bibliotecile, centrele culturale, orchestrele vestite în lumea întreagă, organizațiile de caritate. Cu drept cuvânt, acest Chicago ar merita să fie mai cunoscut decât este, din partea însăși a americanilor.

Oraș straniu, destrăbălat, ca de altfel toate metropolele cosmopolite!...

O casă de lumină se înalță spre cer...

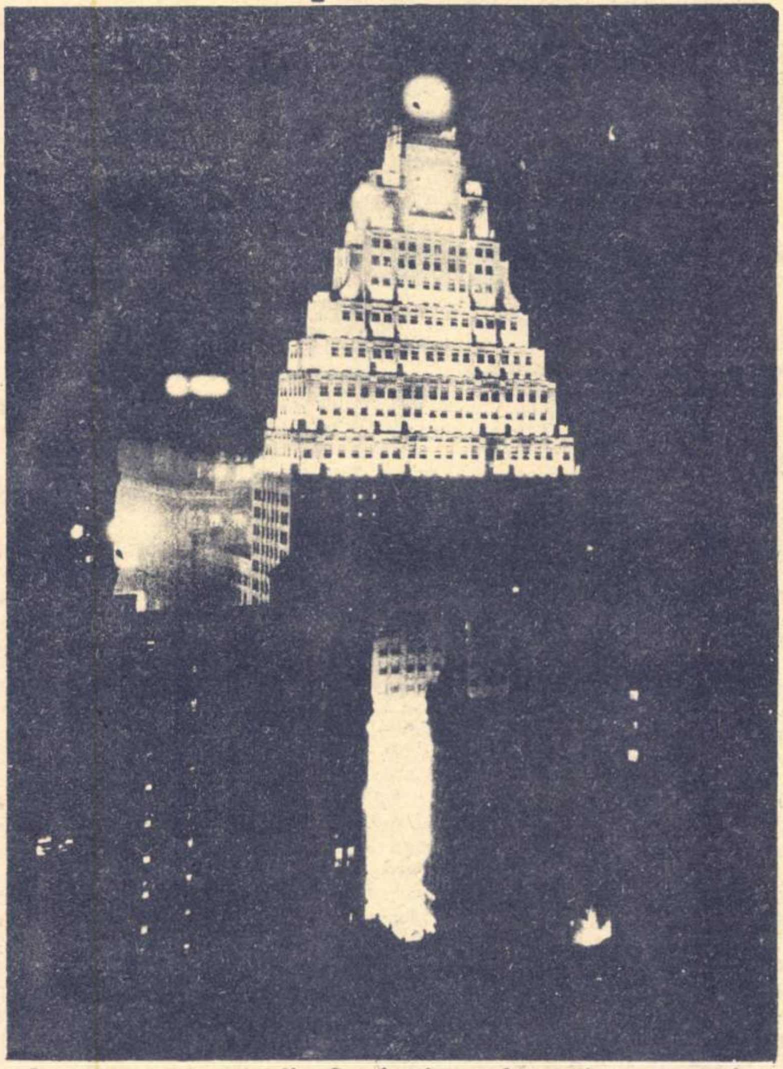

La fel ca o poveste din O mie și una de nopți, ne apare și această imagină a unei clădiri ultra moderne din Chicago, ciuruită de luminile electrice cari luptă cu întunericul nopții.

Cum să ne hrănim copiii

Copilul rău hrănit în timpul creșterii, va arăta, când va fi mare, urmele hranei proaste. Dăm mai jos câteva sfaturi tipărite într'o revistă franceză consacrată sănătății copiilor :

Nu dați copiilor mezeluri, grăsimi, carne cu sos, conserve de carne, vânaturi, hrana dospită (alimente fermentate). Apa este cea mai bună băutură pentru copii, cari nu trebue să bea niciodată vin, alcool, cafea. Pâinea rece e mai bună decât cea proaspătă. Cartofii să se dea ferți sau în piureu. Legumele uscate să se dea întotdeauna în piureu. Zeama în care s'au fiert legumele uscate este foarte bună. Nu sunt bune brânzeturile fermentate (dospite). Carnea friptă e cea mai bună, fiindcă se mistuește mai ușor; carnea fiartă este mai puțin hrănitoare. Carnea de porc este primejdioasă. Să nu li se dea sosuri. Șunca slabă se mistue ușor. Carne de vițel se poate da puțină, mai bună însă e carnea de vacă, berbec, pasăre. Carnea se dă totdeauna la prânz, nici odată seara.

Peștele proaspăt fiert se mistue mai bine și mai ușor decât cel prăjit. Oul proaspăt, fiert cu zeamă, este minunat. Laptele este foarte necesar copiilor dela 3—5 ani; el trebuie să fie curat, muls dela vaci sănătoase. Legumele proaspete sunt necesare ca și fructele bine coapte. In 24 ore se dă copiilor ca hrană: Carne proaspătă 40—50 gr.; pește 10 gr. (pentru vârsta de un an); legume uscate sau paste alimentare 30 gr. (pentru vârsta de un an); pâine rece 25 grame (pentru un an); 400 grame lapte; 1 ou; 50 grame compot.

Copiii să mănânce de patru ori pe zi, să se deprindă a mânca încet și amesteca cu îngrijire. Masa dela prânz să dureze o jumătate oră, cea de seară 20 minute.

Țara cu cele mai multe sărbători

Siria are cele mai multe sărbători din toate țările lumii, și anume nu mai puține decât 46 pe an, afară de Dumineci; aceasta înseamnă, afară de Duminecă, încă aproape o sărbătoare pe săptămână. Anglia și Olanda au numai 6 sărbători. Norvegia 10, Franța 12, Italia și Spania peste 20, și Grecia 34. Mexico are afară de sărbătorile obicinuite încă o zi liberă specială: este ziua de baie națională, în care toată lumea, bogat sau sărman, face baie.

Cu
Carton
Ţigareta
Sinaia
SINAIA
Sinaia
20 ŢIGARETE 24 LEI
CASA AUTONOMĂ A MONOPOLURILOR REGATULUI ROMÂNIEI
CAM

Această nouă ţigaretă va fi o adevărată revelaţie pentru acei cari preferă ţigaretele cu carton. Dacă treceţi pe la un debit, cumpăraţi o cutie — şi după ce aţi fumat ţigaretele Sinaia, veţi recunoaşte că aveţi o ţigaretă bună, cu o înfăţişare aleasă şi totuşi pentru un preţ modest.

20 ŢIGARETE
CU CARTON
Lei 24

CASA AUTONOMĂ A MONOPOLURILOR REGATULUI ROMÂNIEI

SCOTLAND YARD

(Continuare din pag. 754)

Mă ridicasem în picioare, trecând în revistă batalionul acela straniu de vizitatori care-şi lăsase totul în corpul acelei femei: inimă şi creer şi cari erau înfipţi în perete asemenea unor larve de fluturi... Recunoşteam pe mulţi din ei... Unul două, trei galoane... Oh! şi un general!..

— Da... nu-mi mai amintesc numele lui. Era din divizia care luptă acum în Crimeea...

Un colonel sârb, ofiţer de stat major, ofiţeri englezi, reci ca nişte judecători, toţi în uniforme noui. Marika mă urmărea, asemenea unei pisici după pradă, stăpânindu-şi un hohot de râs.

— Tu faci spionaj, draga mea?

Vorbisem fără să mă uit la ea. Dar femeia ocoli un răspuns la întrebarea mea.

— Fiecare mi-a dat fotografia sa — adause după un răstimp. E o colecţie destul de bogată, dar a început să mă plictisească. Prea e numeroasă. Tu Basil, eşti cel din urmă... Nu mi-a mai rămas nimeni, după moartea fratelui meu, pe care aceştia — şi arătă tablourile — l-au ucis...

— In război?

— Noi toţi vroiam o Bulgarie reîntregită, până la marea Egee şi până la Adriatica... Dar a fost un vis... Şi ni l-au spulberat...

O simţiam lipită de mine, pe divan, în odaia unde lumina cea mică de sub icoană, nu era sub asaltul întunericului, decât un tremur desnădăjduit. Cu puţin înainte auzisem, în spatele uşii pe care intrasem, mişcându-se obiectele, închizându-se orice comunicaţie cu lumea din afară.

Atunci începură să mă năpădească gândurile cele mai negre pe când fiinţa întreagă mi se cutremura caşi corpul Sft. Sebastian când fu străpuns de săgeată. Nimic nu era mai uşor ca să mă otrăvească şi poate că faptul acesta, pentru ea, ar fi însemnat că-şi răzbuna fratele...

Atunci, o pusei la încercare. Schimbai siguranţa şi nepăsarea de până atunci, cu revolverul, şi pusei arma pe tava serviciului de cafea, lângă paharul cu apă.

— Cu ce scop? mă întrebă femeia. Apoi schimbând vocea, arzătoare şi tristă îmi luă mâinile amândouă într'ale sale.

— Dar eu nu vreau să te omor... te iubesc...

De odată răzbi de afară, în surdină, o arie melancolică de mandolină, care se întrerupse numai decât.

Ea tresări, ridicând capul:

— E un semnal; mă înştiinţează că a venit să mă caute un prieten... Dar astăzi, n'am timp de ei. Poate să plece...

Simţeam cum întunericul şi tăcerea ne copleşeşte... Odaia se umplu de miresme plăcute şi voluptoase; le adulmecam liniştit: ţigările noastre, corpul Marikăi, un praf ce ardea într'o farfurioară, pe masă, din care se ridicau spirale de fum albastru, totul se unise parcă să desăvârşească opera ei de subjugare.

Cât timp trecuse de când mă legănam în toropeala aceia dulce? Când aflai că se făcuse târziu, o rugai să mă lase să plec...

— Ai să te înapoiezi?

— Da... însă nu mâine, nici poimâine, — răspunsei eu, amintindu-mi că eram de serviciu. Am să viu Joi...

Ea clătină din cap.

— Joi? Tu crezi că vei putea să vii... Din parte-mi ţi-o doresc.. Dar atacul va fi grozav...

— Aşa dar ştii că se va da un atac? întrebai eu surprins.

— Ştiu. Ştiu şi pe care front, cu ce elemente, cum spuneţi voi, cu sprijinul cărei unităţi de artilerie...

O privii plin de curiozitate. Era, aşa dar, adevărat. Femeia aceia frumoasă care părea o curtezană şi cu toate acestea păstra încă o urmă de curăţie sufletească, institutoarea aceia care vorbea minunat englezeşte, era o spioană!... Bulgăroaică, e drept, îşi făcea profesiunea de naţionalistă. La urma urmei, avea puţină importanţă; faptul era că ştia totul şi până la grozava preciziune a punctului de plecare...

— Şi tu — mă întrebă Marika — ştii că inamicul e informat?

Ridicai din umeri.

— Dacă ştie, cine i-a comunicat, draga mea?

Şi mă gândeam: «Trebue să-mi fi pus un narcotic în rachiu. Pic de somn şi mâine dimineaţă, mă voi trezi legat şi dus cine ştie unde...».

Odaia mi se părea înnecată în fum. La drept vorbind, amândoi fumasem fără întrerupere. Repetai:

— Cine i-a comunicat?

— Eu, iubite. — Un zâmbet îi flutură pe buze, apoi urmă: — Eu sunt aceia care informez inamicul; numai că atunci pe când dam informaţiunile. îl aveam pe fratele meu, pe când acum...

Aplecă ochii în jos. O lacrimă îi picură încet, sfioasă, asemenea unui secret.

— Trebue — zisei eu cu glas tare ca să-mi înăbuş propria emoţie — să mă înapoiez la batalion.

Dar eram sigur că nu m'ar fi lăsat să ies. Totuşi spre uimirea mea, şi fără a'mi spune o vorbă, ea deschise zâmbind uşa închisorii.

In satul unde ne făcusem tabăra, aflai că comandantul meu mă căuta. Mă prezentai numai decât. Fără nici un ocol, ca şi cum ar fi ştiut chinul meu, acesta îmi zise:

— La Monastir este o femee despre care avem informaţiile cele mai grave, o anume Marika, institutoare bulgară, care locueşte pe strada Dragor. De douăzeci de ori s'au făcut cereri pentru arestarea ei şi ordine venite de sus au împiedicat mereu să i se facă o percheziţie. Faptul acesta dă de bănuit. Acum, eu voi proceda fără să mai cer sfatul nimănui. Mâine seară, d-ta te vei duce la femeia aceasta, în aşa fel, ca să i se pară o vizită obişnuită: vom pretexta că e vorba de o lumină suspectă în casa ei. D-ta vei intra, vei ridica femeia, scrisori, tot ceia ce vei găsi compromiţător şi de folos pentru noi. Insfârşit, o vei sili să vorbească. Dacă vorbeşte, suntem salvaţi; altminteri — şi-mi arătă soldaţii cari umpleau satul, — sunt pierduţi. Sunt sigur că duşmanul e informat de pregătirea atacului nostru...

A doua zi, seara, eu băteam la uşa Marikăi. Oamenii mei rămaseră la pândă, la o mică distanţă, sub comanda unui sergent.

Imi deschise cu un aer care ar fi trebuit să fie furios şi care totuşi avea numai o expresie de nesiguranţă. Privirea ei e tristă, iar eu sunt neliniştit. Mă primeşte ca pe amantul ei şi mă întreabă în taină:

— Ei, ce veste?

— Aveai dreptate.. Mâine vom da atacul...

Ea oftă şi oftatul acela era dureros, din adâncul sufletului, urmat de un geamăt uşor, ca acela ce se aude uneori în pieptul şubred al unui muribund. E oftatul a cinci sute de oameni cari mureau pentru ea, pentru trădarea ei. Ochii Marikăi sunt injectaţi de sânge: — ceiace cu o zi înainte i se părea ceva firesc, acum îi era monstruos!

Ridică ochii şi mă priveşte cu groază:

— Ce trebue să fac?

— Să expui în scris planul nostru de atac, deoarece tu îl cunoşti... Ea îl scrise în douăzeci de rânduri, atât de precis, cât puteam să-l doresc, adăogându-i şi o schiţă...

— Şi acum?

— Acum te vei duce să te ascunzi unde vei voi...

— Nu.

— Nu? De ce?

— Fiindcă atacul va fi verificat. Nu te vor crede, înţelegi? Chiar dacă mă vor aresta, vor crede că a fost o viclenie la mijloc spre a-i împedica să ia poziţia. Mâine, iubitul meu, îţi vei urma şi tu soarta care nu prea va fi frumoasă... Dacă vei muri, ce vrei să fac eu? Şi chiar dacă nu vei muri, ce am să fac? Eu te iubesc şi tu nu vei înţelege aceasta niciodată... Haide — zise ea cu o voce hotărîtă, văzând că eu şovăiam, — du-te la colonelul tău... şi să se sfârşească odată... sau mă voiu duce să-l caut eu...

In prag, auzii cum soldaţii mei se urcau cu un sgomot surd, prin tăcere şi întuneric; închisei uşa... Ea nu mai spuse nici o vorbă. Ordonai sergentului să se întoarcă cu oamenii în cantonament.

*

Senzaţionalul reportaj al lui Edwin T. Woodhall va apare, în continuare, în numerile următoare ale revistei noastre

DE PRETUTINDENI

Măritişul la orientali.

La Cairo s'a publicat un decret care fixează limita de vârstă pentru contractarea valabilă a căsătoriei: şasesprezece ani pentru fete şi optsprezece ani pentru băieţi.

Măsura aceasta e socotită ca un triumf al moderniştilor, cari vor să introducă civilizaţia europeană în Egipt.

In urma stăruinţelor repetate ale unei lige femeniste egiptene, El-Azbar, venerabilul rector al universităţii musulmane, a invitat pe marele cadi, pe marele mufti şi aeropagul ulemalelor, ca să studieze chestiunea din punctul de vedere al Coranului. După îndelungate deliberări s'a convenit că preceptele religioase nu se opun la fixarea vârstei pentru căsătorie. Şi abea după prezentarea acestui verdict suprem în materie dogmatică, regele Fuad I s'a hotărât să sancţioneze legea recentă.

Reforma aceasta are o importanţă covârşitoare, pentru că până acum fetele erau măritate chiar înainte de 10 ani, cărora autoritatea părintească le impunea măritişul.

Un bancher se face clown, ca să se... repauzeze!

(Foto-exclusivitate Keystone)

Mister Harper Joy, bancher cunoscut la New-York, s'a angajat pe timp de o lună într'un mare circ, în calitate de «clown secund», declarând că această ocupaţie e cea mai bună odihnă pentru dânsul. După terminarea turneului, Joy se va întoarce la cecurile şi acţiunile sale, regretând, poate, că ocupaţiunile sale imperioase nu-i mai permit să fie paiaţă...

O reţetă pentru prelungirea vieţii.

Mare e numărul cercetătorilor cari se căznesc să'ntârzie moartea şi bătrâneţea. Din toate mijloacele recomandate cel mai simpatic pare a fi acela al doctorului Darlington din New-York. Recomandaţiunile lui sunt simple şi nu-s legate cu nici o cheltuială împovărătoare, lucru de care trebue ţinut seama în zilele noastre.

Doctorul ne sfătueşte să ne periem dinţii de câteva ori pe zi, să bem ceai şi 4 pahare de apă între mese. Asta e la îndemâna oricui.

Acest tratament e suficient ca să ne bucurăm de o sănătate minunată şi să ajungem la adânci bătrâneţi. In tot cazul se vor adăoga 15 ani la vieţele şubrede, iar acei cari au dispoziţiuni să ajungă centenari, vor trăi foarte uşor două veacuri.

Desigur că această spălătură intensivă a dinţilor şi a stomahului, adică o spălătură internă sub formă triplă, o vor refuza numai acei cari nu cred decât în medicamente şi în reţetele scrise pe latineşte, cari sunt preparate cu cheltuială mare la farmacie.

Cât mâncăm...

Un om cam de 50 ani a mâncat în viaţa lui aproape 2 vagoane (20 mii kg.) de alimente (hrană). Un om care mănâncă mult mistueşte chiar şi 3—4 vagoane de alimente.

140 ore de sbor neîntrerupt

(Foto excl. Keystone)

Aviatoarele americane Frances Marsalis şi Louise Thadenau au bătut recordul femenin de rezistenţă cu aprovizionarea în plin sbor. Ele s'au menţinut în aer peste 140 ore, bătând recordul precedent de durată, de 123 ore, deţinut tot de două Americane.

Un automobil transformat în... aprinzătoare.

Un industriaş alsacian, care poseda un automobil, fu mobilizat în luna August 1914 şi trimis pe frontul rusesc. Administraţia militară germană îi rechiziţionă automobilul care-l costase 15.000 mărci, şi în schimbul căruia primi un bon de 10.000 mărci.

După războiu marca începu să scadă. Proprietarul bonului socoti mai nimerit să aştepte vremuri mai bune. Dar timpul trecu şi marca îşi continua vertiginoasa prăbuşire.

Atunci, într'o bună zi, omul nostru, dându-şi seama că nu mai posedă decât un petec de hârtie, aproape fără nici o valoare, se duce într'o prăvălie şi dă bonul de rechiziţie de 10.000 mărci în schimbul unei aprinzătoare.

Şi, astfel, un automobil superb s'a schimbat într'o aprinzătoare de rând, căreia proprietarul însă i-a păstrat acelaş nume.

Aşa că «bricheta Mercedes» nu e o marcă de fabrică, nici nu e o reclamă, ci e pur şi simplu simbolul prăbuşirii mărcii germane.

Câteva date despre oraşul cel mai mare din lume.

In New-York la fiecare 5 minute se începe clădirea unei case noui; în fiecare minută soseşte câte un tren într'una din gările acestui oraş; deasemeni la fiecare 13 minute are loc o cununie şi la fiecare 5 minute se naşte un copil. Să nu se uite că oraşul New-York are cam 10 milioane de locuitori.

Tovarăşul ideal de joc

(Foto New-York Times, Ltd., Berlin)

Maimuţa nu este numai animalul exotic, în stare să satisfacă fanteziile vreunei miliardare excentrice, ci, mai cu seamă tovarăşul nepreţuit de joc al copiilor, pe care-i secundează în toate direcţiile, amuzându-i şi tolerându-le toate capriciile.

JOCURI

Labirint

de *Traian Pavelescu*
Buzău

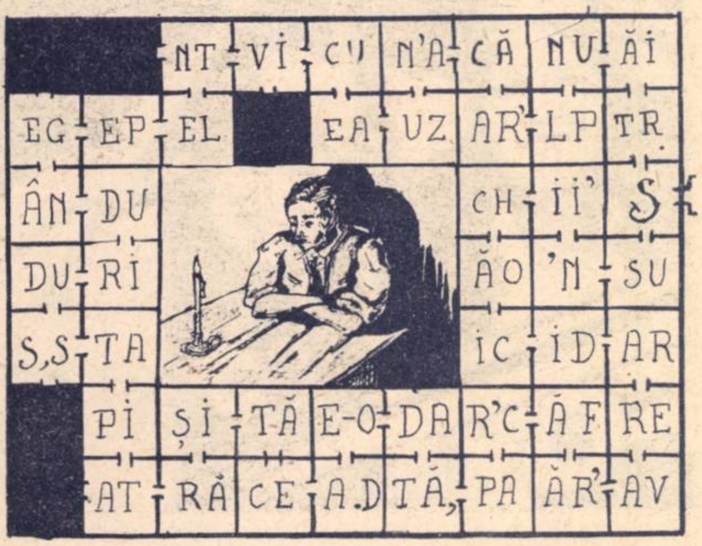
NT VI CU N'A CĂ NU ĂI
EG EP EL EA UZ AR LP TR
ÂN DU CH II' Ș
DU RI ĂO 'N SU
S,S TA IC ID AR
PI ȘI TĂ E-O DA R'C Ă F RE
AT RĂ CE A.D TĂ, PA ĂR' AV

Găsiți o strofă dintr'o poezie de G. Coșbuc.

Cuvinte încrucișate

«SCRIITORI ROMÂNI»

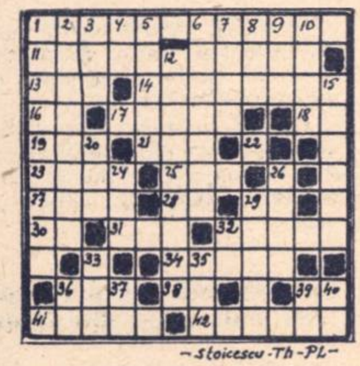

Orizontal: 1) Scriitor român. 11) Scriitor român (2 cuv.). 13. Lege (fr.). 14) Scriitor român. 16) Prepoziție latină. 17) Vulnera. 18) Cosmetic. 19) Pronume. 21) Redus. 22) Numeral. 23) Celebră familie italiană. 25) Arta de a trage la țintă. 27) Plantă spinoasă. 28) Pronume. 29) Conjuncție. 30) Conjuncție. 31) Oraș în Jugoslavia. 32) Vehicul. 34) Animal. 36) Urmaș. 38) Oraș antic. 39) Oală. 41) Filozof român. 42) Scriitor român.

Vertical: 1) Scriitor român. 2) Scriitor român. 3) Trei litere din «Caragiale». 4) Părțile laterale ale pântecelui. 5) Povesteam. 6) Ticălos. 7) Parte a nasului. 8) Morfeu. 9) Aceia. 10) La cununie. 12) Scriitor român. 15) Scriitor român. 20) Servă la cusut. 24) Numeral german. 26) Scriitor român. 29) Cronicar român. 32) Conjuncție. 33) Fluviu. 35) Papagal. 36) Budha. 37) Notă. 39) Interjecție. 40) Măsură.

„Spicuiri din Istoria Românilor“

de *Ioan Aurel Gheorghiu*
(Ploești)

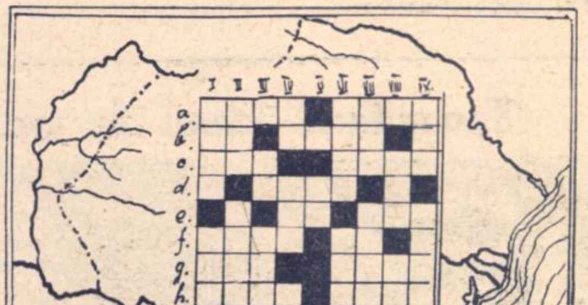

Orizontal: a) «Trag spada mea contra Austro-Ungariei». —«Voiu fi un bun Român»; b) Sula înfrânge răsculații Italici. — Se sfârșește Cruciada III-a. — Pereche; c) Al doilea răsboiu daco-roman. — 8 Iunie... (Carol II); d) La cât Decembrie se deschide «Sfatul Țării»? — Moare Regentul Buzdugan. — Temperatura gheței topite; e) La cât Decembrie Ardealul se alipește la Patria-Mumă? — La cât Septembrie armata română termină bătălia dela Ciuc? — De ziua regelui . . . . lovituri de tun; f) Se sue pe tronul Munteniei Radu Mihnea. — . . . . Ianuarie 1919 Conferința păcii la Versailles. — Număr prim la club; g) Moare Carol cel Mare. — Rușii ne răpesc Basarabia; h) Eu prins? (Mihai Viteazu). — Gh. Bibescu se sue pe tronul Munteniei; i) La cât Aprilie Basarabia declară «Unirea»? — Incepe să domnească Al. Ghica. — «Varus»! dă-mi înapoi legiunile (August).

Vertical: I) Se sue pe tron făuritorul «României Mari». — Mih. Șuțu pe tronul Moldovei; II) Impăratul Germaniei Ludovic III-lea cel orb pe tron. — Al. Iliaș pe tronul Munteniei; III) «Unde-i... nu-i putere». — Moare poetul latin Lucrețiu. — Alexandru cel Bun pe tron; IV) Numărul zilelor a două luni consecutive. — Normanzii se așează în Franța.— 19.. Armata Română curăță Basarabia de Bolșevici; V) La.. August 1914, Austria declară războiu Rusiei. — Brelan; VI) Moare Al. Vlahuță. — Inceputul domniei lui Coloman, regele Ungariei; VII) Ludovic copilul, începe să domnească în Germania.— Incepe reforma financiară română sub regele Carol I; VIII) La . August începe defensiva dela Mărășești. — Se întronează dinastia Lagizilor, în Egipt. — Al treilea răsboiu Punic; IX) La 1 . . ., domnește Alexandru Iliaș. — Grigore Ghica, în Muntenia.

Soluțiile jocurilor din „O. L.“ No. 36

«PATRAT INFLORIT»

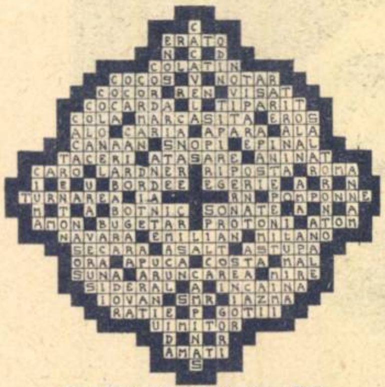

DATE INCRUCIȘATE

1849; 28; 418; 762; 8; 1; 149; 63; 140; 138; 1; 1865; 15; 4; 1041; 1486; 14; 81; 318; 481; 361; 9; 1850; 714; 4; 2640; 11; 829; 15.

JOC ENIGMA

Hero—Unit—Babele—Sustras—Cicaric—Huciu.
HÜBSCH—ENESCU—OTESCU

AU DESLEGAT TREI JOCURI

I. Nicolaescu (Balș—Romanați), Fănică Nicolaescu (Balș—Romanați), Rică Timoftescu (T.-Severin), Ilie T. Lupița (Caracal), Ionescu Traian (Galați), Mioara și Ionel Triculescu, Valeriu și Bică Pisoschi, Ionel Constantin, Sandy Cristici (Craiova); Ana și Teodor Stoicescu, Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu, Avram I. Avram, Nellu Avram, Carola Avram (Ploești), Ioan Vanjensky, Clemansa Ionescu, Romeo Cristian (Focșani). Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad), Al. Haber (Iași), Plutonieri majori N. Gurău și V. Bucătrau (Roman), Dumitru Ardeleanu (Pecica—Arad), Sorel Avramescu și Petrică Samofina (Constanța), Al. Haber (Iași), Solomon și Mauriciu Breiman (Drochia-Soroca), Ionel Ionescu (Băicoi), Ionescu Gh. Constantin (Iași), N. Gr. Arsene (Buzău), P. Grossescu (Băicoi), Ovidius Idriceanu-Igrov, Al. Dobrinescu-Aledo, Lilly Segall, Chicoș Constantin (Bârlad), Vlad și Rodica Anghel (Iași), Nicușor Comănescu, Mimy și Virgiliu Constantinescu (Tg. Ocna), Gherșen Horovitz, Artur Segall, Marcel Fiertel, Simonel Schächter (Odobești-Putna), Carth Constantinescu (Oradia), Traian Popovici (Galați), Tudorică N. Popescu (Cochileanca-R. Sărat), P. Coroiu (Oradia), Crentea Petrică (Dumitrești—R. Sărat), Ionel Iordăchescu, student (Mizil), I. Suditu, student (Mizil-Buzău), Florin Tasse (Craiova), Boris M. Sehopoff (Ismail), Nicolae Cimpoieș (Arad), Traian Pavelescu și Nicolae Gheorghiu (Cernăuți), Nestorescu I. Petruș (Adâncata—Cernăuți).

DIN CAPITALA

R. H. Simion, Maria Metaxa, Stelian Gh. Constantinescu, Russu D. Nicolae, Vogely Anny, Mișu Gheorghiade, Rénée Mălăeru, Nelly Mălăeru, Rubens Hönig, Gusty Schlag, Lt. Costel Nicorescu, Ortansa Nicolau, Eustațiu Mărculescu, Mircea I. Popescu-Remmy, Nae Iliescu, V. Bărhăniu, O. Băncilă, Gică Constantinescu-Grecu, Willy Feinștein-Firoiu, Nicușor Sonea, student, Mimy Ionescu studentă, Gigi Dumitrescu studentă, Iosif și Simona Almosnino, Alexandru R. Ștefănescu, Griguța Calimachi, Nae Șt. Chiriac, Constanța Grigorescu și Mimy Zacharescu, Jean Adler, Chiril Pârvulescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Florina Popescu (Cetatea Albă), Nellu Iorgulescu (Slănic-Moldova), Nicolaescu Dumitru (Brăila), Isidor Alterovici (Bacău), Iosif Alterovici (Tg. Sulița—Botoșani), Dora și Herman Iacobsohn (Focșani), Lilly Apostolescu și Alexis Jipa (Brăila), subl. Aurel Serian, Calman H. Iancovici, subl. Constantin Ionescu, Simionescu Petrache (Chișinău), Anton și Nina Vrăjescu (Oradia), Al. Theodorescu Thal (Craiova), Sandu Borcescu student (Cluj), Alexandru și Nicu Paraschivescu, Nestor Anton (Iași), Vasile Timișoreanu, Gaspar Ion (Timișoara), Traian Petcu-Petra (Giurgiu).

DIN CAPITALA

Mișu C. Antonescu, Popp Liviu student, Sică Drăgulescu student, Paul și Henryette Rosenberg, Leonte Klein Lazăr Wolf, M. Zocu, Mișu Goldenberg, Tudor Adriani, Nistor Ioan, Costică Brelea, Sylvia Grigorescu, Gheorghe Bre-

(Urmează în pag. următoare)

„Oglinda Lumii“ No. 38
BONUL JOCURILOR

Gâsca, paznic de noapte.

Un paznic de noapte dela o mare prăvălie din Londra, desperat că i se furase mai mulți câini, cari îi țineau tovărășie, a instalat în locul acestor prieteni ai omului, pur și simplu niște gâște proaste și gălăgioase.

· El spune că aceste palmipede vestesc apropierea unui nechemat mai repede decât câinii și că îi vine mai ușor să le apere, pe ele, de hoți.

Omul acesta nu a auzit, desigur niciodată, vorbindu-se despre gâștele Capitoliului. Așa că nu trebuie să socotim această anecdotă ca o dovadă a necesității studiilor în pregătirea pentru cariera de paznic de noapte...

Apologia... leneviei

Miguel de Unamuno, rectorul universității din Salamanca, pe care generalul Primo de Rivera l-a revocat și surghiunit acum câțiva ani în insulele Canare, a făcut totdeauna tot ce i-a stat în putință, atât prin scris cât și prin viu grai, ca să pară original.

Intr'o zi i-a trăsnit să pledeze cauza unui viciu pe care se prefăcea că-l socoate foarte util: trândăvia!...

Intr'un discurs plin de paradoxe, el se apucă să dovedească cu mult sânge rece că... leneșii sunt indispensabili pentru progresul științific.

— Există forme de activitate intensă, a zis el între altele, cari se pot exercita sub o lenevie aparentă. La urma urmei, civilizația se datorește leneșilor, trândavilor. Civilizația a început în ziua când un om silind pe altul la sclăvie și obligându-l să muncească pentru doi, primul ușurat însfârșit de sforțarea necesară spre a-și câștiga hrana, a putut să contempleze stelele și să se întrebe: «De ce se rotesc ele astfel?»

«Dacă Socrate ar trăi în vremea noastră, a mai zis el, l-ați vedea tot timpul în vre-o cafenea flecărind cu alți trândavi ca el».

A APĂRUT

al treisprezecelea volum din aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL
de MAURICE LEBLANC

Și la noi, ca și pretutindeni aceste aventuri senzaționale cari au făcut faima universală a lui Maurice Leblanc, au obținut un succes neîntrecut.

Cereți pretutindeni și la depozitul general, editura «Eminescu» Str. Ing. Anghel Saligny 2, aventurile extraordinare ale lui Arsène Lupin, cu lei 20 volumul 20 lei, precum și ultima lucrare apărută.

SECRETUL OMULUI
INVIZIBIL

Copiii condamnă răsboiul...

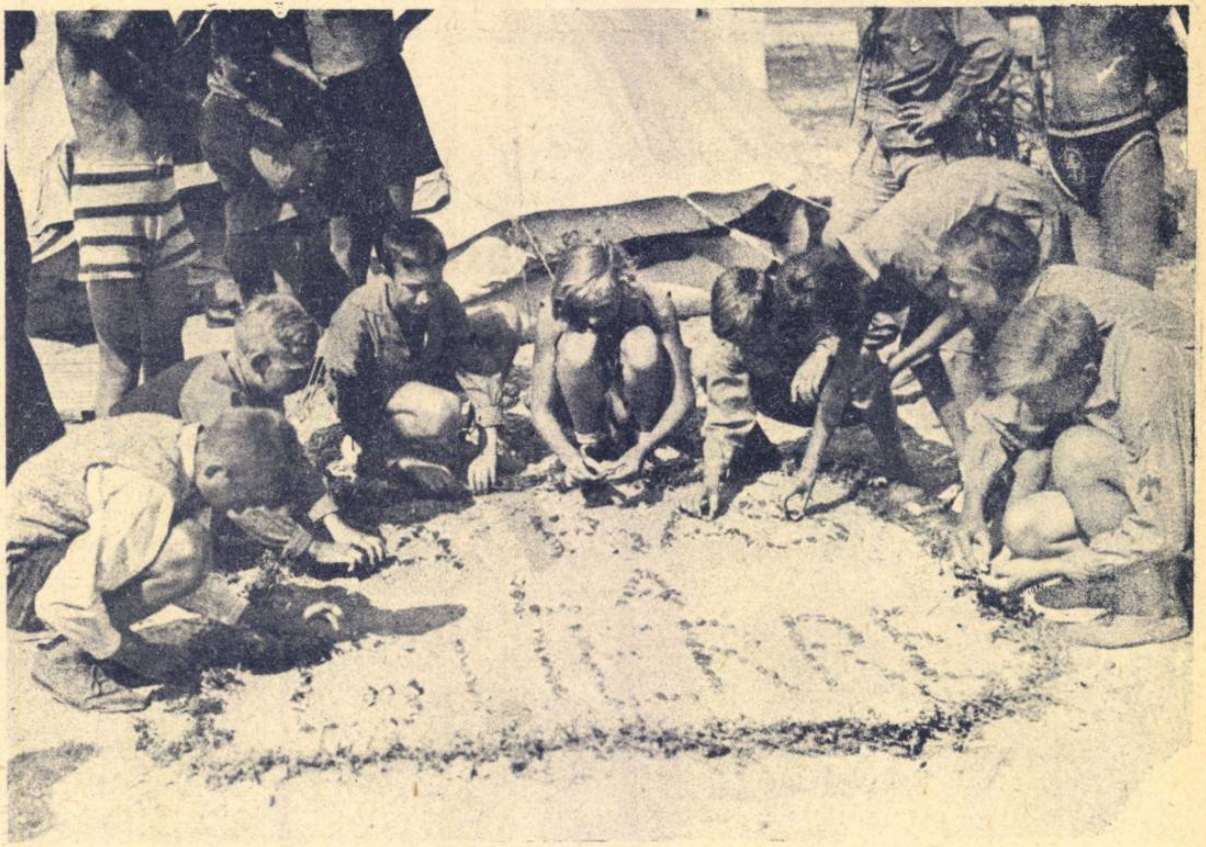

(Foto-excl. Keystone).

Școlarii francezi, instalați în colonii de vară, condamnă războiul («A bas, la guerre»...) cu tot entuziasmul lor juvenil. Pastra-vor, însă, oare, când vor fi mari aceiași deviză ca strigătul modelat de mâinile lor fragile pe nisip?...

Soluțiile jocurilor

(Continuare din pag. 756)

lca, Nae Ștefănescu, Nicu Marcovici, Petre St. Dragomirescu student.

AU DESLEGAT UN JOC

Mișu Simulescu (Alexandria—Teleorman), Iones Constantin-Iocos (Craiova), Elena Feteanu (Vernești-Argeș), P. Ionescu, Titi Popescu (Slănic), Aurel Ghițescu (Satu-Mare), Oscar Niculescu (Sibiu), Ioan Vâlcu (Tg. Ocna), Herman L. Herșcovici (Roman), Marioara Zoițescu (Bacău), Ionel Dragu, Simonică Orenstein, Isac Iancovici (Focșani), Nae Ionescu (Alba Iulia), Jean Teofil Teodorescu (Timișoara), Sică Novaci (Tighina), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia).

DIN CAPITALA

T. Arghirescu, Toma Meșteru, Tică Băleanu, Roznie Marcovici, Iosif Marcovici-Lupu, Mircea Axente, Iorgu Axente, Nicolae Tr. Popescu-Poni, Jean Manolescu, Țicu Langa, Dudy Dutescu, Petrescu A. Mihail student.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «O. L.» No. 35

Mihăescu Cornica-Mycor (Focșani), Sorel Avramescu Petrică Samofina (Constanța), Elena Feteanu (Vernești-Argeș), Sidonia și Ionel (Câmpina). Christian Romeo (Focșani), Puică Băncilă și Valentin Cărhăniu, Nellu Iorgulescu, Chiril Pârvulescu (Loco).

PRIN TRAGERE LA SORȚI AU CAȘTIGAT

1. Nicolae Gheorghiu (Cernăuți).
2. Constantin Grigorescu (Loco).
3. Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia).

N. B. — *Expediția premiilor se face odată pe lună. Premiații din provincie sunt rugați să-și trimită adresele exacte spre a li se putea expedia premiile, iar cei din Capitală se vor prezenta personal la redacție spre a-și ridica premiile.*

Poșta jocurilor

CHRISTIAN ROMEO (Focșani): Fuga consoanelor se va publica mai târziu, după ce va fi refăcut. Jocul biblic nepublicabil.

Al. AMICO (Iași): Se va publica jocul «Dublu senz». Celălalt mai târziu.

SOREL AVRAMESCU și PETRICA SAMOFINA (Constanța): Jocul în pătrat publicabil mai târziu. Cartea de vizită magică într'unul din numerele viitoare, într'un concurs de cărți de vizită magică ce se va publica în revista noastră.

RICA TIMOFTESCU (Turnu-Severin): Enigma și Logogriful sunt nepublicabile. In schimb jocul de cuvinte încrucișate «*Piccard*» publicabil într'unul din numerele viitoare.

MIȘU C. ANTONESCU (Alexandria): Vom alege și publica. Avem un număr foarte mare de jocuri de-ale dv. care-și așteaptă rândul de a fi publicate în revistă.

P. COROIU: Il veți primi la noua dv. adresă.

N. R.: Următorii premiați ai revistei sunt rugați cu insistență să-și trimeată adresele exacte spre a li se putea expedia premiile: *Edelștein S. Emanoil (Galați). Gică Manoliu-Fox (Bârlad), Mircea Gelu Ștefănescu (Vaslui), Kolly Borsan (Brașov) T. Ionescu (Brăila).*

ACTUALITATEA IN CARICATURA

Venus din Milo

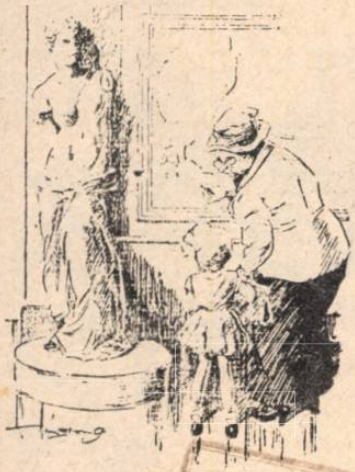

— Uite, puică, ce i s'a întâmplat doamnei care își rodea unghiile.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII -IAȘI-

CERTIFICATELE SERVITOAREI

— Servești de mult?
— De un an și jumătate.
— Și ai certificate bune?
— Foarte bune, coniță.
— Dela cine anume?
— Nici eu nu mai știu, căci am treizeci și unul în total.
— Câte două de fiece lună?
— De, sunt dificilă, până îmi aleg stăpânul care să-mi convină.

MAI MARE DARAUA..

— Fugi repede după un doctor, Ionel a înghițit o monedă de 2 lei.

— Mai mare daraua decât ocaua! Să plătesc, acum, 300 lei un doctor, ca să scot o monedă de 2 lei!

CHEZAȘIA DRAGOSTEI

— Și ești sigură c'ai să-l poți iubi?

— Da, pentrucă mi-a promis că, îndată după nuntă, o să-mi cumpere un automobil.

INTRE COPII

— Am băgat un buton în mașina automată care distribue țigări...
— Și ce-a venit afară?
— Tutungiul!

Iluzii

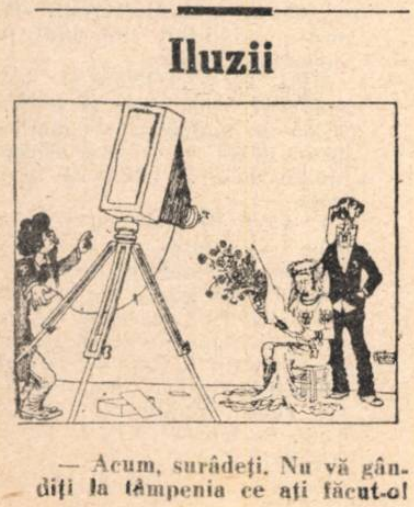

— Acum, surâdeți. Nu vă gândiți la tâmpenia ce ați făcut-o!

SE EXPLICA...

— Da, domnule, pot să vă spun cu mândrie: cele mai frumoase femei au avut totdeauna, pentru mine, zâmbetul cel mai seducător...
— Cum asta?
— Am fost fotograf, de meserie...

EXCEPȚIA REGULEI

— Papa, e o regulă ca toți morții să fie sub pământ, nu-i așa?
— Desigur...
— Atunci pentru ce Marea Moartă nu e sub pământ?
— Fiindcă orice regulă are și câte o excepție, dragul meu!

URMA ALEGE

Doamna X citește cu lacrimi în ochi, anunțul mortuar al unei prietene iubite. Deodată, ea scoate un țipăt de bucurie:

— Insfârșit, îi știu vârsta! Nu spuneam eu mereu că e mai bătrână decât mine?!

ONDULAȚIE PERMANENTA

Coaforul închisorii, către noul deținut:

— D-ta, cât timp ai să rămâi aci, colega?...

— Sunt condamnat pe viață...

— In cazul acesta, am să-ți fac o ondulație permanentă!...

Oportunism...

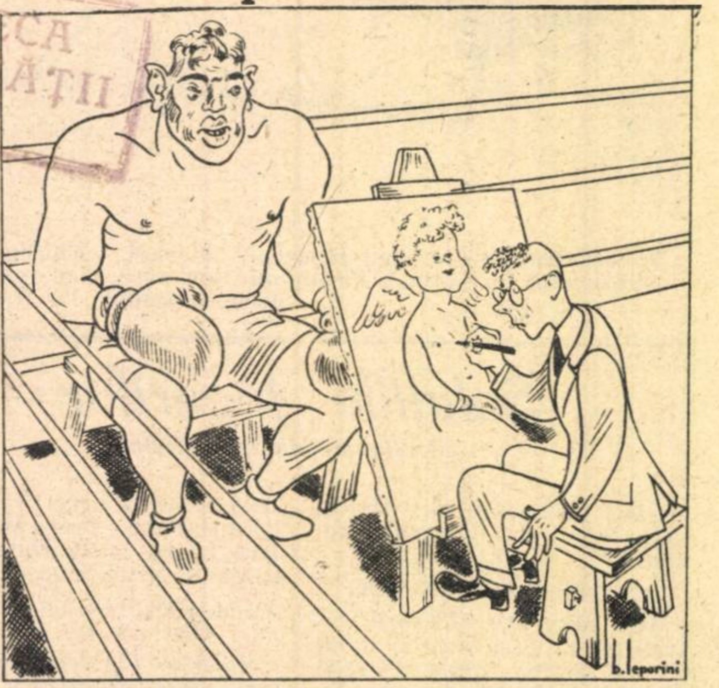

...sau cum îl portretează pictorul Tremurici pe boxerul Carnera.

LUCRURILE SE SCHIMBA

Un țăran turc întreabă pe cadiul lui dacă-i este îngăduit să mănânce un miel furat.

— Nicidecum! răspunse solemn cel întrebat.

— Păcat!... fiindcă vezi, mielul acesta îl furasem azi dimineață tocmai cu gândul de a ți-l dărui ție...

— Aa!... Așa fiind, lucrurile se schimbă, răspunse istețul cadiu. Pentru tine mielul e furat, dar pentru mine e un miel dăruit, pe care pot să-l mănânc, fără să păcătuesc!..

NUANȚE

Soțul, despărțindu-se de consoarta, care pleacă la băi:

— Și nu uita să-mi comunici dacă ai ajuns cu bine, la Constanța...

— Am să-ți scriu, dragă...
— Și dacă ai uitat ceva?
— Am să-ți telegrafiez...
— Dar dacă-ți mai trebue bani?
— Am să-ți telefonez!...

INTREBARE LEGITIMA

Exclamația unui automobilist care a nimerit cu mașina într'un stâlp de telegraf:

— Nu era mai bine dacă în locul telegrafului fără fir, s'ar fi inventat telegraful fără stâlpi?

FORMULE TIPICARE

Din raportul anual al unui director de școală, distrat:

«Anul acesta am promovat sută «la sută din elevii noștri. Sperăm că la anul, vom promovà «și mai mulți».

EXPLICAȚIE PROMPTA

— Cât este de plată? întreabă pe cârciumar, Ionescu care-i mai vesel și năbădăios ca ori când, cu prilejul onomasticei sale.
— Patru kilograme.
— Imposibil! Eu știu din experiență că stomacul meu nu primește mai mult de trei kilograme...
— Te cred, dar atunci se vede că cel de al patrulea s'a suit la cap!

Deosebire

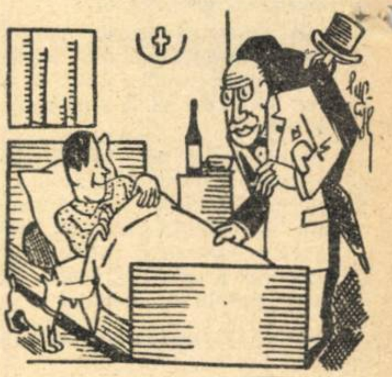

Doctorul: Nu-ți fie frică, și eu când eram tânăr, am avut aceiași boală ca d-ta.

— Da, însă... nu și acelaș doctor.

BUN PLATNIC

— Fritz, știu că vrei să te duci la târg, la oborul de vite, zise Moritz. Și eu am să merg cu tine numai dacă îmi împrumuți o mie de shilingi...

Fritz răspunse:

— Haidem și poftim o mie de shilingi!...

Astfel înțeleși, o porniră pe jos, de-alungul drumurilor pustii dela țară. Deodată, dintr'un tufiș, ies patru inși mascați, cu revolverele întinse, strigând:

— Mâinile sus!... Punga sau viața!... Fritz ridică mâinile, iar Moritz se adresă banditilor:

— Un moment, vă rog... Și, scoțând din buzunar cei o mie de shilingi, îi dădu lui Fritz zicându-i:

— Iată banii ce mi-ai împrumutat!

MITICISM

Mitică povestește, cui are timp să-l asculte, că fiind atacat de un urs și neizbutind să-l ucidă, a scăpat cu viață făcându-l să joace la sunetul unei tobe.

— Dar de unde ai luat toba?

— Am făcut-o chiar acolo, din pielea ursului!

ARTA APLICATA

Un maestru celebru a pictat într'un tablou al său casa unui țăran.

— Cum ți se pare? întreabă artistul pe proprietar.

— Nu e rău... Ba chiar seamănă întrucâtva... Dar ce-ai de gând să faci cu tabloul ăsta?

— Il voi trimite la expoziție și multă lume va vedea casa d-tale..

— In cazul acesta, te rog să-mi faci un serviciu. Scrie: «Casa aceasta se închiriază pentru sezonul de vară».

AD LITERAM

Doi prieteni americani, se întâlnesc la băi.

— Te-am văzut cu o doamnă... zice Jack lui Peter.

— A fost nevastă-mea, răspunde Peter.

— Cum? N'ai divorțat?

— Ba da: *a fost* nevastă-mea!

REINVIE VIVANDIERELE

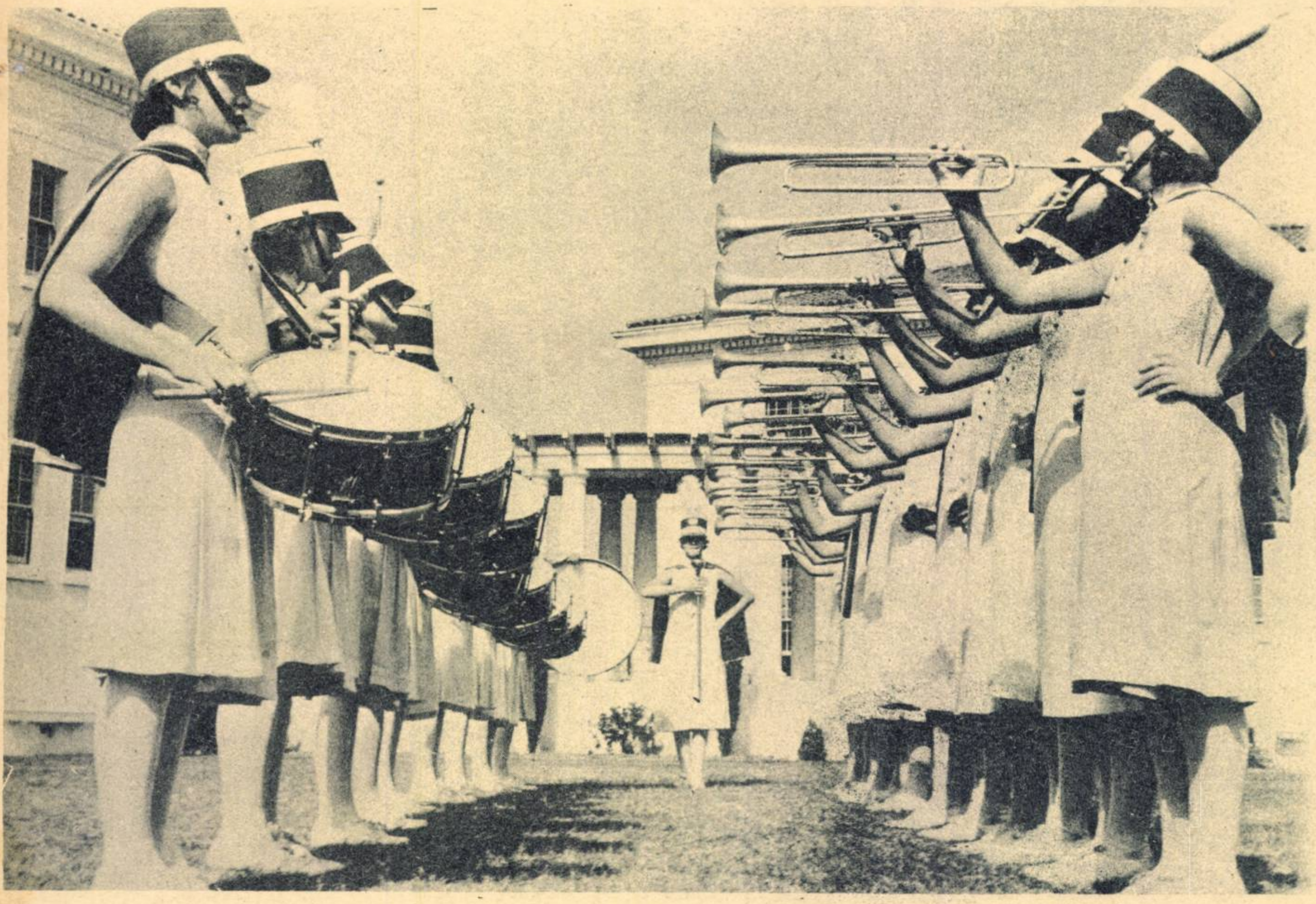

(Foto New-York Times)

La Los Angeles s'a format o celebră fanfară de tinere fete cari amintesc pe vivandierele noastre din timpul războiului pentru independenţă. Disciplina şi calităţile lor militare încep să-i înspăimânte pe Americani...

Noulile Preţuri Reduse
ale cărţilor din EDITURA «EMINESCU» S. A.
Bucureşti I — Strada Inginer Anghel Saligny, 2 — Bucureşti I

Cereţi gratuit Catalogul complect

10 LEI VOLUMUL

Henri Murger: In noaptea nunţii
F. M. Dostoievski: Vrăjitorul . .
Björnson: Poveste de dragoste .
Richepin: Povestire din lumea nouă
M. Lermontov: Bela, roman . .
N. Gogol: Răzbunarea groaznică .
D'Annunzio: Pisica (Nuvele) . .
Ch. Folley: Fiul lupilor de mare .
Maurice Level: Naufragiaţii vieţii
R. Benim: Rivala, roman . . .
V. C. Rondy: Secretul Principesei
Omessa: Misterul Romanovilor .
Epinghoven: Tainele Curţii germane
Bekir Aga: Memoriile unui eunuc
René Cazal: Voluptăţile răsboiului
Miguel Zamacois: Accidentul .
Honoré de Balzac: Iubita imaginară
André Theuriet: Coleta, roman .
Lynkeus: Frivolităţi . . . .
Cady: Mica cerşetoare. . . .
P. B. Haşdeu: Sic Cogito . . . .

15 LEI VOLUMUL

Turgheniev: Eroismul Dragostei .
Alex. Puşkin: Fata căpitanului. .
Guy de Maupassant. Nuvele . .
Georges Meirs: Pata de sânge .
Mihail Eminescu: Geniu pustiu .
I. L. Caragiale: Cănuţă om sucit .
Dr. Frumuşanu: Cum să întinerim
Eugen Todie: O iubire . . .
Lia Hârsu: Împărăţia de zăpadă .

Cărţi noi de mare succes

A. Thomas: Catrina-Soldat I... LEI 60
L. Lewisohn: Israele Incotro? „ 60
Panait Istrati: Ţaţa Minca . . „ 60
Panait Istrati: Nerantsula . „ 40
Klabund: Borgia, romanul unei familii . . . . „ 50
Remarque: Pe frontul de vest nimic nou . . . . . . „ 60
Ernst Glaeser: Contingent '924 „ 60
Ioseph Delmont: Evrei în lanţuri . . . . „ 60
Torberg: Bacalaureatul elevului Gerber . . . . . „100
Emil Ludwig: Napoleon . . „240
V. Margueritte: Vitele umane „ 40
V. Margueritte: Corpul tău îţi aparţine . . . . „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. I „ 40
I. L. Caragiale: Teatru, vol. II „ 40
Mihail Eminescu: Poezii . . „ 40
Victor Eftimiu: Cântecul milei „ 40
Marie-Lise Emilian: 1313 întrebări şi tot atâtea răspunsuri „ 40
Musset: Spovedania unui îndrăgostit . . . . „ 40

AVENTURILE DETECTIVULUI
ROB. PARKER
55 volume. Fiecare volum **LEI 5**

BIBLIOTECA „ORIZONTUL"
25 volume Fiecare volum . **Lei 5**

VOLUMUL LEI 20

Poë: Aventurile lui Gordon Pym .
J. Kessel: Nopţi Siberiene . . .
Ivan Turgheniev: Un cuib de nobili
Lew Tolstoi: Moartea lui Ivan Ilici
F. M. Dostoievski: O femeie blândă
Emil Zola: Ispăşirea, roman . .
George Ohnet: Prinţul fatal . .
D'Annunzio: Tragedia a 2 fecioare
Jules Mary: Păcatul mamei . . .
„ „ Răsbunarea Spaniolei
Georges Meirs: Enigma trenului 13
Mandelstam: Jim Blackwood Jockeu
Louis Hemon: Battling Malone . .
Victor Eftimiu: Kiriachiţa, roman
C. Cosco: Grădina lui Dumnezeu
I. Greculescu: Cronicile lui Popic .

VOLUMUL LEI 25

Sven Heddin: Dela Polul Nord la Polul Sud. Vol. I—VI. . . . .

VOLUMUL LEI 30

Claude Farrère: Casa oamenilor vii
Murat: Viaţa amoroasă a Caterinei celei Mari . . . . . .
Margueritte: Talionul, roman . .
Margueritte: Băetana (La Garçonne)
Margueritte: Femeia emancipată .
Margueritte: Prostituata, roman .
Eftimiu: Elfiona, roman . . . . .
Gustave Flaubert: Ispitirea Sft. Antoniu . . . .
Baron de Schlicht: Elita Prusacă,
L. Wolff: Fiul lui Anibal, roman .
Dr. Alfandari: Cartea femeii însărcinate . . . .

AL. MARGHILOMAN
NOTE POLITICE
5 volume mari . . . . Lei 1600

20 LEI MAURICE LEBLANC 20 LEI
Aventurile extraordinare ale lui ARSÈNE LUPIN

Arsène Lupin, Gentleman-Apaş LEI 20
Arsène Lupin, contra lui Herlock Sholmes 20
Arsène Lupin, Acul scobit . . „ 20
Arsène Lupin, 813 20
Cele trei crime 20
Dopul de cristal . . . . . . „ 20
Confidenţele lui Arsène Lupin LEI 20
Triunghiul de aur . . . . . . „ 20
Izbânda lui Arsène Lupin . . 20
Insula cu treizeci de sicrie . . „ 20
Piatra Miraculoasă . . . . „ 20
Colţii Tigrului 20
Secretul omului invizibil 20

Tăiaţi şi păstraţi acest anunţ

OGLINDA LUMII

17 SEPTEMBR. 1932
ANUL XI
No. 38

BIBLIOTECA
UNIVERSITĂȚII
-IAȘI-

Inceput de idilă sau tandreță înaintată? Mai mult decât atât: două inimi cari se doresc

20 PAGIN
LEI 5

OGLINDA LUMII
24 SEPTEMBR. 1932
ANUL XI
No. 39

M 14

BIBLIOTECA
UNIVERSITATII
-IAŞI-

20 PAGINI
LEI 5

Frumuseţea sau José Mojica. De altfel e una şi aceiaşi..

(Foto Fox)

Capcana de-asupra prăpastiei

Era o zi de târg mare...

Un copilaş de vre-o cinci ani, să silea să răsbiască prin mulţimea din piaţă. Oriana îl văzu oprindu-se înaintea unei tarabe. Ciudatul ştrengar avea un chip negricios, multă îndrăsneală, doi ochi strălucitori şi nu ştiu ce aer trist, arzător şi în acelaş timp inteligent. Culoarea exotică şi expresiunea pătrunzătoare a acestui tip minuscul, izbise pe «Doamna de la Castel». Băiatul se simţi observat; se opri locului, sfios, aruncând o privire fugară spre colţul unei străzi întunecoase. Oriana zări acolo o femee bătrână, în zdrenţe. La un semn aproape ascuns de amenintare, copilul, ca hipnotizat, se apropie din nou de taraba negustoresei, întinse mânuţa şi, apucând piciorul unui pui, ca şi cum s'ar fi jucat, îl trase spre sine... Oriana apucă băiatul de urechi şi-apoi îl ridică în braţe.

— De ce iei un lucru care nu-i al tău?

Micuţul părea mort, îngheţat de spaimă. Rotea privirile-i bănuitoare şi fricoase când spre colţul străduţei, când spre doamna aceia streină care-l mustrase. Femeia se făcuse nevăzută. Fruntea mică şi bronzată, începu să se lumineze:

— Cine-i femeia aceia? Cum te chiamă? Intrebările Orianei aveau acum un ton dulce, părintesc. Dar copilul o fixa mut ca şi cum toată întâmplarea aceasta nu-l privea pe el.

Doamna însă, stărui: — Femeia aceia este mama?

Ochii limpezi ai băeţaşului se făcură mici, încruntându-se:

— O mamă rea! O mamă rea!.. exclamă vinovatul, cu glas morocănos.

— Mama e frumoasă... adause Oriana. Mama e bună pentru copiii cuminţi!..

— Nu! nu! protestă cu vioiciune micuţul... Mama lui tata e rea... rea de tot!...

— Dar mămica ta unde e? — continuă doamna, mângâindu-l.

— Nu mai e... (vocea-i devenea mai potolită, aproape un suspin). Departe... cu caii !...

Cu repeziciunea unui fulger, Oriana reconstrui întreaga dramă; o mamă vitregă, denaturată, care îndeamnă la furt pe fiul cu sufletul nevinovat, sau poate chiar viciat de-o viaţă destrăbălată. Il strânse cu duioşie pe micuţ la piept.

— Dacă furi — îi zise dânsa — mama ta cea bună nu se mai întoarce niciodată.

Copilul îşi ridică ochii, lovit parcă de-o aducere aminte şi se svârcoli până când doamna îl lăsă jos din braţe.

— Ţi-a spus ea? întrebă lacom şi curios.

— Da. Fiindcă vrea ca tu să fii cuminte...

Micuţul încruntă sprâncenile, şi rămase o clipă pe gânduri.

— Atunci, pentru ce nu se întoarce la Ricuccio? întrebă el.

— O să se întoarcă, dacă Ricuccio nu va mai lua lucrul altuia...

Dar nu sfârşise bine fraza, că ştrengarul se şi făcuse nevăzut.

*

Trecuse o lună dela această întâlnire şi Oriana d'Ormea, care nu mai văzuse copilul, îşi amintea adeseori de el, cu melancolie.

«Doamna dela Castel» (aşa o numeau toţi locuitorii din vale) trăia într'un palat medieval, cu turnuri şi creneluri ascuţite. De un an îşi pierduse soţul adorat. Viaţa ei de femee, foarte tânără încă, părea să se fi stins. Dar, fiinţa însetată de binefaceri, îşi dedica tot timpul ajutând pe cei nevoiaşi...

Noul cerşetor, încovoiat lângă poarta parcului ştia de existenţa acestei femei miloase. De câteva zile, din zori de zi şi până seara, el nu se mai urnea de lângă intrarea castelului.

Oriana încercase de mai multe ori să-l iscodească, dar răspunsurile au fost mereu încurcate, aproape adumbrite de teamă.

Spunea că e născut în Mexic; muncise câţiva ani din greu într'un port european, apoi, pe neaşteptate, pierderea vederii îl silise să cerşească, împreună cu femeia lui, sărmana Lena...

Orianei îi era aproape teamă să se apropie.

— Vă sperii? — întrebă într'o zi orbul cu o umbră de batjocură în glas.

— Nicidecum! răspunse doamna. Mă sperie numai suferinţa...

Numai decât, Mexicanul începu să istorisească, cu lacrimi în voce, lipsurile în care se sbătea, precum şi neajunsurile lui de infirm.

— Colo sus, într'o colibă dărăpănată, zace, pe moarte, biata mea Lena! exclamă el în cele din urmă, oftând.

Razele oblice făcură să scânteieze inelul din degetul Orianei. Cerşetorul îşi ridicase capul.

Sub fâşiile de lumină, muşchii feţii lui părură că se mişcă, tremurând de o răutate abia stăpânită.

— Curaj! bătrânule... murmură ca un plânset vocea duioasă a femeii. Voi îngriji eu de totul.. Ai să vezi...

— Mâine?... Va fi prea târziu!.. răspunse orbul cu glasul stins...

Oriana rămase o clipă pe gânduri.

— Ba chiar astăzi, peste o oră, poate... zise ea cu hotărîre.

— Fiţi binecuvântată, — bâlbâi într'o explozie de bucurie Mexicanul, am să vă aştept..,

*

Când mai târziu, în amurgul serii, grădinarul îşi văzu stăpâna eşind cu un coş plin de merinde, se grăbi s'o întrebe dacă nu trebuia s'o însoţească.

— Iertaţi-mă, doamnă, îndrăzni el să stărue... Ştiţi că pe aci sunt oameni răi... şi multe curse întinse de ei...

— N'avea grijă, Romeo, — zise Oriana, puţin cam întristată. Colo sus, pe munte, cineva e în agonie... Şi se depărtă, înfăşurându-se în haina-i de blană.

Grădinarul rămase o clipă nedumirit, apoi, hotărîndu-se scoase dintr'un cui o lanternă şi porni pe urmele stăpâne-si, la oarecare distanţă.

Sgomotul cascadei acoperea acum cântecul vântului printre brazi. Oriana se simţea din ce în ce mai singură. Dar iată, că din marginea pădurei, înainta tiptil spre ea o formă mică, omenească. O mănuţă de copil îi atinse faldurile rochiei şi un glas rugător, îi şopti:

— Nu te duce! Nu te duce acolo...

Doamna se aplecă asupra fiinţei care tremura şi se frământa lângă ea şi, ridicându-l în braţe:

— Tu eşti, Ricuccio? exclamă ea, uimită şi voioasă totodată.

In timpul acesta, copilul i se agăţase de gât şi se trudea din toate puterile s'o ţie în loc.

— Fugi! Fugi!... Tata te omoară cu laţul.. laţul... Ricuccio n'a mai luat lucrul altuia... Ah! colo sus.. laţul...

Şi ochişorii aceia aprinşi ca două scântei se pironise îngroziţi pe cărarea care ducea spre vârful muntelui. Oriana nu văzu nimic. Auzi totuşi că ceva trozneşte alături de ea. Tresări şi aplecă urechea, abia ţinându-şi respiraţia. Un ţipăt spintecă aerul, apoi un răcnet... Şi iarăşi se făcu tăcere...

Bătrânul grădinar, încremenit locului, îndreptă lumina lanternei spre prăpastie. Un corp nemişcat, isbindu-se din piatră în piatră, se afunda în adâncime. Printre frunzele desişului, pe malul cellalt al prăpastiei, aluneca o umbră sprintenă şi încovoiată. Fâşia de lumină izbi în plin un chip întunecat, cu ochii licărind înfiorător.

— Mexicanul!... strigă Oriana, şi-l văzu în lumina roşiatică a lanternei pe falşul orb, care sărea din stâncă în stâncă, în sus, spre culmea muntelui.

Cu ochii dilataţi, Oriana îl strângea la piept pe bietul Ricuccio, aproape mort de spaimă.

Laţul întins de bandit unei femei generoase, prinsese în ghiarele lui pe «Lena», mama denaturată.

Ajunseră la castel...

— Mă duci la mama? întrebă încă tremurând, micul salvator.

Oriana, fixă bolta cerească şi într'un oftat:

— De azi înainte, Ricuccio va avea totdeauna o mamă — zise ea cu dulceaţă negrăită în glas, sărutând copilul!..

Ultimii pasionaţi...

(Foto «Oglinda Lumii»)

Briza Mării Negre începe să devină răcoroasă, agresivă chiar şi plăjile s'au golit aproape cu desăvârşire. Ultimii înamoraţi ai talazurilor urmăresc şi participă cu melancolie, la jocul miraculos al apei...

No. 39
Anul XI.
„OGLINDA LUMII"
24 Septembrie
1932
Redacţia şi Administraţia Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny 2
Palatul «EMINESCU» (S. A.) Telefon 325/34 şi 325/35
Abonamente pe un an 250 lei
pe 6 luni 125 lei

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII

MAINILE VORBESC

Poeții au cântat totdeauna splendoarea mâinilor. In ele omenirea vede semnul material al geniului pe care îl simbolizează. Mâinile oamenilor mari au fost sculptate spre a rămâne posterității semnele acelea de forță, sau de gingășie, cari, mai mult decât «măștile», vor vorbi și de-alungul veacurilor «limbajul semnificativ» cum au făcut și în viață..

Mâinile divine ale Eleonorei Duse sunt încă «fascinante» chiar și sculptate.

Mâinile trăesc și vorbesc ca și ochii; în ele se pot citi intențiunile nemărturisite; în fiecare cuvânt pe care suntem gata să-l pronunțăm, mâna urmează gândul, pas cu pas, iar gestul îl însoțește și-l completează chiar în clipa când l-am enunțat. Sunt unele gesturi atât de elocvente încât nu mai au nevoe de cuvinte. Sunt semne ale mâinilor cari ne arată drumul vieții, dacă plecăm undeva, ori dacă ajungem cu bine spre țelul dorit...

Nici cuvintele și nici ochii nu pot să dea mai multă înțelegere unui gest al mâinilor, decât bucuria, beatitudinea, durerea, rugăciunea... Mâinile împreunate sunt și astăzi, un simbol divin; noi vedem în înlănțuirea aceasta statuele sfinților pe cari îi adorăm. Mâinile persoanelor cari ne sunt dragi se așează asupră-ne și le simțim întreaga tandrețe chiar dacă gestul e urmat de tăcere; mâinile cari se frământă și se frâng în spasmuri, spun toată durerea fizică și groaza, chiar dacă nenorocitul lovit de soartă nu mai e în stare să scoată nici un gemăt. Cine nu-și amintește toată viața, de mâinile mamei, cine nu cunoaște ușoara mângâere care strecoară fericirea în suflet, mâna pe frunte care însuflețește, degetele cari tremură pentru soarta noastră? Și cine — cu toate acestea — le-a văzut încrucișate și reci, știe că numai în mâinile acelea, așezate pe piept, stă adevăratul semn al sfârșitului.

Mâini elocvente de actrițe, mâini agile de iluzioniști, mâini puternice de campioni, mâini drăgălașe de copii..

Mâinile ne spun întotdeauna — cu limbajul lor — ceeace nu-i ușor de exprimat și nici prudent de spus...

Celebra artistă Oima Galli afirmă că își datorește celebritatea numai mâinilor delicate și lungi... cu ele a spus publicului, înaintea cuvintelor, intențiunile numeroaselor personagii pe cari le-a interpretat în cinematograf. Mâinile palide ale lui Conrad Veidt par că ademenesc, fascinează; mâinile puternice ale lui Richard Barthelmes sunt mult mai elocvente decât cuvintele sale: mâinile lui Mojica și ale lui Navarro Musco, au puterea de a răpi în chip ideal pe spectator spre a-l înlănțui într'o atenție neîntreruptă...

In teatru, ca și în viață, mâinile, toate mâinile, cântă veșnicul imn al iubirei, al bucuriei, al durerii.

Câteodată , totuși, actori neexperimentați le fac să rămâe mute, ținându-le în buzunare. Ceeace ne face în acele clipe — ați observat? — să le înțelegem mai puțin... cuvintele..

*

Nu mai vorbim de mâinile vulgare ale flecarilor cari însoțesc fiecare vorbă a lor cu un gest al palmei și al brațului. Se poate imagina un spectacol mai comic decât agitațiunea aceasta necontenită, care face dintr'un om, fără ca el s'o știe, un fel de păpușă, ce sare ca sub presiunea unui gumilastic. Este clasica anecdotă despre un om de afaceri căruia prezentându-i-se, un telefon de tip vechiu, unde receptorul trebuia ținut într'o mână și pâlnia emițătoare într'altă mână, a exclamat: «Dar eu cu ce să vorbesc?»

Mâinile acestor persoane nu exprimă decât pornirile comune ale ființei umane și nu de ele ne-am ocupat noi, ci de mâinile frumoase, delicate, expresive, cari tălmăcesc emoțiile mari ale sufletului omenesc.

Mâna care ține țigara, are un limbaj mut: gândul urmează spiralele fumului și, ca și acesta, se risipesc...

Mâini cari încarnează obsesiunea; remușcare sau groază?

Scuzați că mă prezint singur...

O mână de femee care trădează multă îndrăzneală.

Ultimul adio...

Mâini cari strâng cu dragoste și încredere: apără sau înlănțuesc?

In teorie, minerul este omul legendei; el poartă în figura sa, pecetluite, eroismul, sacrificiul neîntrerupt al vieţii, suferinţele.. Regatul înfricoşător al comorilor pământeşti unde el coboară în fiecare zi, se măreşte şi mai mult în ochii noştri; aventurile lui nebănuite, ademenesc închipuirea noastră. Fotografia a fost cea dintâi cale care să-i popularizeze imaginea: haina de piele, lanterna agăţată de centură şi sacul în spinare. Chiar viaţa aspră a minerilor, munca istovitoare, noaptea veşnică a galeriilor pururea ameninţătoare şi lumina orbitoare a zilei — când eşind la suprafaţa pământului, ochii se feresc de razele tăioase ale soarelui — sunt cunoscute numai după o formulă de înduioşare omenească.

Când sună ora de intrare în mină, lucrătorii îşi părăsesc umilele lor locuinţe — adevărate văgăuni — cari se aliniază toate deopotrivă de scunde dealungul străzilor drepte cari conduc toate la aceeaşi ţintă: mina!.. Paşii lor greoi ciocănesc în cadenţă pământul; minerii merg, nepăsători, aplecaţi spre un joc care e unul şi acelaş pentru toţi membrii prezenţi şi trecuţi ai existenţei lor: mina!..

Intră în careu, controlaţi la trecere de supraveghetorul care întinde fiecăruia câte o lampă; se ghemuesc în cuşca ascensorului şi coborârea începe, întreruptă numai de oprirea reglementară la fiecare galerie. Se împarte lucrul pe grupe, ceasuri lungi ritmate de uruitul maşinilor de perforat, de loviturile repetate ale târnăcoapelor. Cărbunele se adună în vagonete împinse de copii de cincisprezece ani, cari se deprind astfel cu viaţa necăjită din mină, — sau de cai orbi...

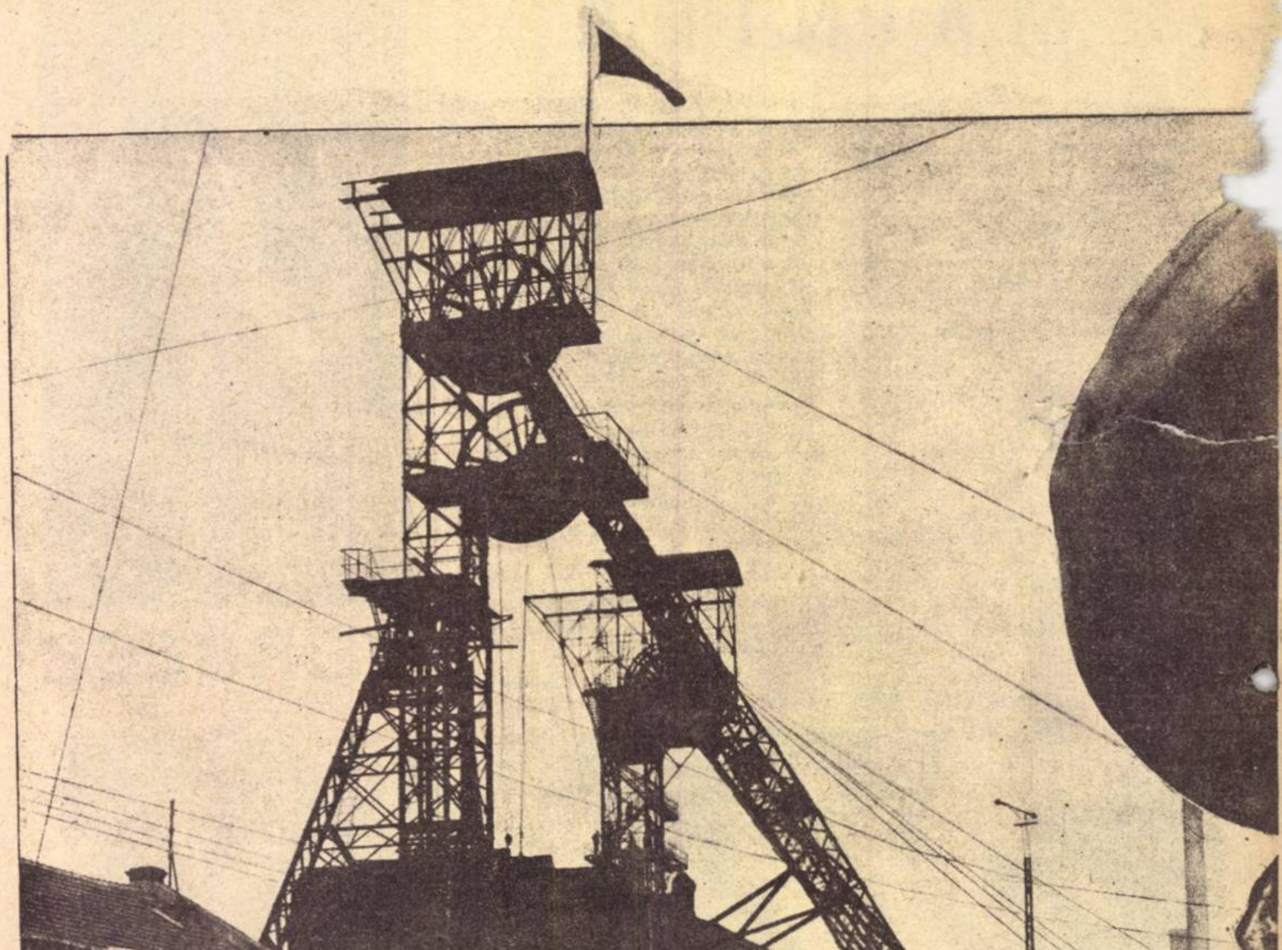
Ceeace se vede la suprafaţă nu poate să ne dea o idee de ce se întâmplă sub pământ...

O muncă anevoioasă la care minerul se coboară zâmbind...

Şi neîncetat, vagoanele se încrucişează, duc fără întrerupere blocuri scânteietoare spre macarale, cari — sus de tot — în vârful unor pârghii scârţâie neadormitele roţi...

Negreşit, munca minerilor nu e mai puţin trudnică astăzi decât odinioară. Şi, cu toate acestea, câte progrese aduse de mecanică, câte perfecţiuni în măsurile de protecţiune!... De unde minerul de acum 50 de ani găuria, scobind îmbucături de galerie, ajutându-se de un târnăcop de mână, perforatoarele electrice execută astăzi acelaş lucru, fără urme de oboseală şi mult mai rapid.

La Shamokin, în Pensylvania, transportul cărbunelui se face, în galerii, cu ajutorul unor trenuri enorme, trase de locomotive mari şi greoaie. Alunecând abia, pe roate, trenurile acestea ne fac să ne gândim la nişte stranii monştrii apocaliptici.

Minerii americani sunt printre cei mai bine retribuiţi şi acei cari duc o viaţă mai bună. Am pomenit de Shamokin, dar nu trebue să uităm Locrist Gap Colliery şi Summit Locrist Central, cari sunt două dintre cele mai mari mine existente şi înzestrate cu cele mai uriaşe şi complicate maşini din lume. Blocurile de cărbune sunt prefăcute în bucăţi de mărimi diferite, după nevoe. Un singur om, în picioare, alături de un tablou, manevrează nesfârşitul şir de vagoane şi comandă cu o mişca-

(Continuarea in pag. 777)

La 1000 metrii sub pământ.

Tineri de 15 ani, muncesc cot la cot cu bătrânii...

Fiul minerului știe să viseze, întrevăzându-și viitorul în culori pline de făgăduinți...

O familie care nu se înspăimântă de cei 1000 de metri, de sub pământ.

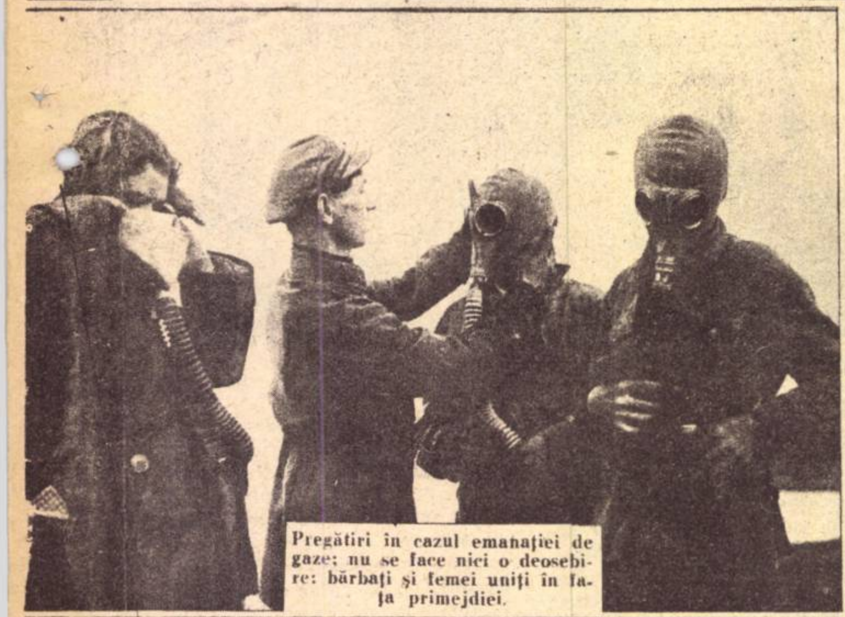

Pregătiri în cazul emanației de gaze; nu se face nici o deosebire: bărbați și femei uniți în fața primejdiei.

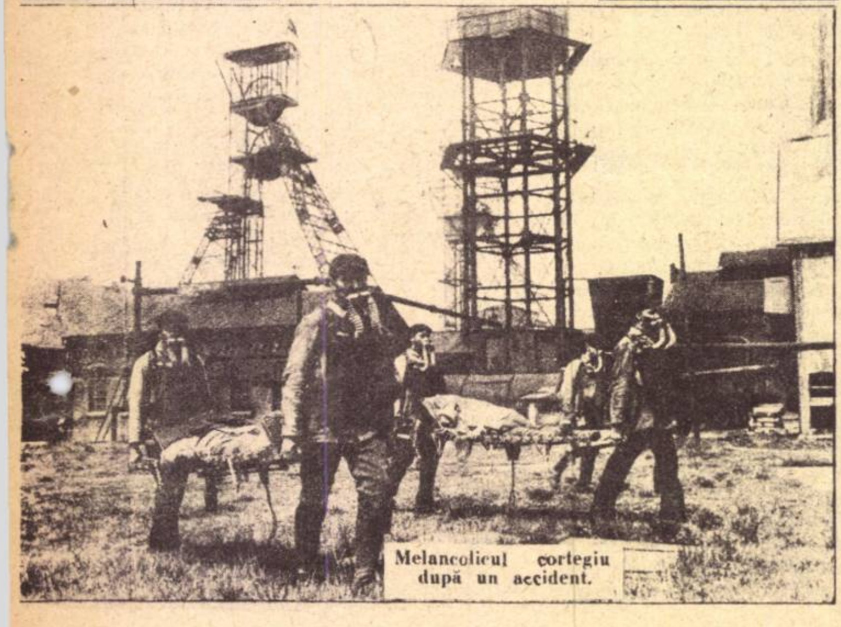

Melancolicul cortegiu după un accident.

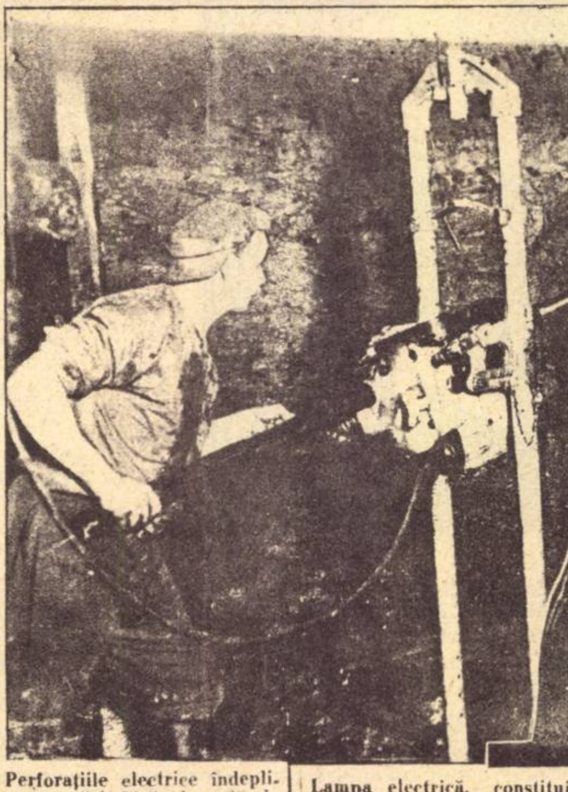

Perforațiile electrice îndeplinesc astăzi, fără oboseală, aceiași operă înceată a târnăcoapelor de altă dată.

Lampa electrică, constituie, pe casca minerului, un curios ochiu ciclopic.

Ultimele clipe ale asasinului Gorgulow

Publicăm în cele ce urmează, descrierea unei vizite făcută de o ziaristă germană, lui Gorgulow, în închisoare, două zile înainte de ghilotinarea lui:

Căinţă tardivă: exaltatul agitator şi criminal îşi ascunde capul în mâini şi isbucneşte în lacrimi când află că soarta îi este iremediabil pecetluită.

Omul acesta, puşcăriaşul celulei No. 5, locuitorul cămăruţei căreia i se mai spune «celula ultimei nopţi», continuă să fie punctul central al interesului public. Liga pentru drepturile omului a luat, tot timpul, apărarea lui Gorgulow şi Facultatea de medicină s'a împărţit în două lagăre; unitară, se menţine numai magistratura. Pentru ea nu mai există nici un «dar». Gardienii cari îl păzesc pe delicventul acesta, declară cu toţii că, nici un condamnat la moarte, nu s'a gândit mai puţin la moarte ca Gorgulow.

(Foto excl. Keystone)

Avocatul Géraud, eroicul apărător al lui Gorgulow, care a cerut stăruitor preşedintelui Republicei, d. Albert Lebrun graţierea celui care l-a ucis pe ilustrul său predecesor.

E drept, vorbeşte el despre moarte, despre veşnicie, despre lumea cealaltă, — însă astea sunt consideraţiuni filosofice, cari privesc lumea în general, însă nu au nici un raport cu persoana asasinului preşedintelui Doumer. Groaznica nervozitate, care îl cuprinde de obiceiu pe un delicvent, cu cât se apropie mai mult sfârşitul său implacabil, îi e străină lui Gorgulow, după cum străine îi sunt nerăbdarea, frica şi nopţile fără somn. El stă la masa lui de lucru şi scrie încontinuu, zeci şi sute de file, cu o caligrafie liniştită şi dacă se adresează, din când în când, paznicilor săi, cari joacă, până noaptea târziu cărţi, el face aceasta numai pentru a le citi un fragment din ultimul său roman inedit, sau un pasaj semnificativ din manifestul său către Europa, sau, însfârşit, să le descrie în ce stare va ajunge omenirea, dacă nu va da ascultare învăţăturilor şi profeţiilor sale.

MESSIA

Dacă l-ar vedea toţi aceia cari strigau că e un «simulant», cu capul îngândurat şi aplecat asupra hârtiei, rotind când o privire triumfătoare de fericire, când mânioasă, ori izbucnind într'un acces de mânie, când cineva îndrăzneşte să-l supere!

Pentru cine joacă, oare, el acuma teatru? Pentru paznici? Pentru cei patru membri ai comisiunii de graţiere, cari nu ţin seamă decât de actul săvârşit şi nu şi de om? Pentru preşedintele Republicei care nu ştie nimic despre acest fanatic ce vegetează şi care nici un moment, nu va sta la îndoială, să pună semnătura lui în josul decretului de condamnare?

Orice agitaţiune, orice nervozitate, pe care le manifestase Gorgulow înaintea juraţilor au dispărut, acum, aproape cu desăvârşire. El nu mai vede nici un adversar în lumea care-l înconjoară, nici un urmăritor, nici un duşman. Dacă înainte se mai putea îndoi asupra verdictului, acum sentinţa i-a adus certitudinea. El e sacrificat, deci e Messia.

(Foto Keystone)

Ultimul act al procesului Gorgulow: soţia asasinului plânge...

Destinul lui Gorgulow trebuia să mai treacă prin două instanţe: comisiunea de graţiere, alcătuită din patru judecători şi ultima hotărîre a preşedintelui Republicii. (După cum se ştie avocaţii lui Gorgulow au cerut d-lui Albert Lebrun să-l graţieze pe clientul lor).

Intre timp s'a pus problema supremă susţinută de profesorii Claude şi Dumas. Adevărul atârnă, natural, de un fir de păr...

APEL CATRE OMENIRE

Ceeace se întâmplă în sufletul altor condamnaţi, starea lor de neurastenie şi exasperare, când minutele şi secundele dintre verdict şi execuţie li se par intolerabile torturi, clipe haotice de spaimă şi desperare nu se petrece în cazul lui Pavel Gorgulow. Eliberat de grijile existenţei, ferit de sgomotul străzii, el se străduieşte să împărtăşească omenirii ceeace îi spune lui Evanghelia. De mult nu mai simte la picioare lanţul îngust de fier. Mâinile îi sunt libere, poate acum să scrie. Vede puţine figuri, în afară de acelea ale paznicilor cari îi sunt deja prieteni şi chipul misionarului Maître Geraud. Nici nu ar avea vreme pentru vizite. Lucrează, de zor, la un roman şi la imnurile închinate «Dumnezeului verde». Gorgulow îşi redactează ultimul «apel către omenire»...

EXECUTAREA LUI GORGULOW

...14 Septembrie, în zorii zilei. Câteva clipe de aşteptare care par imense. Soseşte un automobil din care descind procurorul general, medicul legist, şi delegaţii parchetului. Se aude tropotul cailor furgonului. In momentul când acesta apare în Place dela Santé, par'că ar fi fost dat un semnal, toate felinarele de pe stradă se sting. In obscuritatea dintre noapte şi zi actul execuţiei va apărea şi mai sinistru. De departe se aude freamătul mulţimei.

De pe capră de lângă vizitiu coboară călăul Deibler. Uşa din spate a furgonului tras lângă eşafod e deschisă şi dinăuntru e scos Gorgulov. Condamnatul ţine capul în sus, surâzător, liniştit, inconştient. E îmbrăcat în uniforma condamnaţilor la moarte: cămaşe albă răscroită în gât, mâinile strâns legate la spate şi picioarele deasemenea uşor legate.

Descind apoi preotul ortodox Giley şi d. Henri Géraud apărătorul lui Gorgulov.

Când Gorgulov păşeşte pe eşafod garda prezintă armele, asistenţa se descoperă. Condamnatul e îmbrăţişat de preotul Giley şi de avocatul său Géraud.

Neturburat, Gorgulov se apropie de ghilotină şi strigă către public: «*Cer iertare tuturor, mor pentru ideia mea*».

N'a avut timpul să spună mai mult, căci călăii l'au apucat de subţiori şi de picioare şi l'au întins pe masă. Deibler a dat drumul frânghiei şi lama de oţel a căzut peste gâtul condamnatului. Imediat apoi masa s'a răsturnat şi corpul decapitat s'a rostogolit peste rumegătura coşului de pae.

Sentinţa a fost executată, dreptatea s'a făcut.

Soarele are... apă!

Ciudata teorie a meteorologului german Fritschke

Ultima noutate e teoria lui Fritschke: soarele nu e complect gazos, focul emană numai din fotosferă, centrul solar fiind solid, ba ar exista şi o pătură de apă între foc şi miez.

E desigur ciudat, dar veacul nostru ne-a obişnuit cu relativităţi.

PAMANTUL E RUPT DIN SOARE

Se ştie că pământul e rupt din soare. Apa oceanelor e deci în ultima instanţă de origine solară, caşi zăpezile perpetue ale calotelor polare.

N'are importanţă că Atlanticul a fost odată un ocean de vapori supra-încălziţi sau că Pacificul s'ar fi format în locul de ruptură al lunei de pământ acum vre-un miliard de ani. Fritschke a descoperit formule magice prin care poate demonstra că miezul soarelui e solid, apoi vine hidrosfera şi pe aceasta ar pluti un ocean de foc.

Până se vor lămuri lucrurile, vom arăta mai jos influenţa soarelui asupra planetei noastre.

ETERNELE PETE ALE LUI HELIOS

Petele soarelui au o înrâurire imediată asupra atmosferei şi litosferei terestre.

Mémery, după 40 ani de observaţiuni a acestor pete, a ajuns la concluzia că cele mai mici variaţiuni în creştere, scăderea sau recrudescenţa lor provoacă aci pe pământ, caşi în planetele vecine, variaţiuni brusce ale temperaturii şi presiunei atmosferice, furtuni, uragane, cicloni, trombe, cutremure, erupţii vulcanice.

Fritschke crede a fi găsit, prin ciudata sa teorie, cheia formării petelor solare, rezolvând problema previziunei meteorologice.

CERCETARI GEOFIZICE

Vechii meteorologi credeau că nu există nici o legătură între atmosferă, învelişul gazos al pământului şi litosferă, scoarţa solidă a planetei. Deasemenea nu admitem nici o corelaţie între soare şi litosferă.

Se ştie că pojghiţa solidă pe care sunt continentele şi oceanele, are o grosime abia de o sutime din raza pământului. Totuş, deşi plutim pe un ocean de foc, de mii de kilometri adâncime, zguduirile litosferei, ce le numim cutremure şi ţâşnirea lavei prin craterele vulcanilor, sunt dirijate de invizibila forţă a radiaţiunilor electro-magnetice solare.

Cercetările moderne pe tărâmul Geofizicei au arătat că există o corelaţie, deocamdată insuficient cunoscută, între electricitatea atmosferică, magnetism şi curenţii telurici (electricitatea terestră).

Fluctuaţiile repezi ale vremii, caracterizate prin oscilaţiuni dese ale temperaturii şi prin tranziţii repezi dela cer senin la înourări, nu pot fi prevăzute totdeauna, necunoscându-se legile formării petelor, faculelor şi protuberanţelor solare. S'a stabilit următorul criteriu: totdeauna cutremurele şi erupţiile vulcanice sunt urmate de perturbări atmosferice excepţionale, iar la rândul lor perturbările mari atmosferice prevestesc erupţii vulcanice sau cutremure.

Evenimentele din ultimii ani par a verifica definitiv acest criteriu. Astfel la sfârşitul lui Noembrie 1930 s'a înregistrat o serie de cutremure care se ţineau lanţ în Italia, Jugoslavia şi Grecia, urmate de ploi torenţiale şi inundaţii în plină iarnă, pământul se cutremură apoi în Japonia, vulcanul Merapi din Java vărsă vreo 2 miliarde kg. de lavă.

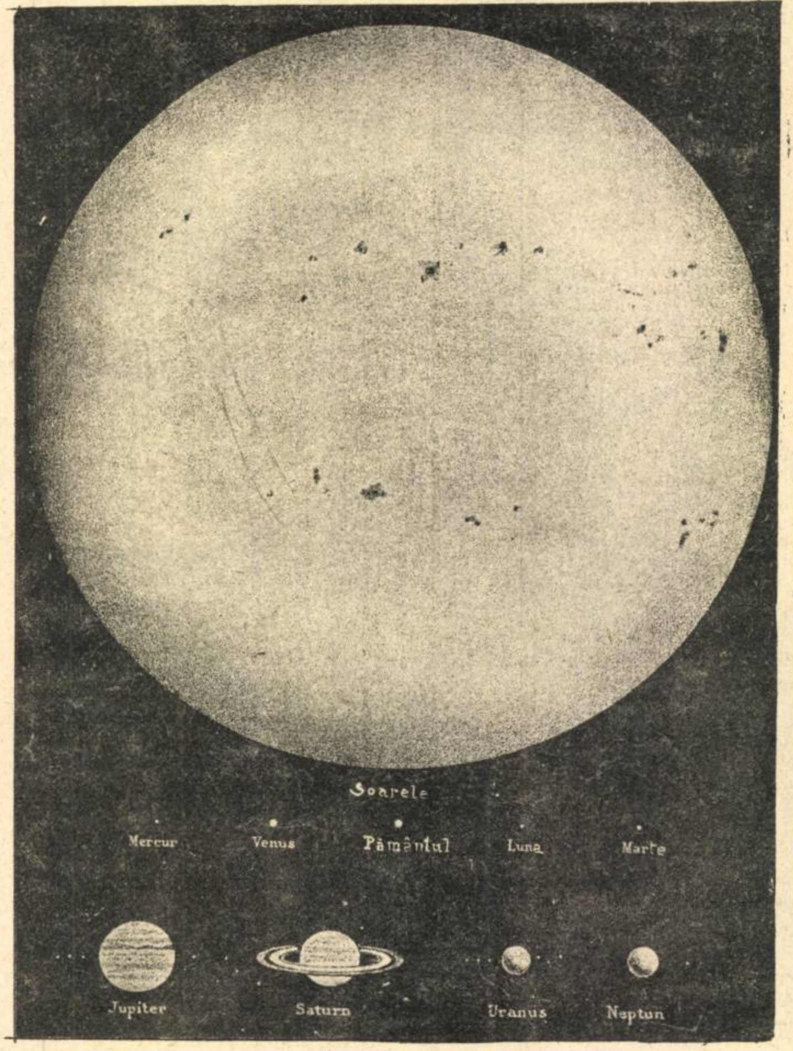

Astrele sistemului solar: Se văd pete în soare, mai mari ca pământul.

Toate aceste cataclisme au coincidat cu o neaşteptată recrudescenţă a petelor solare, observată la Talence. Comunicarea lui Mémery făcută Academiei de Ştiinţe din Paris şi citită de prof. Piccard (nu cuceritorul stratosferei, ci un alt Piccard, profesor de matematici la Sorbona), făcu o vie impresie în cercurile specialiştilor.

«CAUTA PETE IN SOARE»

«Caută pete în soare», spune un proverb popular românesc despre oamenii cari caută lucruri şi cauze inexistente.

Poporul de astă dată n'are dreptate, de oarece soarele e plin de pete, dintre care unele sunt de zeci de ori mai mari decât tot pământul. Astronomii ce caută pete în astrul lui Febus-Apollo, cu ajutorul lunetei sau telescopului, aduc ştiinţei un mare folos, de oarece prevederile meteorologice şi uneori pronosticurile sismice se bazează pe cunoaşterea situaţiei în soare.

Astronomul îşi înarmează ochiul cu bonete negre de protecţie, aşezate în faţa ocularului şi de multe ori o rază ferbinte concentrată de lentile sparge sticla protectoare şi arde ochiul savantului, care îşi perde vederea luni de zile.

Uneori se observă flăcări mari, ridicându-se la suprafaţa soarelui, aşa numitele protuberanţe. Aceste flăcări se văd mai bine în timpul eclipselor totale de soare, cum au fost întunecimile dela 29 Mai 1919 şi 31 August 1932. Una din protuberanţele fotografiate avea o lungime de 410.000 km. Pentru a ne da seama de dimensiunile unei astfel de flăcări, e suficient să ne amintim că diametrul pământului e de 12.742 km. şi distanţa dela pământ la lună e de 384.395 km.

CUM A APARAT FLAMMARION AD-ŢIA P. T. T.

In ţara noastră cetăţenii nu protestează dacă o telegramă întârzie cu câteva ore sau se perde vreo scrisoare la poştă.

In ţările occidentale sunt alte moravuri. In ziua de 14 Mai 1921 avu loc o formidabilă perturbaţie magnetică, joc al energiei solare, resimţită pe tot pământul. In această memorabilă zi s'au întrerupt comunicaţiile telegrafice şi telefonice de pretutindeni, bursa din Paris n'a mai putut înregistra nicio telegramă. O perturbare analoagă avu loc la 31 Octombrie 1903. Toate ziarele franceze se alarmară de «neglijenţa» Direcţiei Exploatării şi a impiegaţilor P. T. T.

Singur astronomul Flammarion luase apărarea funcţionarilor dela telegraf şi telefon, nevinovaţi de repercusiunea cataclismelor solare asupra reţelelor telegrafice şi a cablurilor telefonice. La 4 Noembrie 1903 Societatea astronomică franceză ţinu o şedinţă pentru a explica perturbaţia generală dela P. T. T. în noaptea de 31 Octombrie, graţie căreia trenurile n'au putut să circule şi căile ferate franceze înregistrară pagube de zeci de milioane. Flammarion fu combătut de Bordelongue, directorul serviciului electric al poştei, de şeful de cabinet Fontana şi de toţi delegaţii ministerului comunicaţiilor. Astronomii Deslandres şi Fouché erau însă de părerea lui Flammarion, ce fu mai târziu pe deplin confirmată.

Lord Kelvin (William Thomson), celebrul fizician englez, găsi prin calcul că travaliul solar în 8 ore de furtună magnetică a fost egal cu travaliul în 4 luni de radiaţie normală a căldurii şi luminei.

In soare au loc dar uneori explozii, care nu puteau fi explicate până în prezent de actualele teorii asupra constituţiei solare.

Teoria lui Fritschke e criticată dar va fi probabil modificată putând fi în parte în concordanţă cu legile mecanicei. Interiorul soarelui şi al pământului are o temperatură evaluată la sute de mii de grade. De altă parte gravitaţia scade pe măsură ce ne apropiem de centru, până devine nulă. S'ar putea deci ca pe o rază de sute şi chiar mii de km. în jurul centrelor lor, soarele şi pământul să fie solide, în loc de gazoase cum se credea până azi.

L. F.

⁂

Se aduce la cunoştinţă cititorilor noştri că revista

«ŞTIINŢA» No. 3—4

redactată de d-l L. Florin va apare în luna Noembrie (număr dublu) cu un sumar interesant, cu zeci de ilustraţiuni şi un supliment: «Ştiinţa vieţii».

Abonamentul de 40 lei anual se poate trimite prin mandat poştal pe adresa: Căsuţa poştală 70 Bucureşti I.

SCOTLAND YARD

2)

La câteva minute după aceia raportam comandantului că am perchezitionat un anumit loc, că femeia dispăruse, dar că răscolisem casa, descoperind informaţiile acelea scrise din cari rezulta că inamicul ştia tot despre atacul ce se pregătea..

— Foarte bine, ea ştia totul, dar cine zice că şi inamicul ştie? obiectă cu un zâmbet şeful meu, legănându-şi un picior peste altul.

Stăruii în convingerea mea. El lovi de câteva ori cu cravaşa în carambul cizmei, dovedind o severitate pe care nu i-o cunoscusem până atunci. In momentul acela interveni colonelul:

— Ai trimis sergentul înapoi, împreună cu oamenii? Vei fi răspunzător pentru asta. Acum poţi pleca şi să ştii că atacul va avea loc la ora stabilită...

Salutai şi mă retrăsei conform regulilor. Dar eşind, o văzui pe Marika în curte. Era înconjurată de un pluton de soldaţi. Mi se păru că nu mă văzuse. Un călăreţ îmi raportă cu vocea gravă că imediat după plecarea oamenilor mei, spioana pe care o văzusem cu câteva clipe mai înainte, venise să se predea.

— E de necrezut!... exclamai eu, rotindu-mi privirile în toate părţile şi ridicând braţele în sus.

Puţin după aceia primii ordinul de a-mi strânge şase oameni, pentru o execuţie.

— E vorba de împuşcarea unei spioane, — îmi spuse agentul de legătură.

Nu răspunsei. Executai ordinul şi-mi adunai oamenii. Ne îndreptarăm spre fundul curţii. Imi dădeam seama că colonelul mă alesese pe mine, fără nici o şovăire. Trebuia să mă supun.

In curte, Marika sta în picioare, lipită de zid... Avea mâinile legate la spate şi în lumina lanternei pe care soldatul de gardă i-o plimba prin faţă, văzui urmele loviturilor de pumni şi cravaşă. Incercaseră s'o silească să facă mărturisiri. Soldaţii se apropiaseră de mine. Sentinela agăţă lanterna într'un cui înfipt în zid, puţin la dreapta şi deasupra şi n'o mai văzui decât pe ea în faţa celor şase carabine. Sta nemişcată, dreaptă, şi părea că priveşte ceva, departe, dincolo de noi... Nu mă recunoscuse, sau poate că în umbră nu mă întrevăzuse. Nu, eu nu eram drept. Nu trebuia să primesc amabilitatea aceia a destinului, jucându-mă de-a eroul. Vorbii... Ea auzi, întoarse privirile şi o văzui cum îngălbenise şi tremura. Işi închipuise totul, poate şi faptul de a mă revedea, ştia că sergentul va spune că eu trimisesem oamenii înapoi, că nu o arestasem şi că acum, drept pedcapsă mi se dădea însărcinarea aceia de călău.

— Mi-e frică — zise cineva încet, dar nu atâta ca să nu fie auzit.

— Tăcere! strigai eu. Şi vocea mea răsună ca un ecou, repetându-mi de mai multe ori ordinul.

Aliniasem soldaţii, fără să mă uit la Marika. Tot silindu-mă să nu-i întâlnesc privirea, comandai:

— Arma la ochi!...

Negreşit, tragedia îşi avea măreţia ei şi se cuvenea să fim cu toţii la înălţimea acelei femei. Trebuia, mai cu seamă, să isprăvim repede, fiindcă prin minte îmi treceau gândurile cele mai absurde, ca de pildă acela de a veni lângă ea, înainte de a da ultima comandă...

Până atunci, nu mă gândisem că e atât de frumoasă, dar acolo — era lumina vie a lanternei ce-i scălda chipul? — trăsăturile ei erau mândre, fecioreInice. Fără îndoială că în clipa aceia supremă, ea cerea un ultim sprijin curajului ce-o însufleţise totdeauna, iar eu contemplându-i ochii rătăciţi şi gura-i uşor întredeschisă, ca şi cum se pregătea să cânte, mai voluptoasă decât orice pe lume, îmi dădui seama că o iubeam!... In aerul răcoros, puştile tremurau şi înţelesei că soldaţii ardeau de dorinţă. Fixai condamnata care mă privea acum cu un zâmbet prefăcut, plin de teamă, de speranţă, de tinereţe, şi milă, un zâmbet în care punea poate, făgăduiala unei sărutări. Făcui o mişcare uşoară din umeri, o alta din buze şi ca într'un spasm, cu tonul ce-l luasem câte odată în nopţile de disperare, în tranşee, strigai:

— Foc!

Detunăturile o împinseră spre perete, apoi căzu înainte, în lung, cu faţa la pământ, pe când eu întorceam spatele simţind cum toată bolta cerească mi se năruise pe umeri... O negură uşoară se aşternu, câteva clipe, între ea şi mine; apoi, nu mai văzui nimic, decât licărirea aceia de lumină tremurătoare pe un gât de marmură albă, şi pe podoaba părului care, în ultimele svârcoliri ale trupului se prefăcuse — massă neagră şi scânteietoare — într'o urnă funerară al cărei fum se avânta întrebător spre cer!...

Cartierul chinezesc al Londrei, care dă mult de lucru poliţiştilor dela Scotland Yard.

*

Sir Basil Thomson se întoarse în Anglia, rănit. După o lungă convalescenţă fu reformat, pentru intoxicaţie cu gaze.

Intră la Scotland Yard şi fu cel dintâi comisar de poliţie care avu sarcina grea de Inspector al serviciului de informaţiuni, adică serviciul secret.

Sir Basil, stimat foarte mult ca om, fu şi apreciat în deajuns de toţi acei cari avură cinstea să vie în contact cu dânsul. Eu nu vorbesc aci de părerea colegilor egali în grad cu el şi nici de laudele superiorilor, dar pot fără înconjur, să-mi arăt toată admiraţia de subaltern, dat fiind că am avut norocul de a-i fi aşa ceva.

Fără a figura într'însele, el fu sufletul multor procese celebre..

In permanenţă fiind în serviciul secret, era totuşi în contact neîntrerupt cu funcţionarii săi şi cunoştea detaliile oricărui eveniment asemeni unui general în acţiune pe câmpul de bătălie.

Fu succesorul lui Sir Melville Mc. Noughton şi aproape toate investigaţiile criminale, în Anglia, trecură pe sub controlul lui în tot timpul cât îşi păstră în chip atât de magistral însărcinările date.

Deosebit de aceasta, trebue ştiut că un comisar de investigaţii criminale, are latitudinea de a face cercetări şi poate, în consecinţă, să procedeze, după aprecierea sa în toate împrejurările născute dintr'o crimă, dat fiindcă e responsabil de lucrările sale faţă de comisarul-şef, care, la rându-i răspunde Secretarului de Stat, iar acesta, ca cel din urmă, trebue să justifice activitatea Corpului poliţienesc înaintea Camerei Comunelor.

Cu timpul, însărcinările primite avură o aşa de mare însemnătate pentru interesele Statului, încât prilejui o legătură directă şi unică între el şi ministrul secretar de Stat, în persoană.

In strălucita lui carieră de şef al serviciului de informaţiuni, aduse un folos din cele mai mari ţării sale. Munca lui nu se vedea, planurile lui erau secrete, iar iniţiativele ce le lua erau străine cu desăvârşire ministerului de război, dat fiind că acesta nu putea să ştie amestecul lui şi nici să înţeleagă tehnica ce-o întrebuinţa.

Eu, care am lucrat sub ordinele lui la Departamentul Spionajului, nu voi putea să uit nici odată observaţiunile duşmănoase şi ironice ale unor ofiţeri la adresa lui. Totuşi omul acesta ştiu să-şi ţie cât mai sus gloria numelui şi să justifice în chip strălucit metodele sale, meritându-şi, cu drept cuvânt, titlul de «cel mai mare vânător de spioni al timpurilor moderne».

El trimise în faţa plutonului de execuţie din Turnul Londrei pe: Karl Frederich Müller, Karl Hans Lody, Robert Rosenthal, Haicke Petrus, Marinus Ianssen, Georg T. Breckow, Fernando Buschman, August Alfred Roggen, Courtney de Rysbach şi mulţi alţi faimoşi spioni şi spioane..

Mata Hari, spioana curtezană, trecu şi ea prin mâinile lui.

Afară de comisar de poliţie, Sir Basil Thomson a fost şi guvernator al Penitenciarului din Portland şi cunoaşte psichologia deţinutului în ori care din manifestările ei.

Sir Bail fu cel dintâi comisar de investigaţii criminale care introduse câteva modificări temeinice în erarhia poliţiştilor dela Scotland Yard. Incepu prin a face o primenire completă printre ofiţerii de poliţie, instituind un «corp specializat» având sarcina serviciului secret a gărzii Casei Regale şi a altor personalităţi oficiale.

Tot lui se datoresc alte importante schimbări în angrenajul instrucţiei cărora li se putu constata rezultatul cu prilejul unei zgomotoase crime întâmplată la Eastbourne în care doi înşi uciseră în apropiere de plaja din Crumbles, pe o tânără cu numele de Irène Munro.

Cu ocazia aceia, Sir Thomson susţinu cu hotărâre părerea că presa ajută opera poliţiei în cazurile în cari elementul-mister cere colaborarea publicului.

După o lungă şi strălucită carieră, Sir Thomson se retrase, acum câţiva ani, în viaţa privată şi memoriile sale rămân în analele poliţiei ca cea mai frumoasă şi mai luminată minte ce a servit vreodată la Scotland Yard.

MAC BRIEN

(Mac dela Scotland Yard)

Fără îndoială că l-aţi remarcat de multe ori, la câţiva paşi în urma Regelui Angliei, pe domnul acela îmbrăcat totdeauna elegant, cu mâna dreaptă în buzunarul pardesiului şi cu o umbrelă în stânga, nepăsător, de parcă nimic nu-l interesează din ceiace vede; totuşi, mâna aceia dreaptă strângea un revolver, gata să fie descărcat la cea mai mică alarmă.

Se numea «Mc. Brien» și era inspector-ofițer, un expert în cele mai primejdioase împrejurări pentru protecția Suveranilor, a marilor personalități streine, a președinților, miniștrilor și a tuturor personagiilor distinse.

Impreună cu decedatul sir Patrick Quinn, căruia îi urmă mai târziu ca șef, el a fost un șir întreg de ani responsabil de viața și siguranța Familiei regale engleze.

Poliția, la pândă...

Acest fiu al Irlandei, înalt, voinic și cu o ținută impunătoare, mare favorit al Regelui Eduard ca și al actualului principe de Galles, avu o carieră dintre cele mai strălucite, timp de aproape patruzeci de ani, care îl făcu celebru.

Prinse trădători, asasini politici cu mințile exaltate și spioni.

Avu un duel mortal cu un anarhist la Soho, se luptă — cu riscul vieții — înainte de război, în cercurile nihiliste rusești și printre revoluționarii italieni, la East End Clerkenwell din Londra, pe vremea când viața unui polițist (odată recunoscut ca atare) nu mai prețuia nimic...

Când era detașat pe lângă serviciul secret, împotriva «Sinn Feiners», o puternică organizație a rebelilor irlandezi, trăi neîntrerupt între viață și moarte. Și acestea nu sunt decât crâmpee din existența lui țesută din curse tragice, comploturi și tot soiul de primejdii.

Avea darul neprețuit de a nu se trăda prin gesturi, a nu se impune și a nu apare niciodată ceiace era într'adevăr.

Nimeni nu și-ar fi închipuit vreodată că domnul acela pașnic, în haine de sport, care-l însoțea pe Prințul de Galles la vânătoare, era un polițist. Cine ar fi suspectat pe gentilomul elegant, în ținută de ceremonie, conmesean la un banchet ilustru și întreținând o conversație plăcută cu o ducesă oarecare, că este faimosul Mac dela Scotland Yard?

De multe ori am avut prilejul să-l văd pe peronul gării în așteptarea vreunei Altețe Regale în vizită, și, ca întotdeauna, fără să dea atenție la nimic, și netrădând câtuși de puțin prezența sa în locul acela. Se părea că reclamele și știrile din gazete îi atrăgeau toată atențiunea; alte ori sta pe o bancă, prefăcându-se că e cufundat în citirea unei cărți sau cercetând cu grijă itinerariul trenurilor și, cu toate preocupările-i aparente, nu scăpa o clipă din vedere sarcina ce-o avea.

Maniacii sanguinari și ucigași, precum și fanaticii, făcând parte din diferite secte, prezintă cea mai mare primejdie pentru personalitățile de seamă, astfel că cei însărcinați cu supravegherea și apărarea vieții lor trebue să știe că cetățeanul cel mai pașnic se poate transforma, într'o clipă, în cel mai grozav delicvent, la apariția persoanei care este obiectul dușmăniei lui.

Mac Brien a înfruntat multe situațiuni de soiul acesta. Odată, i se întâmplă să fie în serviciul de siguranță al Principelui de Galles, la Glaskow, când acesta, pe vremea aceia foarte tânăr și svăpăiat, se bucura nespus de mult când putea să-și bată joc de el. Alteța Sa se strecură afară din hotel, pe o ușă dosnică, fericit că i-a jucat festa (așa credea el); dar, intrând într'un cinematograf, în clipa când tocmai se așeza pe un scaun, văzu alături figura rece și nepăsătoare a lui Mc. Brien.

O singură dată a fost bătut și nu din vina lui. Urma cu un automobil pe acela al M. Sale Regelui care se întorcea dintr'o vizită ce-o făcuse la fabrica de munițiuni dela Gretna Green. Mașina în care era Mc. Brien capotă, pe când aceia a M. Sale își urma nestânjenită, drumul.

La o mică depărtare de locul accidentului era un aerodrom militar.

(Continuarea in No. viitor)

Prima expediție românească în Africa

Temerara întreprindere a grupului celor 12 intelectuali români, cari își propun să străbată toată Africa, nu este o simplă excursie a unor tineri atrași de mirajul aventurilor.

Proectele și pregătirile ce se fac, denotă preocupările serioase ale acelora, cari conștienți de greutățile mari ce-i întâmpină, se pregătesc metodic pentru o cât mai perfectă realizare a scopului ce-l urmăresc.

Literatura noastră geografică are prea puține cărți cari să conțină o descriere amănunțită a continentului fierbinte, bazată pe date culese la fața locului de către un român.

Membrii acestei expediții, elemente exclusiv românești, sunt astfel aleși și împărțiți, iar explorările și cercetările lor astfel sistematizate încât aportul lor va fi o contribuție prețioasă la ramurile în cari vor activa.

Aparatele fotografice, de filmare și înregistrare sonoră, vor reda fidel pe lângă toate peripețiile parcursului și detalii de interes științific din mediul tropical și equatorial ce va fi străbătut.

Se vor face studii geologice, zoologice, botanice, geografice, etnografice, cosmografice, etc., iar impresiile de călătorie și pitorescul african vor fi asimilate și redate prin prismă românească. Nu se va neglija nici studierea piețelor comerciale din regiunea prin cari expediția va trece.

Dat fiind faptul, că această expediție, este prima de acest gen, a țării noastre, cât și scopul ce-l urmărește, organizatorii ei au găsit toată înțelegerea și asigurările de sprijin ale multor persoane marcante solicitate în această privință.

Expediția se compune din 12 membri și anume: Doi medici, un operator de cinematograf, un profesor de geografie, un profesor de zoologie botanică (d-nii profesori vor fi recomandați, la invitația inițiatorilor, de către Academia Română și Societatea Rom. de geografie), doi auxiliari, doi amatori și trei tineri intelectuali inițiatori ai expediției.

Exploratorii vor pleca cu tot echipamentul necesar, pe un auto-camion, construit și amenajat anume pentru acest scop.

Conform itinerariului, plecarea va fi din Timișoara, cel mai târziu în 25 Oct. crt. Durata expediției este calculată a fi de 3 luni și va decurge în sezonul cu climatul cel mai potrivit.

Itinerariul în Africa este următorul:

PE VALEA NILULUI:

1 Cairo, 2 Minjeh, 3 Keneh, 4 Assuan (cascadă), 5 Corosco, 6 Vadihalfa, 7 Abu-Hamed, 8 Berber (cascadă), 9 Sendi (cascadă), 10 Karthun. In această localitate expediția va sta mai multe zile și va sistematiza impresiile și studiile ce a făcut până aci.

11 Fasoda, 12 Bor, 13 Lado, 14 Dufilé, 15 Mruli, Lacul Albert și Lacul Victoria, 16 Tangari.

PE VALEA GONGO-ULUI:

17 Iambrugo, 18 Bangala, 19 Coquilhatville, Lacul Tumba și Lacul Leopold, 20 Pombo, 21 Nganstu. 22 Brovreville, 23 Boma, 24 Portul Banama. In acest port, expediția se va îmbarca pentru Lisabona.

E bine să bem la masă?

Mulți medici ne sfătuesc să bem înainte ori după masă. Băutura înghițită la masă diluează sucul gastric și poate împiedica digestia — când excesul de lichid nu e o cauză de dilatațiune ori de dispepsie.

Un pahar cu apă luat pe stomacul gol, trece în circulație după câteva minute; introdus cu alimentele, zăbovește în stomac atâta vreme cât și acestea din urmă.

Pare deci nimerit să bem cu o jumătate de oră înainte de ne așezăm la masă ori după ce s'a făcut digestia. Persoanele cari găsesc disciplina aceasta incomodă ori prea riguroasă, se pot deprinde să bea mai puțin în timpul mesei. Un pahar ori două sunt suficiente și regimul acesta convine mai ales persoanelor cari au tendința să se îngrașe.

Amintiri din vilegiatură

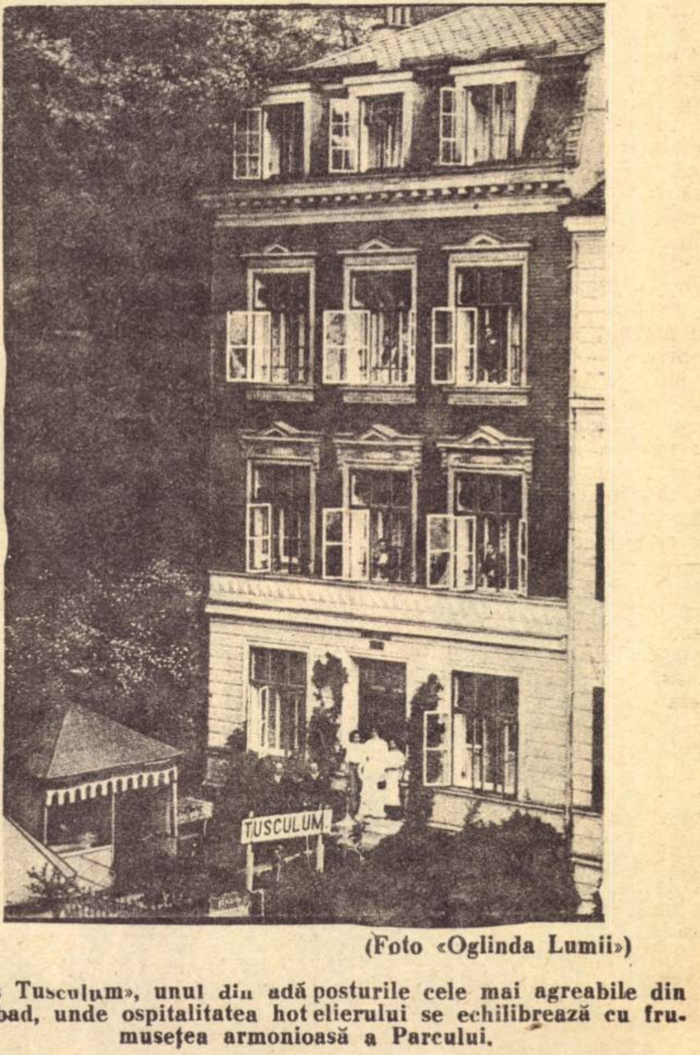

(Foto «Oglinda Lumii»)

«Haus Tusculum», unul din adăposturile cele mai agreabile din Karlsbad, unde ospitalitatea hotelierului se echilibrează cu frumusețea armonioasă a Parcului.

Ultimele eveniment

1.

5.

2.

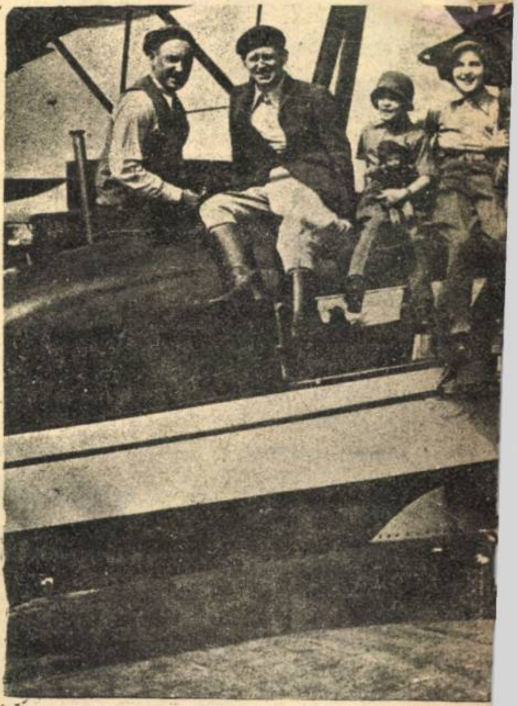

3.

4.

**1) Solemnitatea dela Liceul „Nicolae Fi
velirea monumentului lui Nicolae Fili
în... vizită la Paris, strânge mâna
riot, primul ministru francez, rostind
comemorativ al bătăliei dela Marna. —
care a străbătut de câte-va ori, Europ
se sinucidă, zilele trecute, la Cannes. di
şedintele Republicei spaniole, Alcala Z
la Saint Sebastian, unde îşi petrece va
cei, urmărind fazele eclipsei de soare
milia sburătoare» a colonelului Hutchi
scăpat unei morţi sigure, în gheţurile
în înălţime la concursurile de atletisı
Moşu», autorul asasinatului din str. Pi
a comis crima. — 10) Moţi Spakow, în
k. o. de suedezul Anderson. — 11) O p
rilor, a ghilotinei care l-a executat pe**

e ale săptămânii

8.

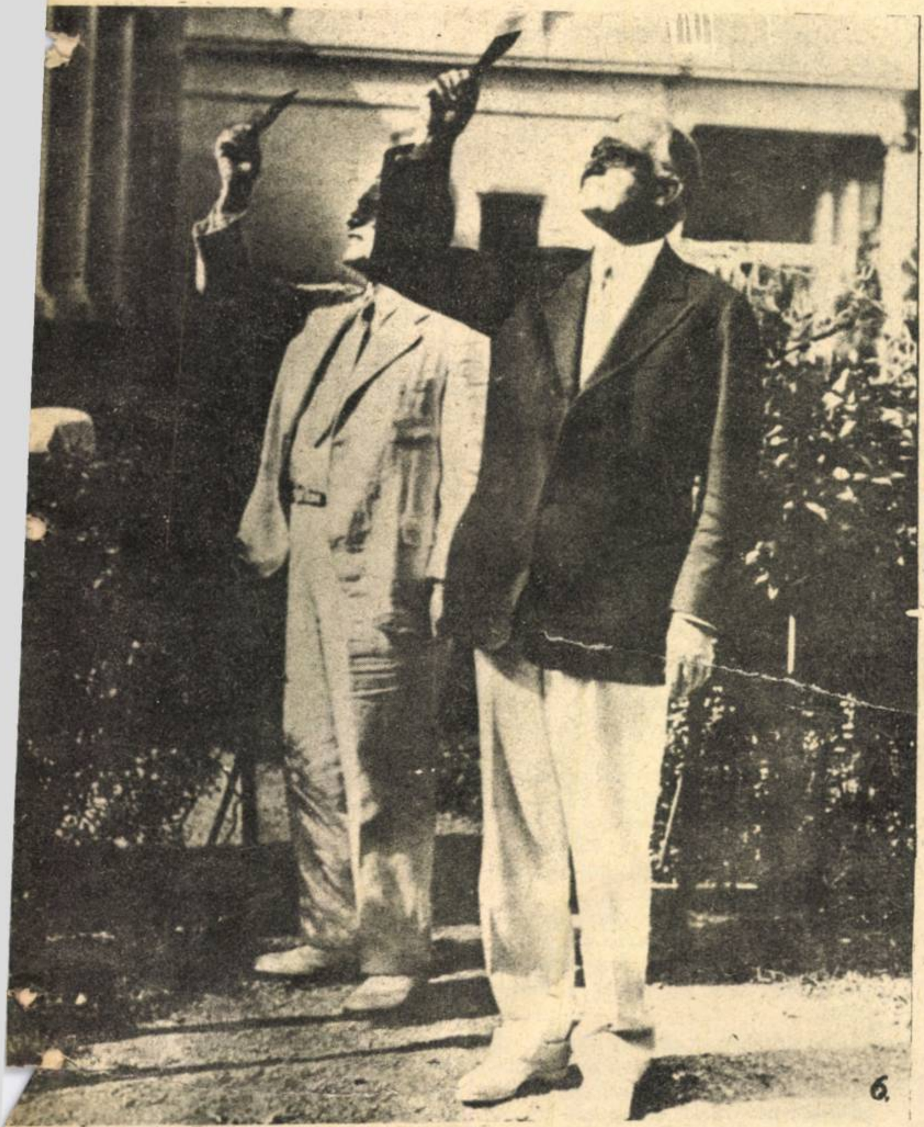
6.

9.

7.

10.

11.

lipescu» dela Mânăstirea Dealului: des-
pescu. — 2) Fiul Sultanului Marocului,
agen. de poliție. — 3) D-l Edouard Her-
n discurs la inaugurarea monumentului
4) Rachel Dorange, frumoasa amazoană
. călare. (venind și la noi) a încercat să
n cauza unor supărări intime. — 5) Pre-
amora. primind omagiul unei tinere fete.
canța. — 6) Hoover, președintele Ameri-
, cu o sticlă colorată în mână. — 7) «Fa-
nson, privește, surâzând, viața, după ce a
Groenlandei. — 8) O frumoasă săritură
n de Duminecă, la București. — 9) «Tata
ctorul Romano. arătând autorităților cum
ainte de matchul în care a fost invins prin
ri veliște confuză. în lumina turbure a ză-
Gorgulow, săptămâna trecută, la Paris.

(Foto Oglinda Lumii și Keystone)

FANTOMA DRAGOSTEI

3)

nuvelă de NICOLAS SÉGUR

Şi zilele treceau... zilele acelea fermecătoare cari ţeseau pentru mine feeria unei fericiri statornice dar pururea ameninţată, fiindcă la capăt era deşteptarea. Da era o fericire cu atât mai dulce şi mai ciudată, fiind născută din nimic, din legănarea vocei sale, din mângâerea privirei sale, din fiorul ce îmi împrumuta braţul ei când se lăsa, molatec, peste al meu...

Nu speram, nu voiam să sper mai mult. De altminteri, dacă nu era iubire şi nici dorinţă la ea, ghiceam în ceia ce-o apropia de mine un fel de afecţiune rară, născută dintr'o emoţie neîntreruptă, din divinizarea tuturor năzuinţelor noastre, din îngăduirea anticipată a oricărei dorinţi...

Şi zilele se scurgeau...

Apoi, veni, în sfârşit, momentul când ea îmi spuse :

— Jacques, peste trei zile am să plec de aci. Soţul meu mă aşteaptă. Nu vroiam să ţi-o spun mai de mult fiindcă eu însă-mi sunt mâhnită... A fost atâta dulce vrajă în aceste câteva zile în cari, ajutată de prezenţa d-tale, am putut să mai trăesc în apropiere de mama !... Cred că am fost pretutindeni pe unde a călcat şi pasul ei, acolo pe unde mai e ceva din fiinţa ei şi unde, mulţumită nouă, parfumul ei va sălăşlui mereu... Numai la mormântul ei nu ne-am dus, dar nici nu vreau să mergem, fiindcă dânsa e pururea vie şi împreună cu noi !...

După aceia, luându-mă de mână, cu o duioşie pe care nu i-o întâlnisem până atunci în gesturi, ea mă privi, mă pipăi parcă cu privirea-i majestoasă :

— Deasemenea, n'am fost nici la Saint-Cloud, aşa că vom merge mâine, admise ea...

Iar după un răstimp de tăcere :

— Iţi mai aminteşti de Saint Cloud ?

Dacă îmi mai aminteam !... Era vorba de-o excursie aproape clandestină pe care-o făcusem către sfârşitul legăturii noastre, Elisabeth şi cu mine, când nu ne-am putut descotorosi de Grâce care nu voia cu nici un chip să ne lase singuri.

Elisabeth se silise s'o îndepărteze pe fetiţă, trimiţând-o să se joace în parc, însă Grâce se întorcea la fiecare cinci minute să sondeze cu privirea ei starea inimelor noastre, să spioneze poziţia mâinilor noastre şi dacă nu cumva obrazul meu atingea părul mamei sale, atunci când îi vorbeam...

Dar era vară, pământul părea însetat de viaţă şi fluturii de noapte sburdau şăgalnici în penumbra amurgului, iar inima mea şi a iubitei se îndoia sub povara unei lâncezeli desmierdătoare, mai dulce chiar decât fericirea... Cred că dacă Grâce n'ar fi fost acolo, sufletele noastre s'ar fi avântat prin întuneric şi am fi căzut unul în braţele altuia !...

— Multă vreme, îmi spunea Grâce, ai rămas în amintirea mea simbolizat în chip odios pentru gestul aproape brutal cu care m'ai împins în trăsură, când ne-am întors la Paris. Am vrut să mă aşez între voi amândoi şi d-ta m'ai ridicat atât de furios în braţe ca să mă trânteşti vis-à-vis, încât chiar mama ţi-a aruncat o privire dojenitoare!... Ah ! cât te-am urât !... Cred că în clipele acelea m'ai fi strâns de gât... Dar şi d-ta cât trebue să fi suferit ca să ajungi până acolo !...

Şi-mi aminteam.. îmi aminteam acum gestul, dar mai ales farmecul acela nespus, apoi întoarcerea plină de tristeţe care încheia poate cea mai frumoasă zi a pasiunei mele pentru Elisabeth...

...Ne duserăm a doua zi la Saint Cloud şi în cursul goanei automobilului nostru, apoi în timpul preumblării prin parc, Grâce mi se păru de nerecunoscut. Era veselă, sburdalnică, contrarie firii sale senzitivă şi sfioasă, silindu-se să pue o strălucire nebănuită, o ploaie de scântei rare în această ultimă preumblare...

N'am s'o uit niciodată cât era de răpitoare, îmbrăcată în mătasă albă, cu chipul dumnezeesc de radios, mai tânără ca oricând !..... Frăgezimea celor douăzeci de ani ai ei, mă făcea să văd în femeia de lângă mine drăgălăşenia nebănuită a fetişcanei de odinioară...

Ea vru să vâslească împreună cu mine, amintindu-şi că odată o plimbasem pe mama ei pe lacul din Bois de Boulogne, apoi, aplecându-se pe umărul meu, pe când afară se însera :

— Vom dejuna la Pavilionul Albastru, dacă vrei. N'am poftă să mă întorc încă la Paris...

Ceru şampanie şi curând după aceia un fel de beţie veni să sporească ceeace era uşurinţă de pasăre, neastâmpăr şi capriciu în ea. Pentru întâia oară de când ne revăzurăm, nu-mi vorbi toată seara de fiinţa dragă care era prezentă peste tot locul, ci de noi, numai de noi. Mă întrebă ce planuri aveam în viitor, unde mă voi duce să petrec vara, ce anume lovituri mai pregăteam cu ziarul meu.

O clipă, cum aveam ochii aţintiţi asupră-i, ea se întrerupse, şoptindu-mi :

— Nu !... nu mai mă privi aşa... Imi face rău !...

Apoi, după un răstimp, adause, cu ochii pierduţi în depărtare, ca şi cum se adresa nu mie, ci cuiva nevăzut :

— Am făcut bine venind la Paris ? Fac bine că mă aflu aci ?

In locu-i, răspunsei eu :

— Nu vorbi astfel, Grâce ! Ai să pleci, după ce câtva timp mi-ai înseninat viaţa. Ai îndeplinit un miracol !... Aceasta-i numai o ramură din dragostea de altă dată care a înflorit... pentru mine... Elisabeth a revenit, dar eu sunt de mult printre morţi...

Grâce nu răspunse, sfoliind visătoare un trandafir...

Tăcu tot restul serii, nu însă fără ca privirea ei să mă învălue din când în când, caldă, pătimaşă, turburătoare...

Se înoptase... o muzică îmbietoare se auzea departe pe când perechi înlănţuite sburau dansând prin sala cea mare a hotelului.

Ne ridicarăm ca să plecăm şi un fel de nelinişte, o umbră de melancolie, ca atunci când ne deşteptăm din toropeala unui narcotic, începu să mă copleşească. Grâce îmi luase braţul şi o simţeam cum păşea visătoare, alăturea de mine, spre trăsură.

Deodată, ea mă opri.

— Nu. Zău !.. nu ţiu de fel să mă întorc pe căldura asta la Paris... şi apoi, mă simt şi obosită... Rămân să dorm aci, la hotel...

Şi cum eu o priveam mut, surprins :

— Dacă ai fi gentil, Jacques, ai cere două camere şi nu te-ai opune capriciului meu de a petrece noaptea aci. Vom pleca mâine dimineaţă...

Dar, în aceiaşi clipă, fără a-mi da răgaz să răspund, ea mă întoarse din drum, intră în hotel şi opri două camere cu vederea spre parc.

— Trebue să faci tot ceiace am să vreau eu, astăseară, Jacques ! zise ea alintându-se. Poimâine, micuţa Grâce, va fi departe şi numai D-zeu ştie dacă o vei mai revedea vreodată !...

După răstimpul de tăcere şi emoţie, însufleţirea şi voioşia îi revenise iarăşi ca şi cum hotărârea de a petrece noaptea la Saint Cloud, îi prilejuise un nou excitant o nouă beţie... Cu toată pretinsa-i oboseallă, ea ţinu să se plimbe puţin pe drumul Versailles-ului, abandonându-se braţului meu, vorbindu-mi de America, de educaţia ei în Anglia şi de mii de alte nimicuri, afară de umbra scumpă, care înfăptuise apropierea noastră de până atunci.

Apoi, când ne înapoiarăm, veni să arunce o privire în camera mea, îmi ură noapte bună şi intră la ea...

Deschise fereastra, scrutând ca în vis adâncul de nepătruns al nopţii, apa adormită a lacului şi copacii cari îşi prelungeau până departe umbrele subţiate...

In cele din urmă, mă desbrăcai ca să mă culc. Stinsesem lumina şi-mi rememoram în gând faptele din ziua aceia fericită, lunga dâră de fericire care brăzdase trecutul apropiat, precum şi izolarea tristă ce mă aştepta în viitor...

Deodată, în întuneric auzii că uşa de comunicaţie între cele două camere se deschidea...

Neştiind despre ce e vorba, mă sculai şi învârtii comutatorul electric.

Desbrăcată, feciorelnică şi totuşi cu nu ştiu ce înfiorare în corpu-i gol sub cămaşa diafană, Grâce intrase în camera mea.

Cum toată fiinţa mea, vrăjită de fericire, o întrebă, ea puse un deget pe buze, spre a-mi curma orice vorbă.

Se duse să întoarcă butonul electric, făcu întuneric şi un corp cald, o gură tremurătoare se lipiră de carnea şi buzele mele...

*

A doua zi îmi scria, după ce în zori se strecurase din culcuşul nostru, dispărând înainte ca eu s'o fi putut urma :

«Ai înţeles, nu-i aşa, prietene,
«că nu Grâce, ci Elisabeth a
«fost fiinţa pe care ai strâns-o
«în braţele d-tale, astănoapte...
«E o profanare, sau un act pios,
«ceeace am făcut ? Nu ştiu...

«Dar mi se părea că aceasta

(Continuarea în pag. 774).

A apărut:

ADRIENNE THOMAS

Catrina-Soldat!...

ROMANUL UNEI FETE DIN ALSACIA-LORENA

Romanul unor experienţe neobicinuite trăite de o femeie cu suflet extraordinar, în timpul marelui război, Singura şi cea mai puternică viziune a războiului mondial redată de pana unei femei. Numai în Germania, această lucrare a trecut de 100.000 exemplare şi s'au anunţat ediţii noui în toate limbile.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura „Eminescu". Bucureşti I, Str. Anghel Saligny 2

A apărut:

LUDWIG LEWISOHN

ISRAELE INCOTRO?

ROMAN

TRADUCERE DE EMANUEL CIOMAC

Această lucrare pasionantă, care a avut un enorm răsunet, atât în Statele Unite, cât şi în Franţa, unde a fost tradusă, sub titlul «Israël où vas tu?» ar avea aproape caracterul unei auto-biografii. Ca şi autorul, eroul principal aparţine unei familii de emigranţi evrei din Germania. Ca şi autorul, eroul a avut o cultură şi o formaţiune pur americană. Asemenea unuia altuia, amândoi au crezut că şi-au găsit o ţară şi un neam. Asemenea unuia altuia, amândoi n'au întârziat de-a vedea că s'au înşelat. Sunt pagini de o înaripată inspiraţie şi de o patetică măreţie.

Cereţi la toate librăriile precum şi la Editura «EMINESCU» Bucureşti I, Str. Anghel Salygni 2

Acasă, la Majestatea Sa Gorila

Amintirile unui explorator

In revărsatul zorilor...

O ființă enormă și păroasă, mai neagră chiar decât întunericul care încă mai stărue, răsare din verdeața deasă a vegetației, scoțându-și capul cu sfială. Doi ochi pătrunzători scânteiază în penumbră, pe când privirea iscoditoare scrutează împrejurimile. Tăcută în mijlocul tăcerii, umbră în oceanul altei umbre, ca înainta domol, fixând un punct îndepărtat unde o fâșie de lumină începea să destrame fermecătoarea mantie a nopții africane.

Apoi, când soarele — îngrozitorul soare tropical — , pare ca o mingie de aur printre negura ce încă durează în vale, urletul monstrului se deslănțue în aer. un urlet tânguitor, aproape omenesc, care strecoară în corpul europeanului pierdut în pădure un fior ascuțit, de ghiață... Neasemuită priveliște e vederea unei gorile în pădurea ecuatorială !... Mândru de puterea lui fără pereche, el își lovește, sgomotos, pieptul cu mâinele-i enorme, întrerupându-se ca să asculte răcnetele tovarășilor cari îi răspund cu însuflețire din toate părțile pădurii; un imn înălțat soarelui african !...

E o lume necunoscută, pădurea din Tchibinda, în ținutul Kivu, care te întoarce cu gândul la începuturile lumii. Când pătrundem în verdeața ei tăcută și misterioasă, ni se pare că rătăcim asemenea unor tritorni pe verdele nesfârșit al mării...

Ca să înaintăm, prin aburii deși și apăsători cari plutesc în aer, trebue să trecem, tiptil, prin «galeria» croită de trecerea gorilelor și a leoparzilor. sau să ne deschidem, cu multă trudă, drum printre copaci, liane și rădăcini, frunze și ierburi de tot soiul : o barieră îndărătnică, ce odată culcată la pământ, răsare iarăși, la fiecare pas...

Totul pare să ne fie protivnic, în această pădure blestemată !... Semiobscuritatea ; nepătrunsa mantie de vegetație care ascunde primejdii cunoscute și necunoscute ; spinii enormi cari ne străpung hainele și pielea ; lianele cari ne opresc în loc și vor, parcă, să ne sugrume ; frunzele cari ne urzică ; șerpii cari se întind după noi ; insectele cari se străduesc în toate chipurile să ne pătrundă în nas și urechi... Trebue să ne pitulăm în iarbă, să ne trântim cu câte un genunchiu în vreo băltoacă, să ne strecurăm ca reptilele și câte odată riscăm să ne afundăm în câte-o groapă mascată, asemenea unei curse...

Mii de operatori încearcă să cinematografieze gorila, în pădure. Pălăriile cu voaluri transparente îi apără de înțepăturile țânțarilor. Alături de operator se află exploratorul Nino del Grande cu mâna bandajată în urma înțepăturii unei insecte veninoase.

Atmosfera e rarificată de cei 2500 metri de altitudine și de soarele ecuatorului, iar suflul cald și umezit al unei lumi în putrefacție, face aerul cu neputință de respirat.

Și mergem... mergem așa, cu respirația întretăiată.

Numai pigmeii își deschid cu ușurință drumul cu ajutorul sulițelor lor și răzbesc fără multă anevoință prin desișuri ce par de nestrăbătut. Goi, muți, neobosiți, ei îl urmează totdeauna pe călătorul alb ce abia își mai trage sufletul. Și albul nu poate să nu admire ființele acelea mici și primitive cari — înarmate cu niște lăncii minuscule — și-au păstrat, veacuri de-arândul, curajul de a înfrunta și ucide gorila...

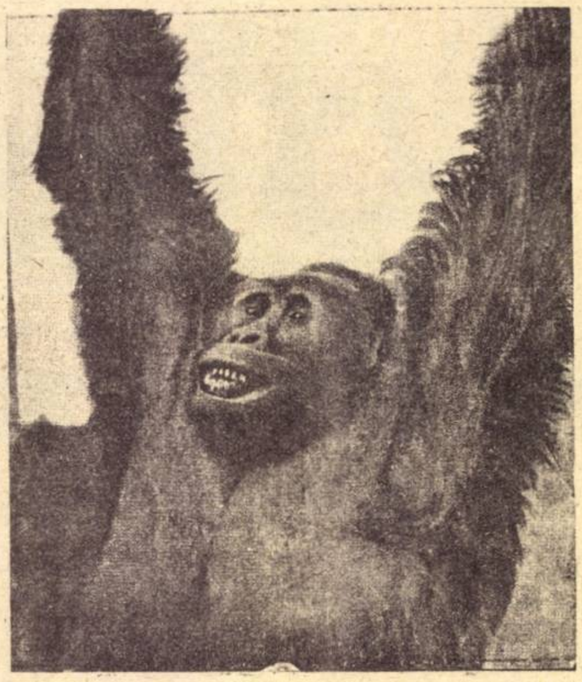

Formidabilul piept al monstrului. Circonferința maximă a pântecelui era de 1,85 m.

Cea dintâi noțiune despre gorilă o întâlnim în călătoriile Cartaginezilor dar după aceia, animalul pieri cu desăvârșire din cunoștința omenească până la sfârșitul secolului trecut, când exploratorul Du Chaillu, «redescoperi» gorila și încercă s'o vâneze, fotografiind-o chiar, în chip curagios. Din nenorocire, focul a nimicit fotografia și trofeele și când el se înapoiă în America, declarațiile lui stârniră neîncredere și ironie. Și chiar atunci când, după o nouă expediție el reuși să aducă în patrie piei și schelete de gorilă, istorisirile lui despre puterea și ferocitatea monștrilor nu fură niciodată crezute de public. De asemenea, după el, puținii călători și exploratori cari avură norocul să întâlnească gorila, au fost învinuiți de născociri și exagerări,

Pregătirea gorilei pentru muzeu. Autorul acestui articol injectează în mâna bestiei o soluție care s'o conserve. Mâinile sunt atât de asemănătoare cu ale omului încât nu-i cu putință să i se scoată pielea și unghiile.

(Continuarea în pag. 777)

Ştiinţa românească în străinătate

Nu numai teatrul străin şi literatura şi-i revendică pe Ventura, Jonnel, Princesa Bibescu şi Panait Istrati, dar chiar ştiinţa internaţională numără între slujitorii săi de bază pe foarte mulţi români. Este de prisos să mai vorbim despre faima mondială a savantului neurolog, prof. G. Marinescu, sau despre triumfalele cercetări ale compatriotului nostru, prof. Levaditti, membru al Institutului Pasteur, în domeniul sifilisului.

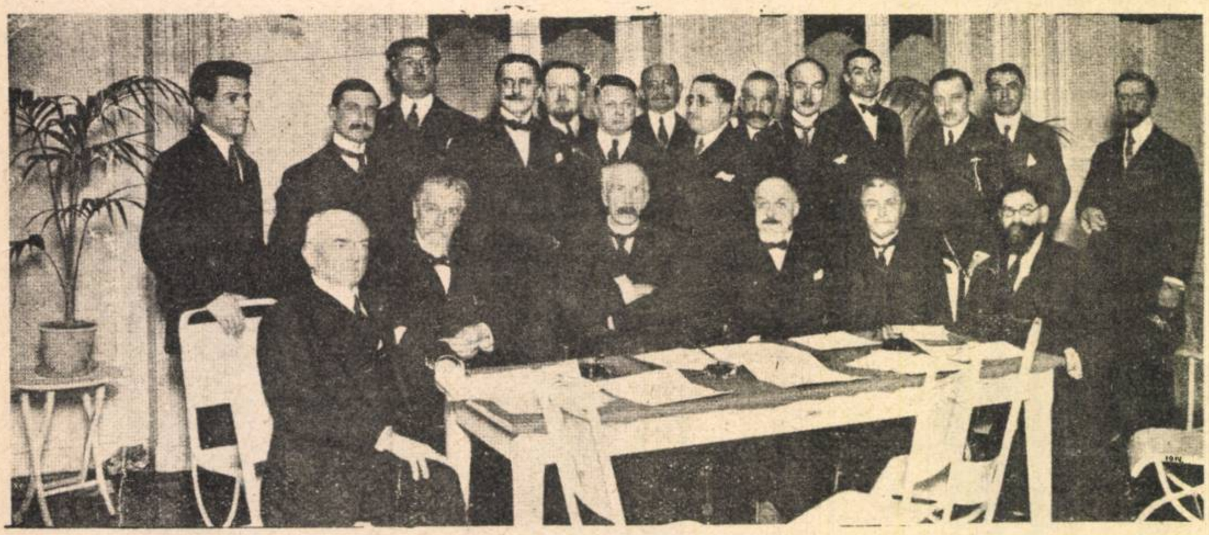

Primul comitet de direcţie al Societăţii Internaţionale de Studii contra Tuberculozei şi Cancerului, instalat în Dispensarul Regina Maria a României. (In centru cu braţele încrucişate, profesorul Charles Richet; ultimul, din dreapta, doctorul Const. Simionescu).

O operă, nu mai puţin considerabilă, despre care se vorbeşte, însă, prea puţin în România, este Dispensarul **Regina Maria a României,** din Paris, condus de savantul doctor Constantin Simionescu, unde de ani de zile, se fac cele mai laborioase studii asupra tuberculozei şi se aplică tratamente de o uimitoare eficacitate.

Dispensarul Regina Maria a României, unde, peste douăzeci de mii de persoane au fost smulse, până acum, dela moarte.

Parisienii bolnavi de piept nu cunosc un refugiu mai sigur şi mai atrăgător decât dispensarul doctorului Simionescu, aşezat în aristocraticul cartier al Parcului Monceau, având săli somptuoase, bine aerisite, o grădină răcoritoare, cu o floră variată, dar mai cu seamă strălucind de bunătatea acestui apostol, dedicat studiului ftiziei, de treizeci de ani şi recunoscut, de toate cercurile medicale franceze drept cel mai mare cunoscător al acestei afecţiuni.

Fiu al României, doctorul Constantin Simionescu lucrează în austerul său laborator din square de Messine, atât pentru apărarea vieţii umane de groaznicul flagel, cât şi pentru gloria ţării unde s'a născut şi pe care nu încetează s'o adore.

*

Plecat, acum 30 de ani din ţară, Constantin Simionescu a pornit cu elanul unei tinereţi care, şi acum, îşi mai manifestă vestigiile, în căutarea adevărului ştiinţific. Laboratoriile şi clinicile au prins, ca nişte tentacule, curiozitatea şi sentimentele acestui student care, urcat la distincţii importante, încă din primii ani de Facultate, reuşeşte să se afirme drept un mare om de ştiinţă, înainte de vârsta maturităţii.

Doctorul Simionescu a rămas în Franţa pentru a nu pierde contactul cu cercurile medicale de specialitate. Se dedicase studiului bolilor de piept şi, ca ofiţer în armata franceză, a desfăşurat o activitate supraomenească, în timpul războiului, îngrijind şi salvând mii de existenţe, soldaţi şi civili.

Dar nostalgia de ţară o are într'o măsură nespusă. Nu există român care, pripăşit în vechiul palat al arhitectului Ferdinand de Lesseps, astăzi Dispensarul Regina Maria, să nu vibreze la auzul limbei naţionale, vorbită de doctorul Simionescu. Ochii îi strălucesc de bucurie îmbătrânitului cercetător, barba îi tremură, însă timbrul glasului e ferm şi sonor.

Presa franceză, care se ocupă, aproape tot timpul de progresul lucrărilor doctorului Simionescu, a adus, de curând, noui elogii la adresa compatriotului nostru, ajuns să determine un tratament quasi miraculos în terapeutica ftiziei. Se pare că e aproape ziua când cercetările acestea clinice, cari, de altfel, obţin rezultate minunate, vor căpăta o răspândire universală, iar numele doctorului Simionescu va duce faima ţării româneşti, alături de alţi stegari, Marinescu, Iorga, Levaditti, Titulescu. **g.**

FANTOMA DRAGOSTEI

(*Continuare din pag. 772*)

«era voinţa ei, a aceleia care'mi deschidea corpul ca să te primească.

«Lasă-mă să-ţi spun, Jacques, că fără să fi cunoscut o dragoste mare, am învăţat s'o respect şi să înţeleg că este singurul lucru care schimbă rostul şi înfăţişarea unei existenţe... Copil fiind, te duşmăneam pentru chiar faptul că d-ta aduceai un val de iubire care o lăsa în umbră pe a mea. Printr'un sălbatec, dar irezistibil egoism, eu am distrus fericirea d-tale şi pe a mamei mele, ridicând duşmănoasă toată voinţa mea împotriva d-tale, — şi te-am dispreţuit !... N'am recunoscut măreţia şi natura tragică a legăturei care te încătuşa de mama decât atunci când fusei victorioasă, când aceia pe care o iubeam îmi fu redată întreagă şi-mi dădui seama, — vai ! — că nu mai era aceeaşi şi că, spre a mi-o păstra, o ucisesem !...

«Mama muri de o boală oarecare, dar de câte ori nu mi-am reproşat moartea ei, şi de câte ori n'am citit cu ochii mei, deşi copilăreşti, că dânsa murea însetată, departe de izvorul întregei sale vieţi care era iubirea d-tale !...

«Astfel, iubirea aceasta şi tot ceiace am văzut dezamăgire în ea, tot ceeace am bănuit ca fiind suferinţă la d-ta, deveniră o obsesie pentru mine, senzaţiunea unei remuşcări crude, precum şi amintirea dragă a unui ideal.

«Pentru mine, amândoi aţi rămas *amanţii*, una din acele perechi minunate şi ideale, ca Tristan şi Isolda. Imaginea d-tale m'a urmărit tot atât ca şi aceia a mamei, şi cine ştie, cine ar putea să ştie dacă nu era şi o urmă de duşmănie faţă de mama, un întunecat imbold sexual în ura mea dela început împotriva d-tale ca şi în pornirea mea de acum.

«Adevărul este că, având prilejul să vin la Paris, am conceput planul de a te revedea şi a răscoli cenuşa celei mai mari veneraţiuni, a celei mai mari duşmănii ce nutrisem, în copilărie. De cum te-am văzut, am simţit nevoia imperioasă de a face să ţâşnească iarăşi o scânteie de viaţă în jăratecul acela stins care e inima d-tale.

«Oh ! d-ta m'ai iubit repede, prietene. Dar, oare pe mine sau pe ea o iubeai ? Ori ce ar fi fost, în mirajul acesta minunat de dragoste care nu'mi turbura de fel simţurile, ci numai îmi umplea fiinţa de o bucurie negrăită, eu m'am lăsat purtată ca de un val desmierdător, în neştire...

«Şi, puţin câte puţin, o jur înaintea lui D-zeu, carnea fiind străină de ceiace se petrecea, mi se părea că te răsplătesc de tot ceeace-ţi răpisem, că o continuam pe mama, făceam ceeace făcuse dânsa, că desăvârşeam ceeace începuse ea, într'un cuvânt reparam şi împlineam destinul, dându-mă d-tale !...

«Dacă aşi fi avut o altă iubire în inimă, dacă soţul meu ar fi fost altceva decât un tovarăş pentru mine, n'aş fi procedat în felul acesta. Dar mă simţeam liberă. Cât priveşte ceeace am simţit în noaptea aceasta, doresc eu însămi ca să uit. Nu vream însă ca d-ta să-ţi închipui că a fost o noapte de dragoste dăruită ca o pomană. Totuşi, dacă am simţit o bucurie cutremurându-mi fiinţa, nu vreau să-mi mai aduc aminte. Şi aceasta tot pentru *ea*. Ea este aceia care te îmbrăţişa şi bucuria d-tale, tresăltarea d-tale, ţinându-mă în braţele-ţi, numai prin ea, purificată, voisem ca s'o simt.

«Adio... Nu te voi uita deşi vreau mult să uit noaptea aceasta. Duc în inimă, pentru d-ta, tot ceeace simţim pentru carnea cărnei noastre, ceeace resimţeam eu pentru mama. Eu v'am unit în corpul meu, înţelegi ? — şi nu vă voi mai despărţi niciodată !...

«Şi totuşi, mă întreb încă odată : a fost un sacrilegiu, un act pios sau, poate în ciuda mea, un act instinctiv de iubire criminală, ceeace am făcut ?...

«Nu ştiu... şi n'am să ştiu nici odată... Numai *ea* îmi va spune, atunci când ne vom regăsi, în veşnicia unei alte vieţi».

«GRÂCE»

— **Sfârşit** —

DE PRETUTINDENI

Primejdiile curelor de slăbire

In principiu, trebue să ne ferim de orice cură de slăbire adoptată, de cele mai multe ori, din motive de cochetărie. Primul rezultat vizibil e că ne aduce sbârcituri.

Pe de altă parte, postul supune organismul la un mare surmenaj și nu poate fi întreprins decât sub supravegherea unui doctor și cu analize cari ne permit să ne dăm seama de perturbările pe cari le-ar putea provoca.

El trebue să fie supus unei reguli care să varieze cu temperatura unui regim purgativ și hidratat care să favorizeze eliminarea resturilor și să lupte împotriva intoxicărilor. In fine, organismul necesită o disciplină riguroasă și o progresiune raţională înainte de a reveni la alimentaţia normală.

Record de coincidenţe.

Acesta e realizat de doi fraţi gemeni născuţi la 1851, lângă Barnstople (Anglia).

La vârsta de doisprezece ani au început amândoi să lucreze ca strungari apoi au continuat cu aceeași meserie și au lucrat cot la cot.

Ei s'au căsătorit în aceeaș zi și au fost vecini cu casele.

Fiecare din ei au avut câte zece copii: unul trei băeţi și șapte fete; cellalt trei fete și șapte băeţi.

De cinci zeci și șapte de ani amândoi dau lecţii la aceeași școală de adulţi.

O fostă regină se căsătorește

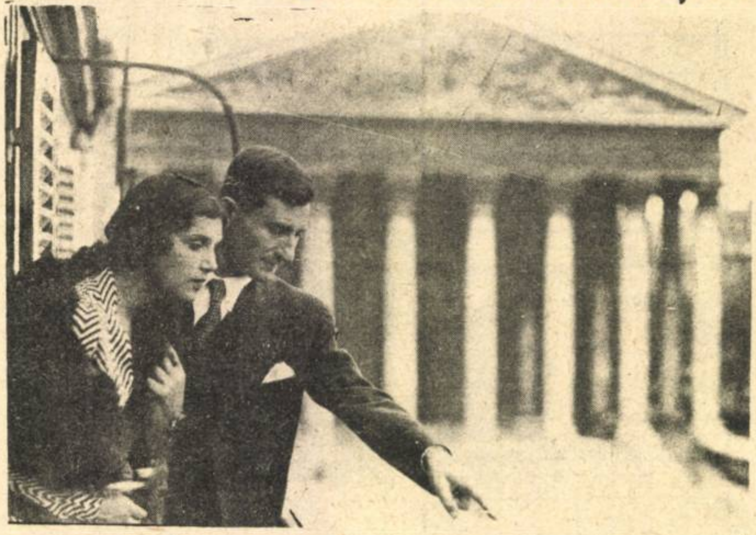

(Foto excl. Keystone)

D-ra Alice Diplaraku, fosta regină a frumuseţei, pentru anul 1931, se căsătorește, zilele acestea, la Paris, cu d-l Louis Paul Weiller, excelent aviator, actualmente administrator al companiei «Cidna» și unul din preţioșii prieteni ai României. Tânăra și interesanta pereche privesc în ilustraţiunea noastră, spectacolul vertiginos al circulaţiei pe Rue Royale din Paris.

Vacanţă princiară

(Foto excl. Keystone)

Veșnic suplul și elegantul prinţ moștenitor al tronului britanic își face vilegiatura la Biaritz, unde prezenţa lui stârnește o necontenită senzaţie, mai ales în cercurile... (dar știţi dv. cari cercuri).

Moda cerceilor

Obiceiul de a găuri lobul urechii, pentru a introduce într'însul o verigă mai mult sau mai puţin împodobită cu pietre, îl găsim în toate ţările și în toate timpurile.

In ruinele cetăţilor lacustre s'a dat, între alte obiecte de podoabă, și peste cercei, acoperiţi, uneori, chiar cu email.

Egiptul cunoștea și el acest giuvaer de găteală. Femeile și bărbaţii Chaldeeni purtau cercei de bronz. La fel era și la Fenicieni și Asirieni.

Arta cizelorului grec a dat curs liber imaginaţiunii celei mai bogate, iar la femeile romane, nebunia luxului se învedera mai cu seamă prin portul cerceilor.

In Franţa, nu se pomenește veac, în care să nu fi existat moda cerceilor.

Zăpadă adusă cu trenul...

Sporturile de iarnă au amatori pasionaţi pe toată întinderea pământului.

Dar ce să facă lumea din ţinuturile unde cerul, sgârcit, refuză să trimită mana aceea albă, pe care să lunece skiurile și săniuţele? Pentru atâta lucru, să se lipsească, oare, oamenii de sporturile de iarnă? Nu se poate! America a dovedit și în acest domeniu, că știe să aibă ideile cele mai originale.

Trenuri cu zeci de vagoane, aduc zăpadă din Munţii Adirondaci. Și skiorii au posibilitatea să se delecteze!

39 milioane lei, un bilet de tramway!

Ziarul «Pravda» din Moscova relatează următorul fapt caracteristic pentru regimul care domnește în Rusia sovietică.

Cetăţeanul Litke se urcase, deunăzi, într'un tramway la Moscova. El nu știa că în ajun, se mărise costul biletelor. Și, când încasatorul îi ceru 75 milioane de ruble-hârtie, el nu se putu opri să exclame cu indignare:

— Dar asta e un adevărat jaf! Sovietele ne jupoaie de vii!

Litke fu dus, îndată, la comisariat și învinuit de uneltiri contra-revoluţionare. Comisarul ordonă să i se facă o percheziţie la domiciliu.

Acasă la el se găsesc valori străine, pentru suma totală de 23.00 ruble aur.

Epilogul: Cetăţeanul Litke e trimis spre judecată tribunalului districtului și, în a doua instanţă, tribunalului din Moscova, unde e condamnat la 15 zile închisoare și la confiscarea întregii sale averi.

Astfel, un bilet de tramway l-a costat 23.000 ruble aur, adică vreo 39 milioane lei.

Concediul cerșetorului

Cine oare nu-și ia vacanţă în ziua de azi?

Astfel, un cerșetor schilod, care cere zilnic de pomană la ușa bisericii din Namur (Fanţa) a lipit pe trăsurica lui următoarea inscripţie: «Voiu lipsi dela 15 la 27 Septembrie. Motivul: o vilegiatură la mare».

Originalul cerșetor nu a fost niciodată mai gras miluit ca în zilele cari au precedat plecarea lui în vilegiatură.

„Hula-Hula“ noul dans la modă

(Foto-excel. Keystone).

Ultimul dans care a cucerit favorurile discipolilor Terpsichorei, zeiţa dansului, este «Hula-Hula», dans indigen de o mare graţie, din insulele Hawai și Tahiti și care pare menit să inlocuiască «rumba» și celelalte fâţâeli, mai mult sau mai puţin estetice,

JOCURI

Cuvinte încrucișate

de Sandy Cristici (Craiova)

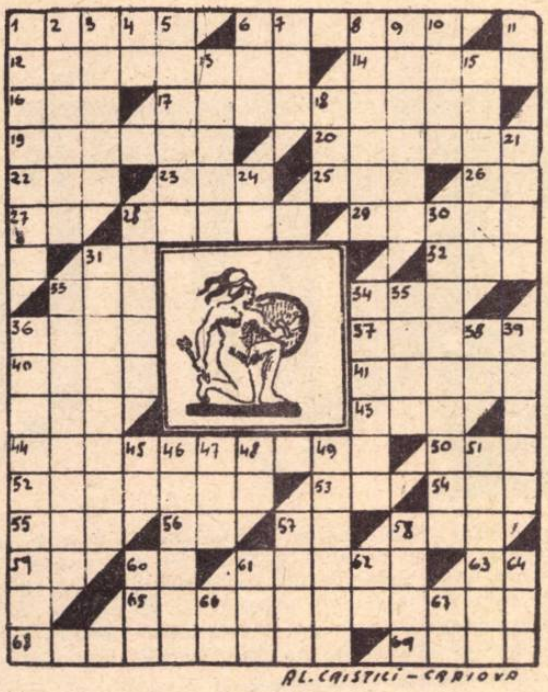

ORIZONTAL: 1) Cauzatoarea războiului troian; 6) Cel mai vestit erou grec, imortalizat de Homer în Iliada; 12) Una din căpeteniile grecești la împresurarea Troiei; 4) Tovarășul lui Bachus; 16) S'au încurcat de multe ori în războiul troian; 17) Căpetenia grecilor în războiul troian; 19) Fugăriși; 20) Bărbierul lui Ludovic XI; 22) Nume masculin; 23) Muntele pe care Apollon păscu oile lui Laomedon; 25) Fiica lui Cadmus; 26) Notă în psaltichie; 27) Ține!; 28) Cântăreț de strană; 29 Metal; 31) Cifre romane; 32) Arogantă (fig.); 33) Fi; 34) Societatea navală danubiană; 36) Zeul războiului (fr.); 37) Fiul lui Priam, răpitorul frumoasei dela No. 1 oriz.; 40) Nedrept; 41) A iubi cu pasiune; 43) Ramură; 44) Cap. provinciei Limburg; 50) Stare sufletească; 52) Poet spaniol, autorul «Fabulelor literare»; 54) Trăsura de luptă a lui Achile; 55) Antonim cuvântului «față»; 56) Posezi; 57) Cifre romane; 58) Râu cu un singur mal; 59) Dărmotin; 60) Lună evreiască; 61) Zeiță egipteană pe care Grecii o identifică cu Afrodita; 63) Nota (inv.); 65) Oraș în Italia pe Toce; 68) Doi eroi greci din războiul Troiei.

VERTICAL: 1) Numele eroilor care făcură a doua expediție în contra Tebei; 2) Mama lui Apollo și a Dianei; 3) Numele colectiv al Grecilor; 4) Ține!; 5) Rege al Egiptului; 6) Nume fem; 7) Litere din «Mecca»; 8) Sora Antigonei; 9) Tipul îndrăgostitului care cu o ghitară în mână suspină sub ferestrele frumoasei sale; 10) Poemă alegorică de Vigny; 11) Numeral; 13) Scutul Minervei; 15) Lucru greu de înțeles (fig.); 18) «Doamne»; 21) Pictor olandez; 24) Articol; 30) Mama lui Astyanax; 31) Fiica lui Chryses, deveni sclava lui «17 orizontal»; 33) Fiul lui Lichaon, ucis de Diomede în războiul troian: 34) Oraș în Grecia Antică, celebru prin luptele sale cu Atena; 35) Ce se pune într o cursă; 36) Pitici peste care domnea Achile; 38) Unsoare; 39) Sabie (ironic); 45) Posesiv; 46) General francez; 48) Cămașă; 49) Cel mai viteaz șef Troian, omorî pe Patroclu și fu omorît de Achile; 51) Lozincă; 57) Divinitate nupțială la Slavi; 58) Pârjolită; 60) Nume fem.; 61) Fur; 62) Il atinge cuțitul; 64) Patria lui Borda; 65) Reflexiv; 67) Animale.

Jocul Impăraților

de S. Avramescu și P. Samofina (Constanța)

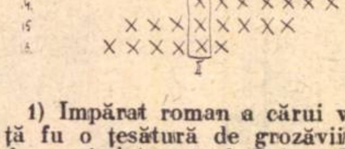

1) Impărat roman a cărui viață fu o țesătură de grozăvii și de cruzimi (14—37 d. Cr.); 2) Impărat roman, odios prin cruzimile sale, muri asasinat (211—217); 3) Impărat roman, ginerele lui Dioclețian (306—311); 4) Impărat roman, domni dela 117—138 d. Cr. urmând lui Traian, părintele său adoptiv; 5) Impărat roman (283—285) asasinat de soldați, fiul împăratului Carus; 6) Impărat roman, faimos prin desfrânările sale. înlocuit de Vespasian (69 d. Cr.); 7) Numele a 13 împărați romani; 8) Impărat roman, opri invaziunea barbarilor, ocroti creștinismul și la moarte împărți imperiul între cei doi fii ai săi, Honoriu și Arcadiu (379—395); 9) Numele a doi împărați germani; 10) Numele a 2 împărați germani; 11) Impărat roman, învins de Valerian și ucis de soldați (206—254); 12) Impărat roman, fiul lui Germanic și al Agripinei, faimos pentru cruzimile și năzdrăvăniile sale (37—41); 13) Impărat din Orient, publică codicile de legi ce-i poartă numele; domnia sa fu ilustrată de izbânzile lui Belizariu (527-565); 14) Impărat roman, fiul lui Vespasian, faimos prin cruzimile sale (51—96); 15) Impărat roman din Orient (582) asasinat de Phoca (602); 16) Impărat din Occident (mort la 869).

Dela I—II: Impărat al Constantinopolului, dintr'o familie de conți domni la 1204.

Lira muzicală

de Virgil Grigoriu (Giurgiu)

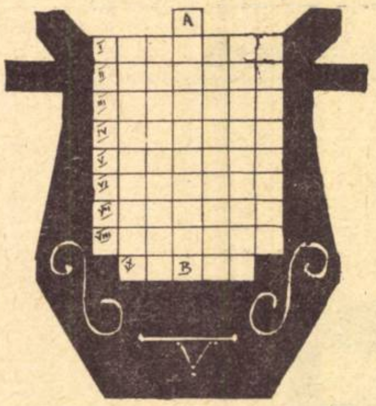

ORIZONTAL: 1) Compozitor francez (1862—1918); 2) Compozitor francez (1628—1677); 3) Compozitor italian (1750—1825); 4) Muzicant polonez (1765—1831); 5) Compozitor italian (1792—1868); 6) Compozitor ceh (1824—1884); 7) Compozitor italian (1653—1713); 8) Compozitor francez (1836—1891); 9) Compozitor francez (1862—1923).

VERTICAL dela A—B: Celebru compozitor rus (1829—1894).

Soluțiile jocurilor din „O. L." No. 37

CUVINTE INCRUCIȘATE «MITOLOGIE»

J	U	P	I	T	E	R	■	C	L	I	O
U	R	A	N	U	S	■	R	E	■	A	P
N	A	V	O	L	A	■	O	R	M	U	S
O	N	A	■	O	R	T	■	E	I	■	■
N	I	T	U	■	F	A	R	S	A	■	P
A	A	■	D	I	A	N	A	■	U	■	O
■	■	A	A	R	■	T	A	■	L	■	L
V	E	S	T	A	■	A	R	■	I	■	Y
E	R	T	■	N	U	L	■	I	S	T	M
N	I	A	G	■	R	■	A	N	■	A	N
U	■	R	■	I	A	■	E	D	■	I	I
S	A	T	U	R	N	■	D	I	A	N	A

JOC LITERAR

Așa în loc să critici
Greșelile streine,
In loc să râzi de alții,
Mai bine râzi de tine.
(Grigore Alexandrescu)

ZIARE ȘI REVISTE

Moftul Român — Argus — Epoca literară — Viitorul — Curentul — Dimineața — Lamura — Lupta — Neamul Românesc — Semănătorul — Universul — Revista Nouă.

a—b = Oglinda Lumii

Un mic concurs de jocuri

In numărul viitor vom începe publicarea unui concurs de diferite jocuri mici în afara celor obișnuite. Vom publica astfel în fiecare număr câte trei, patru sau cinci jocuri, cari vor fi punctate. Acel dintre deslegători care va întruni cel mai mare număr de puncte va primi un abonament gratuit pe 6 luni la revista noastră și-i se va publica fotografia în revistă.

In caz de paritate vom publica o problemă eliminatorie pentru desemnarea premiatului.

RED.

*

AU DESLEGAT TREI JOCURI

Ovidiu Dorondoc (Galați), Maricica Frățilă, Aurel Bârsan (Mălini-Baia), Spiru Teodoreanu student (Striharet-Olt); Elena Feteanu (Vernești-Argeș); Titus D. Albulescu; Mișu C. Simulescu (Alexandria-Teleorman); Alexis Jipa-student și Lilly Apostolescu (Brăila); I. Nicolaescu (Balș-Romanați); Fănică Nicolaescu (Balș-Romanați); Rică Timoftescu (T.-Severin), Ilie T. Lupița (Caracal); Ionescu Traian (Galați); Mioara și Ionel Triculescu, Valeria și Bică Pisoschi, Ionel Constantin, Sandy Cristici (Craova); Ana și Teodor Stoicescu, Ioan Aurel Gheorghiu, Elena Gheorghiu, Avram I. Avram, Nellu Avram, Carola Avram (Ploești); Ioan Vanjensky, Clemansa Ionescu, Romeo Cristian (Focșani); Maior Popovici Pompiliu Anibal (Arad); Al. Haber (Iași); Plutonieri majori N. Gurău și V. Bucătaru (Roman), Dumitru Ardeleanu (Pecica-Arad), Sorel Avramescu și Petrică Samofina (Constanța), Al. Haber (Iași); Solomon și Mauriciu Breiman (Drochia-Soroca), Ionel Ionescu (Băicoi), Ionescu Gh. Constantin (Iași), N. Gr. Arsene (Buzău), P. Grossescu (Băicoi), Ovidius Idriceanu-Igrov, Al. Dobrinescu-Aledo, Lilly Segall (Bârlad), Vlad și Rodica Anghel (Iași); Nicușor Comănescu, Mimy și Virgiliu Constantinscu (Tg. Ocna), Gherșen Horovitz, Artur Segall, Marcel Fiertel, Simonel Schächter (Odobești-Putna), Carth. Constantinescu (Oradia), Traian Popovici (Galați), Tudorică N. Popescu (Cochileanca-R.-Sărat), P. Coroiu (Oradea), Crentea Petrică (Dumitrești (R.-Sărat), Ionel Iordăchescu-student (Mizil), I. Suditu student (Mizil-Buzău), Florin Tasse (Craiova), Boris M. Schopoff (Ismail), Nicolae Cimpoieș (Arad), Traian Pavelescu și Nicolae Gheorghiu (Cernăuți), Nestorescu I. Petruș (Adâncata-Cernăuți).

(Urmează în pag. următoare)

„Oglinda Lumii" No. 39

BONUL JOCURILOR

Soluţiile jocurilor

(Continuare din pag. 776)

DIN ÇAPITALA

R. H. Simion, Maria Metaxa, Stelian Gh. Constantinescu, Rusşu D. Nicolae, Vogely Anny, Rénée Mălăeru, Nelly Mălăeru, Lt. Costel Nicorescu, Ortansa Nicolau, Eustaţiu Mărculescu, Mircea I. Popescu-Remmy, Nae Iliescu, V. Bărhăniu, O. Băncilă, Gică Constantinescu-Grecu, Nicuşor Sonea student, Mimy Iones cu studentă, Gigi Dumitrescu studentă, Iosif şi Simona Almosnino, Alexandru R. Ştefănescu, Griguţa Calimachi, Nae Şt. Chiriac, Jean Adler, Chiril Pârvulescu, Mişu C. Antonescu, Nellu Iorgulescu.

AU DESLEGAT DOUA JOCURI

Florina Popescu (Cetatea Albă), Nellu Iorgulescu (Slănic Moldova), Nicolaescu Dumitru (Brăila), Isidor Alterovici (Bacău), Iosif Alterovici (Tg. Suliţa-Botoşani), Dora şi Herman Iacobsohn (Focşani), Lilly Apostolescu şi Alexis Jipa (Brăila), subl. Constantin Ionescu, Simionescu Petrache (Chişinău), Anton şi Nina Vrăjescu (Oradia), Al. Teodorescu Thal Craiova), Sandu Borcescu student (Cluj), Alexandru şi Nicu Paraschivescu, Nestor Anton (Iaşi), Vasile Timişoreanu Gaspar Ion (Timişoara), Traian Petcu-Petra (Giurgiu).

DIN CAPITALA

Popp Liviu student, Sică Drăgulescu student, Paul şi Henryette Rosenberg, Leonte Klein Lazăr Wolf, M. Zocu, Mişu Goldenbrg, Tudor Adriani, Nistor Ioan, Costică Brelea, Sylvia Grigorescu, Gheorghe Brelea, Nae Ştefănescu, Nicu Marcovici, Petre St. Dragomirescu student.

AU DESLEGAT UN JOC

Cociaş Radu şi Cociaş Gr. Ionel (Braşov), Aurel Ghiţescu (Satu-Mare), Oscar Niculescu (Sibiu), Ioan Vâlcu (Tg. Ocna), Herman L. Herşcovici (Roman), Marioara Zoiţescu (Bacău); Ionel Dragu, Simonică Orenstein, Isac Iancovici (Focşani), Nae Ionescu (Alba Iulia), Jean Teofil Teodorescu (Timisoara), Sică Novaci (Tighina), Gigi Dumitrescu-Gidu (Oradia).

DIN CAPITALA

T. Arghirescu, Toma Meşteru, Tică Băleanu, Roznie Marcovici, Iosif Marcovici-Lupu, Mircea Axente, Iorgu Axente, Nicolae Tr. Popescu-Poni, Jean Manolescu, Ţicu Langa, Dudy Duţescu, Petrescu A. Mihail student, Nicolau Nicolae, Petrescu Eugen.

AU MAI DESLEGAT JOCURILE DIN «OGLINDA LUMII« No. 36

Plut. major V. Bucătaru şi N. Gurău (Roman), Lilly Apostolescu şi Alexis Jipa student (Brăila), M. Burt student, Nellu Iorgulescu (Loco), Clemarsa Ionescu (Focşani).

PRIN TRAGERE LA SORŢI AU CAŞTIGAT

1) Gigi Dumitrescu (Loco).
2) Nicolae Gheorghiu (Cernăuţi).
3) Traian Petcu (Giurgiu).

Poşta jocurilor

Mişu C. Antonescu (Loco). Chiar numărul trecut s'a publicat un joc în genul celui trimis de dvs. Din restul vom alege. In numărul viitor se va publica una din enigme.

Theodor Stoicescu (Ploeşti). Capul plecat... de sabie nu e tăiat. Aşteptăm ceva nou; bineînţeles de actualitate.

Ionel Ionescu (Băicoi). In numărul viitor veţi fi satisfăcut publicându-vă un joc. Cu restul mai bine aşteptaţi, deoarece avem multe de-ale dvs. dinainte care îşi aşteaptă lumina tiparului. A fost o eroare a tipografului. Despre celelalte jocuri ca: Roata carului, Silabe încrucişate le păstrăm; după ce vor fi lucrate în tuş le vom publica în ordine. Pentru chestiunea cu «*rubrica*» nu putem ocupa spaţiul atât de restrâns al paginei de jocuri, cu adresele. In orice caz vă pot sta la dispoziţie cu orice adresă a deslegătorilor revistei.

Ioan Aurel Gheorghiu (Ploeşti). Nu fac aluzie la toate jocurile, ci la câteva din ele. Pentru rest, v'am asigurat şi cred că mă voi ţine de cuvânt. Pentru numerile vechi adresaţi-vă administraţiei revistei noastre.

Rusu D. Nicolae (Loco). Vom lua măsuri contra d-lui de care ne amintiţi în c. p.

Acasă, la Majestatea Sa Gorila

(Continuare din pag. 773)

la înapoierea în ţara lor. Până şi astăzi nu se ştie cât adevăr este în povestirile despre gorile; se vorbeşte de negrii capturaţi de gorile şi întorşi în satele lor cu unghiile smulse de către monştri, de femei răpite de gorile-bărbaţi şi găsite apoi în stare de dobitocie în pădure, după zile şi zile de convieţuire cu gorile; de vânători ucişi, de cranii sfărâmate la cea dintâi lovitură grozavă de pumn; de ţevi de puşcă, frânte fără multă greutate de mâinile gigantului sălbatec.

«Experienţa mea personală, scrie exploratorul Nino del Grande în cursul lunilor petrecute în pădurea gorilelor, mi-a demonstrat, totuşi, că monştrii sunt inteligenţi şi nu le place deloc să fie supăraţi, iar atunci când se întâmplă să fie, devin bestiile cele mai primejdioase».

Dar e sigur că imposibilitatea unui studiu documentat, exagerările, şi contrazicerile, au făcut din gorilă o bestie fabuloasă.

Şi e lesne de înţeles cum maimuţa aceasta colosală, înaltă uneori mai mult de doui metri, cântărind peste 250 kgr. şi atât de asemănătoare omului, ne trezeşte în minte imaginea primilor noştri strămoşi — oamenii cari trăiau prin caverne, — şi toate fabuloasele poveşti despre animale sălbatece şi uriaşe, stinse de vreme îndelungată....

20 ŢIGARETE 24 LEI

IN SFÂRŞIT!

O ŢIGARETĂ BUNĂ CU CARTON
LA UN PREŢ MODEST

Dacă preferaţi ţigaretele cu carton — cumpăraţi o cutie Sinaia. Această nouă ţigaretă a fost fabricată pentru a umple un gol simţit — pentru a da acelor fumători, cari preferă ţigaretele cu carton, o ţigaretă bună la un preţ modest. ● Tutunul, foiţa, cartonul, cutia, toate au fost alese astfel spre a da maximum de satisfacţie fumătorilor. ●

Incercaţi o cutie astăzi!

20 ŢIGARETE CU CARTON
LEI 24

CAM

Sinaia

La 1000 metri sub pământ

(Continuare din pag. 764)

re de manivelă formidabilul aparat.

Un timp, îngenunchiaţi, o ceată de mineri, în felul spărgătorilor de piatră, execută cu ciocanele, aceiaşi şi mereu reînoită muncă.

Am pomenit, mai sus de măsurile de protecţiune: ele sunt numeroase astăzi şi marele public nu le cunoaşte. Bătrânele galerii de lemn, sunt înlocuite în Pensylvania cu suprapereţi de beton armat, mult mai rezistenţi şi deci mai siguri. Chiar şi echipamentul lucratorului a suferit modificări multe şi, în acelaş timp necesare: un inginer, anume Anglin, a inventat o cască de oţel, mult asemănătoare celor militare de război. O lampă electrică constituie, pe această cască, un ochiu ciclopic pe când o altă lampă — descoperitoare de gaze periculoase — e legată la centură. E bine să se ştie că o singură scântee provenită din frecarea cuielor dela ghete, de pământ, poate să aprindă pulberea de cărbune, ce pluteşte neîncetat în atmosfera galeriilor. Atunci se întâmplă aşa zisa «explozie de pulbere» care e dezastroasă.

Pentru motivul acesta, inginerul american i-a încălţat pe minerii de sub supravegherea lui cu ghete speciale confecţionate din piele chromată şi tălpi de cauciuc. In cazul unui accident, salvatorii posedă aparate de ventilaţie şi respiraţie din cele mai moderne şi perfecţionate cari pot să garanteze un ajutor considerabil. Dar cu toate acestea, mina asasină e totdeauna la pândă şi de multe ori, nu puţini sunt minerii cari nu mai ies la suprafaţă...

Aceasta este viaţa plină de amărăciuni şi primejdii a minerilor, viaţă în care se desfăşoară şi se perpetuiază eroismul pe care fantezia îl vede ca o legendă şi pe care realitatea îl leagă, nemiloasă, de soarta acestor oameni....